

GLOSSARY OF HOLY CINANS

(GUJRATI TO GUJRATI AND ENGLISH)
WITH
GUJRATI SELF-INSTRUCTOR

By

Mumtaj Ali Tajddin Sadik Ali

Copies
500

1993

Rs.
30/-

PUBLISHER

DARUL ILM PRAKASHAN

Nuruddin Ghulam Hussain Daredia
116, Imamwada Road, Karimabad,
Bldg., No 2, Room No. 93, 4th Floor.
Bombay-400 009.

INDIA

☎ : 371 42 76

GLOSSARY OF HOLY GINANS

(Gujrati to Gujrati and English)

with

GUJRATI SELF-INSTRUCTOR

By

Mumtaj Ali Tajddin Sadik Ali

Copies
500

1993

Rs.
30/-

PUBLISHER

DARUL ILM PRAKASHAN

Nuruddin Ghulam Hussain Daredia
116, Imamwada Road, Karimabad,
Bldg. No.2, Room No 93, 4th Floor,
Bombay-400 009.

INDIA

☎ : 371 4276

PREFACE

GINANS may be defined as religious lyrics, dealing with wide range of themes e.g. ethics, morality, devotion, rites, history, stories and symbolic examples. Ginans are polyglot, having rich content of literary words, foreign words and the words mostly prevalent in the dialects of villagers. It has been observed that the old scribes of Ginanic manuscripts had copied the unknown words in many instances in the mode of their known languages. The later scribes also continued to follow the old copies as authentic versions. It gradually resulted in corruption of original words. The loss of forms finally became a chronic issue in literary field, and none came forward to determine the corrupted words to their original states. In this Glossary, therefore, the entries for derivatives have been provided wherever it is possible.

This Glossary projects a first attempt in its nature. I am not an authority on the Ginans, but it is an output of arduous work and interest. This small volume offers a reference guide, containing over 3000 words' meaning into Gujarati and English. I am fully conscious of my shortcoming, and shall be grateful to receive helpful suggestions for necessary alterations, so that it may get a standard form.

Needless to write that the importance of the Ginans is being ruined in the new generations, whose causative factors are the language and translation problems. Both Problems however have been solved to great extent in this volume with a view to enhance the value of the Ginans. It is hoped that it will generate further new spirit and potency among the scholars, teachers, waizeens and the students; so that a literary heritage may survive all the times.

My indebtedness to various well-wishers and friends round the globe is immense, whose encouragements, notably of Kr. Kassim Ali Varas Qurban Bhai Sadiwalla of Bombay and Mr. Nagib Tajdin of Montreal etc. made the completion of this volume possible.

July, 1993
B/15 Noor Apt.,
Webb Street, Garden East,
Karachi.

MUMTAZ ALI TAJDDIN SADIK ALI

GLOSSAARY OF HOLY GINANAS

અઉશધ	ઔષધ, દવા	drug, medicine
અઉઠ	ઊઠ, સાડા ત્રણ	three and half
અકથ	કહી શકાય નહિ એવું	unutterable
અકથ	અકથ્ય, જેનું વર્ણન થઈ શકે નહિ	inexpressible
અકરત	અકૃત્ય, ખોટું કામ	improper deed
અકળ	જે કળી કે સમજી શકાય નહિ.	incomprehensible
અકા, આંક,	આંકડાનો છોડ	calatrispis, a wild
આંકડા		plant
અકારથ	અકારજ, નકામું	unworthy
અકાલ શબ્દ	નાબૂદ ન થાય એવો પવિત્ર શબ્દ	immortal solemn word
અખ, અખીયું	આંખ	eye
અખર	અક્ષર, પવિત્ર શબ્દ	word, solemn word
અખરા	આખરી છેડું	last, ending
અખંડ	જેનો નાશ થઈ શકે નહિ	imperishable
અખંડ શબ્દ	નાશ કરી શકાય નહિ એવો પવિત્ર શબ્દ	imperishable-solemn word
અખા	અક્ષય, અખૂટ	inexhaustible
અખાજ	અખાદ્ય, ખાવાને અયોગ્ય, હરામનો ખોરાક	inedible, prohibited food
અખાડો	સમુદાય મેળો	assembly, arena
અગ	પર્વત	mountain
અગત	અગ્ની, બળતરા	fire, agony
અગમ	અગમ્ય, બુદ્ધિથી પર, ભવિષ્ય	mysterious, imperceptible, future.
અગમવાણી	ગૂઢવાણી	mystical utterance
અગમ નિગમ	ભૂત ને ભવિષ્ય, વેદિક સાહિત્ય	past & future, vedic literature

અગર	એક સુગંધી લાકડું	aloe-wood
અગરબ	પૂર્વ દિશા	east
અગવા,	આગેવાન, ભોમીયો,	leader, guide, lord
અગીયો, અગવો	મુરશીદ	
અગાધ	અતિ ઊંડું	unfathomable
અગાઈ	નાચવું	dance
અગીયો, આગુ	અગાઉ, આરંભ	ago, inception
અગીયો	કબૂલ કરવાને લાયક	Acceptable
અગોચર	જેને ઈદ્રી વડે પરખી શકાય નહિ	impalpable, imperceptible
અઘોર	ગાઢ, ઘટ	extreme, thick
અચ	આવ	come
અચરત	આશ્ચર્યજનક	amazing
અચેત	જડ, બેહોશ	inanimate, unconscious
અછડા	અચ્છુ, સાફ	good, fine
અછા, આછા, સ્વચ્છ, પાક		clean, pure
આછી		
અછેદ	જેને છેદી કે ભાંગી શકાય નહિ	impenetrable, indivisible
અછોડો	સોના કે ચાંદીની સાંકળ	chain of gold or silver
અજમી	ઈરાનનો રહેવાસી, ફારસી	Persian, the Persian language
અજર,	જેને ઘસારો લાગે નહિ તે	immaculate
અજરેઆ		
અજર શબ્દ	જે ઘસાઈ ન જાય એવો પવિત્ર શબ્દ	immaculate solemn word
અજંપીયા જાપ આપમેળે સતત જંપાતુ, આંતરિક રટણ		unrepeated repetition, soundless self-invocation.
અજા	બકરી, માયા	goat, illusive force
અજાર	આજાર, દુઃખ, રોગ	distress, disease
અડચ	અડાઉ, આપમેળે ઉગેલું	grown naturally
અડાયા, અડાઈ	ચણ્યું	built

અડી	અડીયલપણું, હઠ	stubbornness
અડોલ	ડોલાવી શકાય નહિ એવું	immovable, immobile
અણ	વગર	without
અણ ગાળ્યો	ગાળ્યા વગરનું	unfiltered
અણવર	વરલાડાનો સાથી	friend of bridegroom
અણવાણ	ઉઘાડું, ઉઘાડા પગવાળું	bare, unshod
અણીયાર	અણિયાળ, અણીદાર	pointed, sharp
અણંત, અનંત	જેનો ભેદ સમજાય નહિ, હદ વગરનો, કલજીગના જીવો	infinite, without a limit, the souls of the present age.
અતરીક	અતિરેક, ચઢિયાતું, કુદરતી	superior, natural
અતરીયાળ	અંતરિયાળ, વચ્ચે	betwixt
અતાર	અત્યારે	now
અતીત	દૂરનું, વિતેલું, ઉત્તમ	remote, happened, excellent
અતીત	અતિથિ, દરવેશ	darvish, friar
અતોલ	તોળી શકાય નહિ એવું	immeasurable
અથર	અથર્વ, અસ્થિર	unsteady
અથરવેદ	અચલ કલામ	perpetual discourse
અથા	અનંત	infinite
અથા	અથાક, જે થાકે નહિ	untiring
અથાગ	પાર વિનાનું	unlimited
અદકા	અદકું, વધારે	excessive
અદલ	ન્યાય	justice
અદલ ફિરોઈ	ન્યાયી	just
અધિક	વધારે	more
અદાવત	દૂશ્મની	enmity
અધમ	અધર્મી, હલકું	irreligious, mean
અધર્મી	ધરમ વગરના	heathen
અર્ધ અંગની	અર્ધાંગની, પત્ની	better-half, wife
અધોગત	અધોગતિ, પડતી, હલકું	downfall, low
અનભય	ભય વગરનું	fearless

અનલ	એક જાતનું પંખી, હું છું	a kind of bird, I am
અનવર	તેજસ્વી	shinning
અનહદ	અમર્યાદિત	unlimited
અનહદ નાદ	દિવ્ય ધ્વની	celestial sound
અનઉલારી	નિર્જીવ	lifeless, insentient
અનુપમ	જેને કોઈ ઉપમા આપી શકાય નહિ	incomparable
અન્ન	અનાજ	cereal, grain
અનંત	અસંખ્ય, અમર્યાદિ, આકાશ	uncountable, infinite, sky
અનંત, અનંતા	પૃથ્વી	earth
અનંત અખાડો	જીવોનું સ્થળ મિલન	arena of the souls
અનંત જીવત	ધણું જીવે છે	living more
અનાઠ	અનાક, જડ	inanimate
અનાચર	અનાચાર, અનીતિ	sinful behaviour
અનાથ	નિરાધાર, યતીમ	unsupported, orphan
અનાદ, અનાદી	આરંભરહિત	without beginning
અનાન	લગામ, શક્તિ	rein, power
અનામી	અનામ, નામ વિનાનું, ખુદા	nameless, God
અપર	અપાર, પાર વગરનું	limitless
અપરમ	અપરંપાર, અસંખ્ય,	endless, infinite
અપાર	પાર વગરનું	
અપરાધ	પાપ, દોષ	sin, guilt
અપૂરબ, અપૂર્વ	અગાઉ નહિ બનેલું હોય એવું	unprecedented
અફઝલ	સર્વોત્તમ	superior
અબ	હવે	hence
અબધા અબધ	અગણિત	uncountable
અબધુ	અય અબદ, અય બંદા	O' slave
અબધુતા	અવધુત, મસ્ત દરવેશ	carefree darvish
અબળા	નિર્બળ નારી	feeble female
અબૂજ	કદર ન કરે એવું	inappreciative

અભાવા	નિરસ	vapid
અભાગી	અભાગિયું, બદનશીબ	unfortunate
અભિયાગત	મહેમાન, સંતપુરુષ	guest, saint
અભીયાસ	અભ્યાસ, મનન	practical application, contemplation
અભેવ	અભિભવ, અપમાન	insult
અભેદ	જેનું ભેદ સમજી શકાય નહિ	impervious
અમર	જે કદી મરે નહિ, હુકમ	immortal, command
અમરગઢ	અનંત ધામ	eternal abode
અમરપદ	વસ્ત્રો હકનો દરજ્જો	stage of annihilation
અમરશબ્દ	નાબુદ ન થાય એવો પવિત્ર શબ્દ	imperishable solemn word
અમરાપુરી	અમરપુરી, અમર ધામ	eternal abode
અમતણા	અમારા તરફ, અમારું	from us, our
અમી	અમ્રત, કૃપા	nectar, mercy
અમૂલ	અમૂલ્ય, કિંમતી	valuable
અમાન	પ્રગટ	manifest
અરકાન	સિધ્ધાંતો	principles
અરજ શ્રવાવો	અરજના હક્કદાર થાઓ	deserve for petition
અરજણા	વિનંતી કરનાર	petitioner
અરથ	અર્થ, સમજૂતિ, સંપત્તિ	meaning, wealth
અરથ ગીરથ	અર્થ ગર્થ, ધન અને સાધન	wealth and material
અરદાસ	વિનંતી, ફરિયાદ	petition, complaint
અરધ ઉરધ	જમીન અને આસમાન, નાક અને પેશાની વચ્ચે, શ્વાસ અને ઉશ્વાસ વચ્ચેનો ગાળો	earth & heaven, betwixt nose and brow, the time between inhaling and exhaling.
અરથ	વગર વિચારી, અસત્ય	unconsidered, untrue
અરથી	અર્પિત, અર્પણ થયેલાં	dedicated
અરવાહ	રૂહો	souls

અરી પરી	અરૂં પરૂં, ખોટી	speaking true and
	સાચી કરવી	untrue
અરૂ	બીજો, આ રીતે	other, thus
અરૂપડી	અરૂચિ, પાછું હટાવવું	repulse
	કે કાઢવું	
અરૂપ	રૂપ વગર	formless
અરૂપડી	બેડોળ	shapeless
અલકુલ	અસંખ્ય	countless
અલખ	જેને લખી કે વર્ણવી	ineffable or beyond
	શકાય નહિ	expression.
અલગા	અળગા	seperate
અલપ જીવ	અલ્પજીવ, અજ્ઞાન લોક	insignificant souls,
		ignorants
અલફ	હજાર	thousand
અલબેલા	ફાંફડું, મોહક	carefree dandy,
		dashing
અલમ	વાવટો	banner
અલ્પ	ઓછું, થોડું	little bit
અલ્લાહરા	અલ્લાહને વાસ્તે	for God's sake
અલગ	અલિંગ, નિરાકાર,	formless, unembodied
	શરીરરહિત	
અલંગ	અનુપમ, બેમીસાલ	incomparable
અલંગ	અલંક, શણગારેલું	decorated
અલા	ખરેખર	verily
અલા રાજીપા	અલ્લાહ રાજી થાશે	God shall be pleased
અલુપ	અલોપ, અદ્રશ્ય	invisible
અલોપ	અલિપ્ત, તટસ્થ	neutral
અવગુણ	દોષ, ખામી	fault, shortcoming
અવઘટ	આડુ, અવધું બીજો માર્ગ	disorderly, another way
અવધ	જે ભાંગે નહિ,	unbreakable, word,
	વચન, વિવિધ	various
અવલ કિતાબી	અહલે કિતાબ	people of the revealed
		books

અવર	બીજો	other, another
અવરથ	અનર્થ, નિરર્થક, બીજી વખત	meaningless, next time
અવતાર	જન્મ, ખુદાનું મઝહર	birth, divine epiphany
અવાચક	મુંગા	dumb
અવાસ	આવાસ, નિવાસ્થાન, ઘર	residence, house
અવિગત	જે વર્ણવાને લાયક ન હોય	indescribable
અવિદ્યા	અજ્ઞાનતા, અંધકાર	ignorance, darkness
અવિનાશ	જેનું નાશ થાય નહિ	impersihable
અવીચલ	અવિચલ, સદાકાળ રહેનાર	steadfast, everlasting
અર્શ, અરશ, અરસ	આકાશ, તખ્ત	firmament, throne
અષ્ટ	આઠ	eight
અસજીયા	શણગારેલા નહિ	unornamented
અસથાનમ	સ્થાન, આસન પર બીરાજમાન	enthroned on seat
અસત	અસત્ય	untrue
અસવ, અશ્વ	ઘોડો	horse
અસવારી	અસ્વારી, દેખાવ, જહુરાત	riding, appearance, manifestation
અસ્થલ	સ્થળ	place
અસ્તી, અસતી	ખોટું, ખરાબ	untrue, evil
અસ્મા	નામો	names
અસાહેબ	અસ્હાબ, સાથીઓ	companions
અસીલ	હકદાર	deserving
અહંકાર,	ગર્વ, તકબુરી, ધુન	egoity, pride, whim
અહુંકાર		
અહોનીશ	દિનરાત, સતત	day and night, incessantly
અહોરંગ	સમૃદ્ધિ, ખુશી	prosperity, happiness
અંકૂસ	અંકુશ, હાથીને વશ કરનારું હથિયાર	a hook to control an elephant

અંગ, અંગડા	શરીર	body
અંગુઠા	અંગુઠો	thumb
અંજશ	અંટશ, દુશ્મની	enmity
અંત	છેડો, નાશ, સીમા, પરિમાણ, ભેદ	end, destroy, limit, result, secrecy.
અંતકાલ	અંતિમ ઘડી, આખરત	last moment, Hereafter
અંતર	દિલ, અંદર	heart, internal
અંતર, અંતેરો	તફાવત, જુદાઈ, ફરક	difference, separation, distinction.
અંતર જામી	અંતર્યામી, અંતર્યાજામી, દિલની વાત જાણનાર	One who knows what is in heart.
અંતર ભજની	દિલમાં ભક્તિ કરનાર	one who worships within heart
અંતર શોધન	દિલમાં શોધવું તે, ખૂદ શનાસી	self-realization
અંદેશો	ફીકર, ખ્યાલ	anxiety
અંતરા	દિલમાં, શરીરમાં	in heart, in body
અંબર	આકાશ, વસ્ત્ર, એક સુગંધી પદાર્થ	sky, clothes, ambergris
અંબા	આંબો	mango
અંભરત,	અમ્રત, સ્વાદિષ્ટ પીણું	ambrosia, nectar
અમરત		
આકરા	અંકુશ	control
આકાશી	આસમાની	heavenly
આકોશી	હાથી	elephant
આગમ	પહેલેથી, મૂળ	previously, origin
આગમવાણી	ભવિષ્યવાણી	prediction
આગળા	મોખરે, સૌથી આગળ	front ranking
આગા	શેઠ, માલિક	boss, lord
આગેરો	મોખરે, તેજસ્વી	front ranking, shining
આઘા, આઘેરા	આધું, છેટું	remote, far away
આયમન	પાણીનું ઘુંટ	sip of water

આચરન	આચરણ, વર્તણૂક	behaviour
આચાર	નિયમો, નિતિ, શિસ્ત	ethics, rules, discipline
આચાર	વર્તણૂક, વર્તન, શિસ્ત	conduct, behaviour
આછા, અછડા, સાફ, સાફું		clean, pure, fine
આછી		
આજાર	દુઃખ	distress
આઠ જામ	આઠ પહોર	24 hours
આણ	અધિકાર, હુકમ, ઢંઢેરો, સોગંદ, લાવો	authority, command, proclamation, oath, bring.
આતંક	આતંક, રોગ, ભય, ગુનો	disease, fright, sin
આતમા	આત્મા, રૂહ	soul
આદ	આરંભ, પૂર્વે	primal, ago
આદ થકી	આદિકાળથી	since primal time
આદ શક્તિ	કદીમ તાકાત, મૂળ શક્તિ	primal power
આદ ઉણાદ	આદ અનાદ, ઉત્પત્તિ પૂર્વે	before primeval period
આદર	સન્માન	reverence
આદેશ	ઉપદેશ, હુકમ	instruction, command
આધાબી	અદબથી, માનપૂર્વક	with due respect
આધીન	તાબેદાર	obedient
આન	આવી, ભેગું	coming, together
આની છાની	આંતરિક પ્રાપ્તિ	spiritual achievement
આપ	અપ, પાણી	water
આપ મતીલા	પોતાના મન પ્રમાણે ચાલનાર	follower of one's own bigoten views.
આપ મુરાદ	પોતાની ઈચ્છા, હેતુ	adhering to one's own desire, aim.
આપ સવારથ	પોતાનો સ્વાર્થ	one's selfishness, egoism
આબિદ	બંદગી કરનાર	worshipper
આબે હયાત	અમર જીવ	water of immortality
આભરણ	ઘરેણું	ornament
આભૂષણ	ઘરેણાં, દાગીના	ornaments

આય	હોવું	to be
આયા	આવેલું	being come
આયુધ	આયુધ્ય, ઉમર	age
આયુધ	હથિયાર	weapon
આર	બળદો હંકારવા માટેની લાકડીમાં રાખેલો લોખંડનો કકો	a stick with an iron point to drive bullocks.
આર	આરી, કરવત	a saw
આરતી	આર્તનાદ, ગીરિયાઝારી	supplication
આરાધ	આરાધના, ભક્તિ, બંદગી	devotion, worship
આરિક્	ગૂઢ જ્ઞાન જાણનાર	gnostic
આરે	આ	this, that
આરો	કિનારો, છુટકારાનો ઉપાય	shore, means of escape
આલ પંપાલ	આળ-પંપાળ, નકામું, ખુશામતિયું	useless, flattering
આલમ	દુનિયા	world
આલમે ગએબ	રૂહાની દુનિયા	the world of mystery
આલમ રાજા	જગતનો માલિક	lord of the world
આલે	ભીનું, કોમળ	wet, soft
આલો	આપો	give
આવણકારા	પધરામણી કરે	making arrival
આવણા	આગમન, પધરામણી	arrival
આવાગમણ	આવાગમન, જન્મનાં ફેરા	metempsychosis
આશવંતા	આશા રાખનાર	hopeful
આશાજી	અય શાહજી, અય મારી આશા	O' lord, O' my hope
આસ	આશ	hope, wish
આસન	શરીરનો ઢંગ, અંગ સ્થિતિ, ગાદી, તખ્ત	physical posture, seat, throne.

આહાર	ખોરાક	food
આહાવે	નિસાસો નાંખે, આહો ભરે	sighing
આહે	છે	is
આળ	તહોમત	false accusation
આંખલડી	આંખ, કેન્દ્રિત આંખો	eye, focused eyes
આખવે, આખે	કહે, વર્ણન કરે	tells, relates
આંચ	જવાળા, નુકશાન, કસોટી	blaze, loss, testing
આંધા	લાવ્યા	brought
આંહી, આઈ	તમે	you

ઈ

ઈપઈ	અહીંજ, આ લોક	here, this world
ઈનાયત	બક્ષિશ	bestowal, gifting
ઈરફાન	અરફાન, ઓળખ	recognition, gnosis
ઈશ્વર	મુદા	God
ઈસરાર	ભેદ	secrecy
ઈસબીદ	આ રીતે	by this way
ઈગલા	ઈંદા, સૂક્ષ્મ શરીરમાં શક્તિ આપનારી એક નાડી જે કરોડની ડાબી તરફ ચાલે છે, અને જમણા નસકોરા વાટે અંત પામે છે.	a force channel in the subtle body, lying on the left side of the spinal column and terminating in the right nostril.
ઈંડજ	અંડજ, ઈંડામાંથી જન્મેલ	born from egg
ઈંદ્રાક્ષ	એક પ્રકારનું ઝેરી તરબુચ	a kind of poisonous melon
ઈંદ્રી	ઈંદ્રિય, અવયવ, સાધન	sense-organ, instrument
ઈર્ધીયું	આવશે, મળશે	will come, will get
ઈયું	એમ, આ રીતે	by this way

ઉ

ઉકળાટ	ઉબકો, સૂગ ચડવી	disgust
ઉખડલો	ઉખાણા જેવું	like a riddle
ઉગમણા	ખુલ્લા, ઉદય	open, raising
ઉગમિયા	ઉગેલું	risen up, grown
ઉગારવા	ઉઘરાણી કરવા	for collection
ઉચાળા	ઉચાળો, ઘરવખરી	household articles
ઉછવ	ઉત્સવ	festival
ઉછરંગ	ઉમંગનો ઉછાળો	cheerful whim
ઉજળો	સાફ, સ્વચ્છ	pure, clean
ઉજાડ	પાયમાલી	ruining
ઉજાશ	રૌશન, અજવાળું	enlightened, light
ઉઠડા	પ્રગટ	apparent
ઉડાવણ	છેતરપિંડી	deception
ઉણવટ, ઉવાટ	ખોટો માર્ગ	wrong path
ઉણીયા, ઉણા	હિણાં, અધૂરા, નીચા	incomplete, low
ઉત	ત્યાં, આખરત	there, Hereafter
ઉતડીયા	જુદા પડીયા	separated
ઉતપાત	ઉત્પાત, નુકશાની, બરબાદી	loss, ruin
ઉત્તમચંદ	સર્વોત્તમ	excellent
ઉતાર	કચરો, દુષ્ટ	filth, wicked
ઉથાપીઆ	માન્યા નહીં	disbelieved
ઉદંગ	ઉદંડ, બેકાબૂ	unruly
ઉદામણા	ઉદ્ધાર, છુટકારો	redemption
ઉદાવણા	ઉજ્જવલ, શોભાયમાન	charming appearance
ઉદમ	ધંધો, ખંતીલું	business, diligent
ઉનુંધા	તેઓનાં	theirs
ઉપકલ્પ	અકલ્પ્ય, કલ્પનાથી પર.	unimaginable
ઉપત, ઉતપત	ઉત્પત્તિ	creation
ઉપાવણ, ઉપેણી		
ઉપદેશ	બોધ	preaching

ઉપવાસ	વ્રત	fast
ઉપાસ	ઉપાસના, પ્રાર્થના	worship
ઉભ	ઉભા	standing
ઉમાશ	અમ્લાન, નાપાક	impure
ઉમાયા, ઉમાઉ	ઉમટયા, તૂટી પડયા	rushed cheerfully
ઉરાર	અધ વચ્ચે, આ તરફ	in the middle, this way
ઉરાર ન પાર	નહિ અહીંનો કે ત્યાંનો	neither of here nor
		Hereafter
ઉરૂજ	ઉપર ચઢવું તે, ચડતી	ascension, exaltation
ઉવેખ	તૂચ્છકાર, અનાદાર	disregard, hate
ઉસાસ	ઉશ્વાસ	exhaling
ઉચ	ઉચ્ચ શરીર	Uchh Sharif

ઉ

ઊગાર, ઊગારા	ઊગારવું તે, મુક્તિ	redemption
ઊણિયાચારી	ઊણપ આચારી, હિજાં આચારવાળા, ખામીવાળા	imperfect in the religion practices.
ઊદભોજ,	ઉદભિજ્જ, વનસ્પતિ	evolved in vegetation.
ઊદભોજ	માંથી વિકાસ પામેલું	
ઉપત	ઉપજ, આવક	gain, income
ઊભટ	બગડી ગયેલું (ખોરાક)	putrefied (food)
ઊલટ	હોશ, ઉમંગ	spirit, zeal
ઊલટ ઊલટ	ઉત્સાહપૂર્વક	with zeal
ઊલુહીયત	હુલુહીયત, મુદાની શક્તિ	infusion of God
	પ્રગટ થવી તે	
ઊચ	ચડિયાતું, ઊંચું સ્થાન	superior, lofty stage

એ

એઓદે	તેઓનું, તે	theirs, that
એકલડા	એકલા	alone
એકાકાર	એકીકરણ	unification

એકીમોર	એક તરફ	aside
એજી	અય જીવ	O'soul
એણી પેરે	એ રીતે	in that way
એણે હારે	તેની સાથે, તેઓની સાથે	with him, with them
એતા	એટલું જ	that much
એમુઅલા	અય મૌલા, અય મારા અલ્લાહ	O'Mowla, O'my God
એરણ	લોખંડ ટીપવા માટે વપરાતો આધાર	anvil
એરાક ખંડ	ઈરાક ખંડ, ઈરાન તથા ઈરાક	regions of Persia & Iraq
એલમ	ઈલ્મ	knowledge
એલે	એળે, નકામું	in vain
એહદ	અહદ, એક	one
એહબી,	એ પણ	that too
એબી, એબી		
એઘાણ	ઓળખવા માટેનું નિશાન કે ચિન્હ	a mark or sign for recognising

એ

એન	એ	this
એન, એન	આંખ	eye
એનુલ ઈસ્કાન	મારફતની આંખ	gnostic sight

ઓ

ઓખદ	ઓખાત, બળ, ગજું	power, tenacity
ઓચરે	કહે, વૃદ્ધિ આપે	commit, develop
ઓજાગો	ઉજાગરો	wakefulness
ઓછવ	ઓચ્છવ, આનંદ	pleasure, gaiety
ઓક	નજીક, ઈન્કાર,	near, refusal, move, nape

	હલાવવું, ગરદન	
આતેડીયા	અલગ થઈ ગયા	separated
ઓથ	આશરો	shelter
ઓઘરિયા, ઓઘર્યા	ઉઘરયા, મુક્તિ પામ્યા	redeemed
ઓઘરો	પાર ઉતરો	be redeeme
ઓધાર	ઉધાર કરનાર	redeemer
ઓફરાટી	આડે માર્ગે, આડું અવળું	on wrong path, disorderly
ઓરતો	પસ્તાવો	repentance
ઓબારા	ઓડકાર	belching
ઓસડ	ઔષધ, દવા	drug
ઓલવે	ઓથે, છાંયે	under protection
ઓલે	બીજા	next
ઓસરી	ઓસાર, પીછે હઠ કરવું, ગુમરાહ થવું	retreat, go astray
ઓસાસા	નિસાસા	sigh
ઓહંગ	આદિશબ્દ, પવિત્ર શબ્દ	primal word, solemn word
ઓહંગકાર	આત્માને અસલ તરફ લઈ જનાર પવિત્ર શબ્દ	the solemn word leading the soul to its origin. hard,
ઓજી	સખ્ત, ભારી	difficult.

ક

કચે માપે	કાચુ માપ, ઓછા વજનવાળું	unbalanced, low weighted
કછોટા	ટેક, વ્રત	vow
કજ	કરજે	get done
કજા	કઝઝા, ફેસલો, સંકટ	decision, calamity
કટક	મોટું લશ્કર	big army
કટરી, પદરી	ઈંપળ ભમરી	a female worm-like wasp
કટારી	છૂરી	knife
કડા	કડાઈ	pan
કડુઆ	માટીનો ઘડો	earthen pot, pitcher
કણ	અનાજનો દાણો	grain of corn

કણસરી	સખ્ત	hard
કતીયો	કાંતી નાખ્યું	spun
કર્તા જુગ	સત્ય યુગ	age of truth
કપણી	ખરાબી	deterioration
કદમી	ડગલું ભરીને	having stepped
કનકાવર	કનક સોનું	gold
કનકી	કાનની	ear's
કનથ	કંથ, ધણી, માલીક	lord
કનીક	કણિક, અનાજનું ડુંડું, નાનો દાણો	an ear or spike of corn/ granule.
કપટ	છેતરપિડી	deceit
કપટી	ઠગાડું	deceiver
કપાતી	કપાસ કાંતનારી ઓરત	female cotton spinner
કપુર	ચાર	four
કભા	ઝબ્બો, ડગલું	robe, step
કમલ, કમળ	ફૂલ, એક પ્રકારનું ફૂલ	flower, lotus
કમલા	મનનું રૂપક	metaphor of mind
કમાડ	દરવાજો	door
કર	હાથ	hand
કર ગીન	કરી લે	get it done
કરઘણાં	કરશે	will do
કરડી	મેલી, હલકી	evil, filthy
કરણ	કાન	ear
કરણ, કરન	કલપ અગાઉનો જમાનો	the age before the kalpas
કરણી	આમાલ, કિરણો	deed, rays
કરતપ, કરતવ	કર્તવ્ય, આમાલ	deeds
કરતલ	હથેળી	palm of the hand
કરમ	કર્મ, આમાલ, નસીબ, ભાર, કૃપા	deed, fate, load, mercy
કરમ ખાંડ	કૃપાળુ ક્ષેત્ર	realm of grace
કરતાપ	પ્રતાપ, સત્તા	authority
કરપી	લોભી	greedy

કરપીધન	લોભથી સંગ્રહ કરેલું ધન	wealth accumulated by greed
કરબડી	પક્ષીઓ માટે ચણાં નાંખવાનું ટીંગાતું વાસણ	a hanging vessel of grains for birds.
કરમાય	કરમાઈ જાય	gets withered
કરંડીયું	વાંસનો ટોપલો	basket made of twigs
કરાર	કબુલાત, શાંતિ, બૈયત	acceptance, peace, oath of allegiance.
કરારીયા	બૈયત કરેલાં	those who pledged oath of allegiance
કરીયા	ક્રિયા, અમલ	action, deed
કરોધ	ક્રોધ	anger
કલ	ખબર, ગુંજન, કલજીગ	tidings, murmuring
કલત્ર	પત્ની	wife
કલપ	કલ્પતરુ, ઈચ્છાફળ	desirous reward
કલપ	યુગો પહેલાંનો જમાનો	aeon before the yugas
કલમા	કલમ, કલમો	pen, kalimah
કલર	ખારી જમીન, ઉખર જમીન	saline soil, saltish soil
કલરે વાડી	બગીચા સમાન ચાલુ જમાનો	the garden-like this age
કલપત	કલ્પિત	fabulous
કલસ	કળશ, પવિત્ર પાણીનું વાસણ	cupola
કલસ થાપના	કળશના પાણીને પવિત્ર બનાવવું	to consecrate the water pot
કલંદર	મસ્ત ફકીર	carefree faqir
કલા	કળા, શક્તિ, કરામત	skill, power, miracle
કલાચી	ઘોડાની એક જાત	a kind of steed
કલિયાં	કળી	bud
કલેવર	શરીર	body
કલેશ	કંકાસ, ઝઘડો	quarrel

કસ	નીચોડ, સત્વ, કસોટી કરવી	abstract, essence, test
કસતર	કસ્તર, રાખ, મેલ	dust, dirt
કસમલ	ગંદકી, કચરો	filth
કસણી	કસોટી	trial
કસર	મહેલ, અતિશય	palace, abundant
કસીંધો	તોળશે	will weigh or account
કસુંબા	કેસરી રંગ, કાચો	saffron colour, light
કસોટી	પરીક્ષા, પરખ, કસોટી કરવાનો પથ્થર	test, trial, touchstone
કહેણાં	નસીયત, વાતચીત	advice, conversation
કહેર	ક્રોધ, અઝાબ	wrath
કળાઈયું	કળા, ચેનચાળા	art, skill, gestures
કળિયુગ,	અજ્ઞાનતા તેમજ	age of ignorance and
કલજુગ	આત્મિક અંધકારનો જમાનો	spiritual darkness.
કંકુ	લાલ સીંદૂર	vermillion
કંકૂ વરણી	લાલ રંગનું	red-coloured
કંગઈયા	કંગની, ફણી	comb
કંચ	કાચ	glass
કંચન	કાંચન, સોનું	gold
કંચોલો	ખાલો, કટોરો	bowl
કંઠ	ગળું, હાર	throat, necklace
કંઠલડી	કંઠી, ગળામાં પહેરવાની કડી	an ornament worn round the neck.
કંઢન	કાંટા	thorns
કંથ	ધણી, માલીક, વર્ણન	lord, expression
કંથના	વાણી	speech
કંથા	થીગડાવાળું વસ્ત્ર	patched garment
કંથી	વર્ણન કરીને	narratively
કંધ	કાંધ, ખભો	shoulder
કંધ ઉડવે	કાંધે બેસાડીને, કાંધે રાખીને ઉડે	putting on shoulder, fly by putting on shoulder.

કંધા	કરશે	will do
કંધોધર	કાંધો આપનાર	bearer, lifter
કાખ	બગલ	arm-pit
કાગદ, કાગલ	કાગળ	paper
કાચી	ભાંગી જનારી, ફાની	fragile, undurable
કાજ	હકિકત, મકસદ, મામલો	reality, aim, affair.
કાજી	ન્યાયાધીશ	justice
કાટ	ધાતુનો વિકાર મેલ	rust, dirt
કાટલા	કાટલું, તોલમાપ	weighing scale
કાઠ	કાજ, લાકડું	wood
કાઠા	ધઉની એક જાત	a kind of wheat
કાણ	હાયવોય, ફિકર	expression of distress, anxiety
કાતરણી	કાતર જેવી ધારવાળી	pointed like a scissor
કાનેતર	છેતરપીડી	deception
કાનોતર	ફરક, તફાવત	difference
કાપટી	કાપડી, સન્યાસી	an ascetic
કામ	વાસના	carnal desire
કામણગારી	કામણગારું, અતિશય મોહક	extremely attractive
કામની	સ્ત્રી	woman
કામળી	ચાદર	sheet of clothes to cover
કાયરિયા	કાહેર, અલીમ, ખોફનાક	tyrant, terrible
કાર, કારાર	કામ, લાભ	work, profit
કારણીયા	કારણકાર, મકસદ	causative, aim
કારમી	વસમી, સખ્ત, ખોટી	difficult, false
કારમું	દેખાવે સુંદર	beautiful in appearance
કારી	ઈલાજ, મુક્તિ	remedy, liberation
કાલ, કાળ	વખત, મોત	time, death
કાલભ	કાલિવ, દિલ	heart
કાલમુખ	અભાગ્ય	unfortunate

કાલિંગો	દજજાલ, શેતાન, ભૌતિકવાદ	Dajjal, satan, materialism
કાલેઘેરે	ભોળા	crazy
કાવડ	જનાઝાને કંધ આપનાર	lifter of the bier
કાસ	કાંસિયો, થાળ, વાસણ	plate, bowl
કાસલ	કાસળ, મેલ, નડતર	filth, dirt, obstacle
કાસા	ભીખ માંગવાનું વાસણ	a begging bowl
કાહાર	ક્રોધ, ઝેર	anger, poison
કાહુ	વાતો, લોકો	talks, people
કાહે	શા માટે	why
કાં	કાંઈક	something
કાંકણ	કાંડે પહેરવાની ચેન, બૈયતની ક્રિયા	a wrist-chain, ceremony of allegiance.
કાયલી	સાપની કાયલી	slough
કાંણ	મોકાણ, મરણ સમાચાર, શોક દર્શાવવો, આફત	death-news, condole, trouble.
કાંસ	ઘાસ	grass
ક્રિયા	કરેલું, કરાવેલું, પ્રમાણે ચાલ્યા	earned deeds, acted accordingly.
કિરિયાનાં હીણાં	ધાર્મિક અમલમાં અધૂરા	imperfect in religion precepts.
કિલતાર, કિરતારકર્તા, ખુદા		Creator, God
કિસ બિધ	કેવી રીતે, કેનાં વડે	how, through whom
કીટ	કાટ, મેલ, કીડો	rust, dirt, worm
કીટક	જંતુ, કીડો	insect
કીના	કર્ચું, પેદા કર્યું	originated
કીતકે	શા માટે	why
કીતી	કર્ચું	done
કીતે	કેટલું કર્યું હશે	how much, would have done.
કીતોય	કરેલાં	done, executed
કીતોયે	વાતો કરતો હતો	was talking

કીપાર	કર્પર, ખોપરી, માથું	skull, head
કીકત	કર્તવ્ય, કમાઈ, મોટાઈ	earning, greatness
કીરીયા	ક્રિયા, અમલ	practice, deed
કીલી	કૂચી	key
કીઓવે	કહેવાય	is called
કીઅ થો	શા માટે	why
કીડા	ખેલ, રમત, આનંદ	funfair, happiness
કૂક, કૂકાં	પુકાર	loud cry
કુછુ કુછક	કાંઈક	something, certain
કૂડ, કૂડી, કૂડી	ખોટું	untruth
કુડમી	કુરમી, ખેડૂત	peasant
કુદરત	પ્રાકૃતિક, ખૂબી, નીશાની	nature, quality, sign
કુફરાનીયા	કાફર લોકો	infidels
કુભાવ	તિરસ્કાર	hatred
કુમત	ખોટી બુદ્ધિ	evil faculty
કુમારગ	ખોટો માર્ગ	wrong path
કુરસ	કુર્શ, કુરસી	throne
ફલેખ	હિસાબની બહાર	off the record
કુશટી	અશક્તિ, કમજોર	helplessness, weak
કસાથી	ખરાબ સાથી	bad companion
કુશીલવંતી	કુશિયળવંતી, વેશ્યા	prostitute
કુળ	ખાનદાન	family
કુંજર	હાથી	elephant
કુંડળ	કાનની વાળી	ear-ring
કુંદન	સોનું	gold
કુંભ	ઘડો	water-pot
કુંભી	ખાડાવાળું, હલકું	full of pits, lower
કુંગરા	કાંગરા, ગઢની ધાર	a spiry construction on the
	પરનું શિખર જેવું	edge of a fort.
	ચણતર	
કુંઢ	ખૂણો	nook
કુંપળ	નવું ફૂટેલું પાંદડું,	sprout
	ફણગો	

કૂપો	કૂપો, કાચનો શીશો	glass-bottle
કેડા	કેવાં કેવાં	of what type
કેડી, કેડીયું	મકાન, ઈમારત	building
કેડે	પાછળ, સાથે, નજીક માર્ગે	behind, along, near, on way
કેડો	પીછો	pursuit
કેણી પેર	કેવી રીતે	how
કેતા	કેટલાં	how much
કેતી	કેટલી	how many
કેતેક	કેટલાંક, ઘણાં	some, many
કેરા, કેરી,	જેવાં, નો કેરો	like, of
કેવલાસ	કૈલાસ, હિમાલયનું એક શિખર, પહાડ	one of the peaks of Himalayas, mountain.
કેવડો	એક પ્રકારનો સુગંધી છોડ	a kind of fragrant plant
કેવાસે	કહેવાશે	will be called
કેશ, કેશા	વાળ	hair
કેશવ	શ્રી કૃષ્ણ	Lord Krishna
કેસવા	કેમ ટકી શકે, કેવી હેસિયત	how can last, which position
કેહી વિધી	કેવાં તરીકાથી	in which way or process
કેખે	કોઈને, કેને	anyone, anybody
કેજો	કોઈનું	of anybody
કોટ, કોટા	કીલ્લો, ગરદન, શરીર, બખીલ	neck, body, hollow
કોટ, કોટી	એક કરોડ, ટોચ	ten millions, high peak
કોઠા, કોઠી	મહેલ, ઘર	palace, house
કોડામણો	કોડામણું, તીવ્ર ઉમ્મીદ વાળું, સુંદર, વિચિત્ર	ardently desirous, beauti- ful, amazing
કોપ	ગુસ્સો	anger
કોમળ	સુંવાળું	soft
કોયલડી	કોવાણ, કોહવાટ, સડેલું	rotten
કોરે કોરે	આસપાસ	around the vicinity

કોલ	વચન, નજીક	promise, near
કોશ	સંઘરવાનું પાત્ર, ઢાંકણ, અડચણ	storing vessel, covering, obstruction.
કોશ, કોસ	કોષ, આશરે દોઢ-બે માઈલનું અંતર	a distance about one and half or two miles.
કોશીસા, કોસીસા	ગઢ ઉપરનાં નાના કીલ્લા	small forts in the stronghold
કોસ, કોશક	ગામ	village
કોસો	જોડા, પગરખું	boot
કોહેકાફ	કાફ નામનો પહાડ	Mount Kaf

ખ

ખએર	આબાદી	prosperity
ખજના	ખજીના, ખઝાનો	treasure
ખટ	ષટ, છ	six
ખટણ	જીતવાને	for benefiting
ખટણહાર	જીતનાર, વિજેતા	earner, high bidder
ખડ, ખડા	ઘાસ	grass
ખડસલા,	સૂકાઈ ગયેલું, વેરાન,	dried, barren
ખણસલા	ઉજડ	
ખડા	મોટો પથ્થર	big stone
ખડીયા	ઉભાં ઉભાં	standingly
ખણ	ક્ષણ, પળ	moment
ખણંગ, ખડંગ,	તલવાર	sword
ખંડા, ખના		
ખત	પત્ર	letter
ખતરા	વહેમ, મનનો રોગ	suspicion, affection of the mind.
ખપત	જીવક	off-take
ખપર	ખપ્પર, ભીખ	a begging bowl
	માંગવાનું વાસણ	

ખમન	ખમે, સહન કરે	forbear
ખમીયા, ખમણી	ખમા, ધીરજ, ક્ષમા	tolerance, forgiveness
ખમીર	જીસ્સો, આથો લાવનાર પદાર્થ	spirit, a fermenting substance.
ખમીસ	ગુરુવાર	Thursday
ખરીઆ	સૂકાઈ ગયા, ખરાબ થયાં	dried, ruined.
ખરે	ખરેખરું, સાચું	really, true
ખવાસ	સેવક, હજીરિયો	attendant
ખસમ	ધણી, માલિક	husband, lord
ખસલત	સ્વભાવ	disposition
ખળા, ખળો	ખળું, ખળાવાડ, ડુંડામાંથી અનાજ કાઢવાની જગ્યા	a thrashing place.
ખંકાલ	ખંગાળનાર, નાશ કરનાર	destroyer
ખંડણી	નુકશાન, બૂરાઈ	loss, vice
ખંડત	ખામી, કાપાકુપ	shortcoming, reduction
ખાક	માટી, પૃથ્વી	dust, earth
ખાણ, ખાણી	ઉત્પત્તિ, જન્મ, મૂળ	creation, origination, origin, source.
ખાટકી	ખાટલું, કસાઈ	cot, butcher
ખાતા	હિસાબ કીતાબ	accounts
ખાપટ	એબ, કલંક	blemish, defect
ખાબ	ખ્વાબ	dream
ખાલ ધુંણી	ખાલક ધણી, ખાલ ખેતીને	Creator, flaying
ખાસ ખવાસ	ઉચ્ચત્તમ	superior
ખાંડ	ખંડન કરવું, નાશ કરવું	destroy
ખીણાં	હલકાથી હલકું, જે લેખવામાં ન આવે	lower than the lowest, uncountable
ખીમા	તંબુ	tent
ખીર	દૂધ	milk
ખૂટા	ઝાડના મૂળિયાં	root of tree
ખૂતા	ખૂંચી ગયા	pierced

પુદીઆ, ખુંધીયા	ભૂખ	appetite
ખૂબ	ઉત્તમ, સરસ	excellent, good
ખૂપે	કૂવામાં	in well
ખુરા	ભઠ્ઠી	furnace
ખૂવો	વહાણનો કૂવાથંભ	mast
ખુંધીયા	ખંધુ, પુશામતખોર, લુચ્ચું	flatterer, cunning
ખેડા	ખેડું, ગામડું	village
ખેડા	આબાદી, વસ્તી	prosperity, population
ખેણ	ખાણું, ભોજન	food
ખેદ	ખોટું લગાવવું, દુશ્મની	feel wrong, enmity
ખેત	ખેતર	field
ખેલડી	ખેલાડી, ખેલ કરનાર	player, actor
ખેવણહાર	ખેવટિયો, માર્ગદર્શક	guide
ખેહ	ધૂળ, નાશ, માટી	dust, destroying, clay
ખેચે પેદ	ખેચે પેદબ, પગદોડ કરવું	to advance a foot
ખોખરી	શરીર	body
ખોજ	શોધવું	search
ખોજા	ખોવાઈ જાવ, લીન થઈ જાવ	be annihilated, be en- grossed
ખોજા	ખોવાઈ જનાર, લીન થનાર	annihilater, engrosser
ખોજા	આબરૂદાર, વેપારી	lord, trader
ખોજો	શોધો	search out
ખોડ, ખોડા	ખામી	deficiency
ખોટા નાણાં	દુન્યવી ખ્યાલો	worldly thoughts
ખોણી	લશ્કરની ટુકડી	a unit of army
ખોતા	ખોઈ દેતાં	by loosing
ખોયકે	ખોળામાં	in lap
ખોરૂડા	ખોરડું, નાનું ઘર	a small house
ખોળિયું	શરીરનો ઢાંચા	physical frame

ગઉ	ગૌ, ગાય	cow
ગઉહર	ગોહર, રત્ન	jewel
ગગન	આસ્માન	sky
ગગનતર	આસમાન તરફ	towards the sky
ગજ, ગજા	હાથી	elephant
ગજ ગેમર	ગજ ગમાર, મસ્ત હાથી	an imbalanced elephant
ગટોલા	ઘટા, વાદળાની ગીચ જમાવટ	thick formation of clouds
ગઢ	કિલ્લો, પર્વત ફરતો કોટ	stronghold, fortress
ગડ	સાથે	alongwith
ગડુઆ	માટલું	earthen-pot, pitcher
ગડૂલો	ઘડૂલો, માટલું	pitcher
ગત	ગતિ, શક્તિ, સંગઠન	motion, power, unity
ગત, ગટ	ઘત, બાતીન, દિલ	esoteric, heart
ગતીયા	ધ્યાન લાગવું, ધરવું	concentrate
ગદ્ ગદ્	ગળ ગળુ આનંદમય	effected with tragic emotions, pleasant,
ગદી	ભેગું કરીને	by collecting
ગની	ગુણ	quality
ગનીયારા	અસંખ્ય ગુણવાળો	having many qualities
ગમ	સમજણ, ખબર	understanding, reference
ગમાયા	ખોઈ દીધા	lost
ગમાર, ગેમાર	ગાફીલ, મૂર્ખ	vulgar, foolish
ગરથ	ગ્રથ, દૌલત	wealth, ghee
ગરદ	ગીર્દ, આસપાસ	around
ગરધવા	ગર્દભ, ગધેડું	donkey
ગરબી	સમૂહગીત, ગરબો	chorus, a song
ગરવ	ગર્વ, તકબ્બુરી	pride
ગરહી	સમજવું	comprehend
ગરાસ	ગ્રાસ, હિસ્સો, વારસો, કોળીયું	portion, right, mouthful

ગરે	ધુસે, દાખલ થાય	entering into
ગરૂઆ, ગરવા	ગરવું, મોટું, ભવ્ય	big, grand, magnificent
ગલગલી	દિલમાં આનંદનો ઉછાળો	cheerful whim in heart
ગલગા	ગરક, ડૂબેલું, ડૂબકી	stuck to, in drowned, diving
ગલત્રટા	ગલત્રાગ, ગળાનો પટ્ટો	neck-belt
ગલાગલ	ગલ, માછલી પકડવાનો કાંટો ગલે	a fishing hook
માટે, માથે		therefore, stuck with
ગવન	ચાલ, સંબંધ	motion, relation
ગવરી	ગાય	cow
ગળીઅલ	ગળીવાળું, ઘેરા વાદળી રંગવાળું	indigo-coloured
ગંગ	પાણીનો પ્રવાહ	current of water
ગંદુમ	ગંદમ, ઘઉં	wheat
ગંધા	વાસ	stinking
ગાઝી	ધર્મનાં માર્ગે લડનાર	warrior in the way of religion
ગાડ	દફન કરવું, ખોસવું	bury, implant
ગાડા	ગાડું	cart
ગાડી	ગાંઠું, અત્યંત	thick, extreme
ગાડો	ઘાટું	thick
ગાથા	વિગત, ઉપદેશ કથા, કાવ્યમય વાર્તા	detail, moral stories, versified stories.
ગાવંત્રી	પવિત્ર દુઆઓ	sacred prayers
ગારો	કાદવ	mud
ગાલી	ગલ, મર્મ, હકિકત	meaning, fact
ગાવંત્રી	ગાવડી, ગાય	cow
ગાસ	નુકશાન	loss
ગાંજ	ડરે, ડરવું	fearing, fear
ગાંઠ ગંઠાણી	વૃદ્ધિ પામી, વિકાસ પામી	grown, evolved

ગાંઠ મુઠ	ગાંઠ અને મુઠી	knot and fist
ગાંવા	ગાયો	cows
ગિચીઅ	પાતળું, ઠાંસીને ભરેલું	thin, filled densely
ગિરભાવલી	ગર્ભવાણી	embryology
ગિરભાવાસ	ગર્ભસ્થાનનો વસવાટ, નવ મહિનાનો વાસ	dwelling in mother's womb, dwelling of nine months.
ગિરભાસ્થાન	ગર્ભસ્થાન માતાનો ઉદર	mother's womb
ગિરહિયા	પ્રહણ કર્યો	attained, applied
ગીડે	લેવાથી	by taking
ગીત	લઈ, ઉપાડી	taking
ગીનાન	જ્ઞાન, ઈશ્વ	knowledge
ગીનાનનું મંડલ	ગીનાનની મહેફીલ	assembly of ginans
ગીનાનવંતો	જ્ઞાનધરાવનાર, જાણકાર	grounded in knowledge
ગીરભ	ગર્વ, તકબ્બુરી	pride
ગીરીહીય	ઘેરી લીધું	surrounded
ગીરોહ	કોળીયો	morsel
ગુગરી	ઘંટી	bell
ગુચપીય	ગૂંચવણભર્યું	complicative
ગુણકવલ	શુદ્ધ ગુણ	pure quality
ગુણવંતા	ગુણવાળા	meritorious
ગુણશે	ડોલશે, તારીફ કરશે	will twist, eulogize
ગુડ	ગોળ	jaggery
ગૂઢીય	ગુડી, પતંગ, વાવટો	kite, banner
ગુધારા	રહસ્યમય, ગૂઢ	incomprehensible, secret
ગુન	ગુણ	quality, merit
ગુપ્ત, ગુપ્ત	છૂપો	secret
ગુમાન	શક	doubt
ગુરજ	એક હથિયાર	a kind of weapon
ગુરમુખ	ગુરના મુખેથી નીકળેલાં શબ્દો, ગુર આગળ.	words spoken by the Pir, before the Pir.

ગુરગત	ગુરનું મંડળ, જમાત	assembly of the Pir, jamat
ગુરન	ગર્જના કરે	thundering
ગુરૂ	અંધકાર દૂર કરનાર, મુરશિદ	remover of darkness, guide
ગુલકા	ગુલ, ફૂલ	flower
ગુલાઈ	એક થવું, એકરસ થવું	mix-up, mingle
ગુસાંઈ	ગોસ્વામી, ધણી,	the lord
ગુસાંહીયા	માલિક	
ગૂંજ	ગંજ, ખઝાનો, ખાનગી વાત	wealth, secret talk
ગેમર	છોડ, ફરે, ઘૂમે	plant, roam, walk
ગેમાર	ગમાર, મૂર્ખ	stupid
ગુરનુર	ઈમામ અને પીર	Imam and Pir
ગુરનુર	જમાનાનો પીર	the Pir of the time
ગોખ	ઝરૂખો	balcony
ગોઠડી	હાર્દિક વાતચીત	hearty conversation
ગોઠડીયા	દોસ્તો	friends
ગોડ	ભંગાણ, પોકાર	breach, loud cry
ગોડ	ગાઢ, ભયાનક	deep, terrible
ગોત્ર	વંશ	generation
ગોધા	ગોધો, આખલો	bull
ગોફતે	ગુફત, કહે, બ્યાન કરે	says, relates
ગોબરી	ગોબરૂં, છાણવાળી, ગંધી	dungful, filthy
ગોમોત્રી	ગામોટી, ગામના લોકો	villagers
ગોર	ઘોર, કબર	grave
ગોરખ	ઝીકર કરનાર તપેશ્વરી	ascetic
ગોરખ	ગુર્ક, વરૂં	wolf
ગોલ	જૂથ જમાત, શોધ	assemblage, search
ગોલા	ગોલાં, ગુલામ, દાસ	slave, servant
ગોવિંદ	ખુદા	God
ગૌવા	ગાય	cow
ગ્રત, ગ્રથ,	ધુત, ઘી	refined butter, ghee
ગીરથ, ગરત		

ગ્રહી

ગ્રાહી, પકડી

holding

ઘ

ઘટ	દિલ, ઘટપાટ	heart, holy water
ઘટ, ઘાટ, ઘાટી	માર્ગ	path, passage
ઘટપાટ	ઘટપાઠ, બાતીની ઈલ્મ, પવિત્ર પાણી	inner knowledge, holy water
ઘટપૂજા	જમાતી રસમ	communal rites
ઘટમાળ	રેટમાં ગોઠવેલા ઘડાની હાર	a series of pots set in a water-wheel
ઘડેલા, ઘડીયા	બનાવ્યા	formed
ઘડી	ચોવીસ મીનીટ જેટલા સમયનું માપ, તક	a measure of about 24 minutes, opportunity.
ઘડુઆ, ઘડૂલો	માટલું	pitcher
ઘણ	હથોડી	hammer
ઘણેરો	બહુ, પુષ્કળ	much, plentiful
ઘરસર	ઘરોઘર	house to house
ઘા	પ્રહાર, જખ્મ	stroke, wound
ઘાબ, ઘાઓ, ઘાવ	ઘાલ જખ્મ, પ્રહાર	wound, blow
ઘાએ, ઘાય	જખ્મી કરવું	injure
ઘાટ	આકાર	shape
ઘાત	ભયંકર પ્રહાર, વિનાશ, નુકશાન	terrible blow, destruction, loss.
ઘાસ	તકલીફ ઉપાડવી	be troubled
ઘાસ રેસ	ઘામ રોષ, ગરમી અને ગુસ્સો	heat and anger
ઘાંચા	ખાડા ટેકરા, આડો અવળો માર્ગ	pot-hole, disordered path.
ઘીન	સૂરજ	sun
ઘેન	ગાઢ નિદ્રા, મૂર્છા	slumbering, faint
ઘેરે	ફસાવે, ઘેરી લીએ	entrap
ઘોર	તદ્દન, બેફામ	absolutely, extreme

ધૂધરી	બાફેલા ચણા	boiled grams
ધૂરત, ધૂરા	માંગણી	demand
ધૂરે	ચાહે, પસંદ કરે	like, wish

ચ

ચઈ, ચંપે	ચાર	four
ચઈતન, ચેતન	ચૈતન્ય, જીવનતત્વ, રૂહાની	essence of life, spiritual
ચઈતન પુરુષ	આત્મા	soul
ચઉટા	ચૌદું, બજાર	market place
ચઉદા મુલ	ઉચ્ચતર કિંમત	high price
ચકચૂર	ચૂરેચૂરા કરવા	break into pieces
ચકફદ	પાપ, શેતાની	sin, satanic
ચકફદ વેળા	કળિયુગનો તે સમય જે છળ કપટનાં ચક્રમાં ડુબેલો હોય	the time of present age which is sunk in the wheel of treachery.
ચકવા	ચકલીના સ્વરૂપ જેવું, મહેલાતનો કીલ્લો	sparrow-shaped, the fort of Mahallat.
ચકવા	ચકવાક, ચંદ્ર પ્રત્યે આકર્ષાતા પક્ષીઓ	the birds being attracted by moon.
ચકલા, ચોક	ચકલું, ચાર રસ્તાઓનું મિલન સ્થળ	junction of four roads.
ચટક	ચમકદાર, આકર્ષક	flashy, charming
ચટકો	ડંખ	sting
ચડે, ચડીયા	જાહેર થવું, નજરે	manifest, appear
આવવું		a fan made of wool's
ચમર	ચમ્મર, ચામર, હવા નાખવા માટેનો ઉનનાં વાળનો પંખો	hair.
ચરબટ	ચેનચાળા	gestures
ચરૂ	તાંબાનું મોટું વાસણ	a big copper bowl
ચલણ	ગમન, વિદાય	departure

ચલતર	જાદુઈ ખેલ	magical game
ચલતી પૂતલી	સ્ત્રી	woman
ચલત્ર ચલીત્ર	ચરિત્ર, દેખાવ, તકીયો	ostensible character, guarding oneself.
ચવક, ચોક	આંગણું	courtyard
ચવગજી	ચાર ગજવાળી	a measure of 96 inches
ચસમ	ચશ્મા, ઝરણું	stream
ચસમ	ચશ્મ, નઝર, આંખ	vision, eye
ચંગા	સારા	good
ચંચલ	ચપળ, ઝડપી, સાવધ	skilful, speedy, alert
ચંદન	સુખડનું લાકડું	sandal-wood
ચંદન ચોક	ચારથી વધારે સડકોવાળો ચોક	a junction of more than four roads.
ચંદર	ચાંદ રાત	the night of new moon
ચંદા	ચંદ્ર જેમ ચળકતું	shinning like a moon
ચંધ	અમુક	few
ચારા	ચાળા, નખરાં, અડપલાં	gestures, coquetry, pranks
ચારાધારી	ચરી ખાનાર પ્રાણીઓ	grazing animals
ચાલા	ચાલ, વર્તણુક, ખેલ	gait, behaviour, game
ચાલીસો, ચાળીઓ	ચાલીસમો,	fortieth
ચાવર	પરદેશી	foreigner
ચાવા	આદેશ	instruction
ચાવા, ચાહો	ચાહના, ઈશક	love
ચાસ	ખેતર ખેડવાથી પડતો લાંબો આંકો	furrow
ચાંદરૂડા	ચાંદ જેમ ચમકતું	glittering like moon
ચાંદરૂણા	ચાંદની રોશની, અજવાળું	moonlight, radiant
ચિદ શક્તિ	ચિત્શક્તિ, જીવનતત્વ	life spirit
ચિત, ચિંત	એકાગ્રતા	mind-stuff
ચિત્રાવો	શણગારો	decorate
ચિંધેયુ	ચિંધેલું, હોશિયાર કરેલું કેન્દ્રિત કરેલું	amied, alerted, focused

ચીણા	ચિણગારી, તણખો	spark
ચીણાં	જાણ્યા, પાખ્યા	knew, availed
ચીન, ચીની	ચિનાઈ, ચીકણી સફેદ માટી	white sticky clay
ચીર	ચીરો, કિંમતી વસ્ત્ર	precious garment
ચીલા	ચીલો, ગાડીનાં પૈડાંના નિશાનો, માર્ગ	furrow, passage
ચીલોતેર	ચુમોતેર	seventy-four
ચેતણી	ચિત્રિણી, ચતુર અને સુંદર સ્ત્રી	clever and beautiful lady
ચેત	રમત	play, game
ચેરા	ચર્ચા	discussion
ચેરા	ચાળા, મંઝાક	joke
ચેરી	દાસી	maid-servant
ચેવા	ચાહે તેવા, મનપસંદ	favourite
ચૈતર	ચૈત્ર માસ	the sixth month of Vikram year
ચોક	ચોકો, ચોકી, મૃતદેહને સુવાડવા માટેનું પાટીયું	a board on which dead- body is laid.
ચોક પૂરાવો	શણગારો	decorate
ચોખલા	ચોકખાં, શુદ્ધ	pure
ચોગણો	ચાર ગણું	four-fold
ચોગાન	ખુલ્લી વિશાળ જગ્યા, મેદાન	open space, plain
ચોઘડિયું	ચાર ઘડીવાળું, દોઢ કલાક જેટલો સમય	a period of one hour and a half
ચોટ	નામાંકિત, પ્રખ્યાત	familiar
ચોડ	પાર્કું, મજબૂત સખત	stable, firm, strong strong
ચોક મજીઠ	પાકો રંગ	colour
ચોદિશ,	ચારે દિશાઓ, ચોતરફ	four directions, on all sides
ચઉદિશ, ચોદશ		
ચોધાર	ચારે બાજુ, મોટા પ્રમાણમાં	all a round, profusely

ચોબારી	બરબાદ, નાશ	ruin, spoil
ચોમાર	ચોતરફ	all round
ચોરી	લગનમંડપ	a decorated square where marriage is performed
ચોલી	કાંચળી	slough
ચોવટ, ચોવટું	ચોક, બજાર	junction of four roads, bazar
ચોવરણ	ચતુર્વર્ણ, ચાર રંગ	four colours
ચોક	ભડકવું તે	startling
ચૂક	ચૂકી જવું તે	omission
ચૂકા, ચૂકીરા	ચૂકેલા, ભટકેલા	strayed, misguided
ચુકાયનામા	ફેસલો	verdict
ચુકાવો	ત્યાગ કરો, ફેકો	hurl, throw
ચુસગી, ચૂસેગે, ચરશે		will graze
ચુવે, ચૂવું	વહે, ટપકે	oozing
ચુસણી	ધાવણું, ધાવણું બાળક	nourished by mother's milk, suckling.
ચુંદી	ભોગ-વિલાસ, ખાનપાન	luxury, eating-drinking.

છ

છકી	છક થઈ જવું	stun, dismay
છડીયા	છેતર્યા	cheated
છડેઅડા	છોડી દીધા	gave up
છત	છત્ર, હસ્તી	shelter, existence
છતે	કબ્જામાં હોવા છતાં	inspite of possessing
છત્ર	સાચો, રહેમત	protection, grace.
છત્રપતિ	સમ્રાટ	sovereign
છન	ક્ષણ, પળ	trice, moment
છપની	છુપેલી, ખામોશ, એકાંત	secret, lonely, solitary

છબીલા	છબિલ્લ, કાંતિમાન, શોભતું	jovial, dashing
છમછર	સંવત્સર	the Vikram era beginning from 56 B.C.
છલ, છળ	દગો, નાટક	treachery, play
છલાણ	છલત, છેતરપીંડી	cheating
છલિયો	છલકાઈ ગયો	overflowed
છલીયા	છકી ગયા, છેતરાયા	being cheated
છંદ	લક્ષણ, રૂપ, ગીત	conduct, form, rhythmic poem.
છંદુ, છંદી	છંદીલું, આશીક, શોખીન	lover, fond
છાજ	છજું, ઝરુખો	balcony
છાજલી	ખજૂરીના પાંદડાવાળું છાપરું	thatch
છાજે	લાયક થાય, લાગે, શોભે	deserving, feeling, looking
છાણ	છાણેલું, ગાળેલું	sifted
છાપો	સત્તાવાર, પરવાનો	official order
છાલાં	ફોતરાં	chaff
છાંડો, છાંડીયે	છોડી મૂકીએ	abandon
છાંદો, છાંદ, છાંદુ	જાણવા છતાં છૂપાવવું	to conceal even though knowing.
છિની	છિન્ની, તૂટેલી	broken
છીતવા	થોડા પાણીને લીધે વહાણનું રેતીમાં ખુંચી જવું	sticking of a ship into the sands due to shallow water.
છુગ્ગા, છુગ્ગા	છોગું, પાઘડીનો કલગી જેવો છેડો	a tassel at the end of turban
છેકા	ભાગ, હિસ્સો	division, part
છેડ	છેડતી, પરેશાન	teasing
છેડલો	છેડો, પીછો	pursuance
છેદ	નાશ, નોતરવું	destroy
છેલ	છઈલ્લ, કાંતિ, શોભા	brightness, charm

જગનાથ	જગન્નાથ, ખુદા	lord of the earth, God
જગપતી	જગતનો ધણી	lord of the world
જગદીશ	જગદીશ્વર, ખુદા	Almighty God
જગન	યજ્ઞ, ધાર્મિક ક્રિયા	a religious ceremony
જાન	માટી, બળતરા	clay, agony
જટા	અંબોડો, વાળનું ગૂંડ	long matted hair
જડ	સાંધો, નિર્જીવ	joint, insentient
જણ	જડેલાં	inlaid, set
જડાયા	જડવું, બનાવ્યું	set up, erected
જડેની	જ્યારે	when
જણકાર	ઝણકાર, ઝણ ઝણ અવાજ	jingling sound, tinkle
જતન	યત્ન, પ્રયાસ, મહેનત	effort, exertion
જન્નતપુરી	સ્વર્ગ સ્થાન	abode of paradise
જનમ ભોમ	જન્મ ભૌમ, જન્મભૂમિ	native land
જનમારો	જીંદગીનો ગાળો	span of life
જનોઈ	બ્રાહ્મણોનો પહેરવાનો દોરો	a thread worn by Brahmins
જપની, જપ,	રટણ, ઝીકર	remembrance,
જપણ, જાપ		meditation
જપતપ	ઝીકર અને પરહેઝગારી	meditation and ab- stinence
જપાણી	ઝંપલાવ્યું	to risk desperately
જબલું	જ્યારે	whenever
જમ	જન્મ	birth
જમ	યમ, મોત	death
જમડો	મલફૂલ મોત	angel of death
જમદર	ખંજર	dagger
જમિયા	જમા ભેગા	assembled
જર	ધન	wealth

જરણ	જર્જક, જર્જરીત, ઘસારો, ઘડપણ	worn out, old age
જરસે, જરેસે	અસર કરશે, વહેશે	will effect, flow
જરદાં જરધાં	વહેશે	will flow
જરા	ઘડપણ	old age
જરૂપ	ઝરૂખો	balcony
જલ જર	જળ, પાણી, સમુદ્ર	water, sea
જલબલ	ડૂબવું ને બળી જવું તે	drowning and burning
જલપત	પરપોટા	bubbles
જલાયા	બાળીયા, તકલીફ વેઠી	burnt, afflicted
જલેરે	પાણીથી	with water
જસ	યશ, બદલો, ફળ	credit, appreciation, reward.
જળહળ, જલહલ	ઝળહળ, ઝળકવું, પ્રકાશવું	glitter
જંગી ઢોલ	યુધ્ધનાં મેદાનમાં વગડતું જબરું ઢોલ	a big drum used in the battle-field
જંજાળ	ઉપાધી, પરેશાની	trouble
જંત્ર	મંત્ર, આમાલનામું	spell, account of deeds
જંત્રી	તાલ	rhythm of a music
જંબુદીપ	જંબુદીપ, પાક-પેટાખંડ, દીલ	rose-apple, Indo-Pakistan, heart.
જાંકું, જાંકો	જેને તેને	whom, him
જાજ	જહાઝ, વહાણ	ship
જાજરી	કાંણાવાળું	holey
જાજા	વધારે	excess
જાતક	યાચક, ભિખારી	aims-man
જાતક જાતેક	પુત્ર ને પુત્રી	son and daughter
જાદુરાય	ચમત્કારિક રાજા	lord of the wonders
જાધે	જેણે	whoever
જાન, જાની	જાનૈયા, શાદીની બરાત	wedding party

જાની	શરીર, જીવ	body, embodied soul
જાપ	રટણ, ઝીકર	remembrance
જામાસું		
જામે ઠોર	કિનારા પર જામનાર, પહોંચનાર	anchoring ashore, reacher
જાપો	જણ્યો, જન્મ આપ્યો	gave birth
જાર, જાલ	જાળ, ફાંસલો	bait, trap
જાર	ખોડ	defect
જારી	બળેલી, લોટો	burnt, pot
જારી	ચાલું થવું	restore
જારો	તગેડવું, ઠપકો આપવું	rebuke
જાલ	છેતરવું	deceive
જાલ	ઝાળ, જવાળા	blaze
જાલો	બાળી નાંખો	burn down
જાં	જેના, જ્યાં સુધી	whose, as long as
જાંજવા	મૃગજળ, દ્રષ્ટિભ્રમ	mirage
જાંપકી	જેના થકી	on one's own, owing to
જાં, જાં	જેમ	as, as if
જ, જવ, જવડો	ચેતનતત્ત્વ, દમ, મન, દીલ, રૂહ	life-monad, living unit, breath, mind, heart, soul.
જાઓ	જીવતા રહો	may live long
જાઓ જાઓ	જેઓ જેવોએ	whosoever
જાઓજા	તેજસ્વી	glorious
જાત	જાવંત, ટકેલું	living, existing
જાત, તિત	જ્યાં, ત્યાં	hither and thither
જાથે	જ્યાં	where
જાનંત	જન્મત	paradise
જાનુંદે	જેઓના લીધે	for whose, whoever's sake, wherefore.
જાયા	જીવતર, હયાતી	life, during life

જીયા	જીવતા રહો, પવિત્ર થયા	be alived, purified
જીવવાને	ઝીલ પર	at the pond
જીવવું	ઝીલવું કે નાહવું	bathe
જીવન મુક્તા	જીવનમાં મુક્તિ પ્રાપ્તિ	liberated in life
જીસ કેરે	જે કોઈ	whosoever
જીંદા	એક જાતનાં ફકીરો	a class of beggars
જીંપા	ની જેમ	likewise
જીગ	યુગ, દુનિયા	world, age
જીગનાથ	યુગનાથ, સાહેબે ઝમાન	lord of the time
જીગપતી	યુગપતિ, જગતનો ધણી	master of the world
જીગત, જીગતી	યુક્તિ, કારીગરી, તરીકો, દાતાઈ, અનુકૂળ	skill, technique, way, wisdom, suitable.
જીગાજીગ	યુગાયુગ, દરેક જમાનો	every age
જીગેસર	યુગેશ્વર, મહાન યોગી	seeker of the truth
જીગેસી	યોગ્ય લાગે, શોભે	suiting, looking sharp
જીગોતર	યુગોતર, જમાનાનો અંતે	at the end of the age
જીધ	યુદ્ધ	battle
જીમલો	બધા, સમસ્ત	all, whole
જીલતકા	ઝૂલે	swinging
જીલારે	ગુમરાહ થયાં	gone astray
જીલેઆ	ખુશ થયા	delighted
જીરી જીરી	ગળી ગળી, તુટી	worn out, broken
જીવા, જીઆ, અલગ		different
જીવે		
જીવા જીગટો	જીગાર	gambling
જેજેકારે	જયકાર	a term denoting salutation
જેડોની તેડો	જેવું તેવું	disorderly
જોખો	જોખમ, નુકશાન	danger, loss
જોગણી	ગાનારી સ્ત્રી	lady singer
જોગો	જોગ, યોગ્ય, લાયક	worthy, suitable
જોજન	યોજન, આઠ માઈલનું અંતર	a measure of eight miles

જોડ	જેવા, સાથે, જોડો	likeness, along, pair
જોત	જ્યોત, ચેશની, નૂર, કરામત	luminary, light, noor,
જોતક	જોષી, જન્મ સમયે કરાતો સંસ્કાર	light. rites performed at
જોબન	યૌવન, જવાની	birth
જોરી	જોડી, ફીકર	puberty
જોલ	ઝોળી	care
જોલી	લૂંટાવનાર, આપનાર	knapsack; one who dispose off
જોવે	જે તેઓ	generously that, they

ઝ

ઝગમગ	તેજથી બહુ ચળકતું	glittering, glaring
ઝબુકી	ડૂબકી મારી, પ્રકાશયું	dived, flashed
ઝરેજ, ઝરેજ	જરાયૂજ, ગર્ભાશયથી જન્મેલું	born from womb
ઝારી	કાંણું	hole
ઝારીઆ	જાળીયું, ઘાસવાળું	grassy, sword
ઝાહેદ	પરહેઝગાર	abstinent
ઝાંપલું	ઝાંપો, આંગણું	outskirts, courtyard
ઝીકર	રટણ	muttering, remem- brance
ઝિલિયા	સ્નાન કર્યું	took bath
ઝીલતા	નાહતા	while bathing
ઝૂલમાત	અજ્ઞાનતા, અંધારું	ignorance, darkness
ઝૂલીયા	પહોંચ્યા, ગયા	reached, gone
ઝૂઝવા	જૂજવા, અલગ અલગ	different
ઝૂરે	ઝૂર્ખા કરવું, તૌબા કરવું	repent
ઝૂઝીકાર	બે ધારવાળી હ.અલીની તલવાર	two-pointed sword of Hazrat Ali

૨

ટમકાર	અવાજ	Sound
ટલાઈ	ટળી ગઈ	passed away
ટલીઆ	ટળીયા, ખરાબ થયાં	polluted
ટંકશાળ	સિક્કા બનાવવાનું કારખાનું	mint
ટાણાં	મોકાસર, વખતસર	timely
ટાલ	છેટે	far
ટાલા	અંતરાય, વગર, કૂનાદ થવું	hindrance, without, annihilate.
ટાલી	અળગા કરી, સિવાય	aparting, except
ટાંકણ	ટાંકણું, લોખંડનું તિક્ષણ ઓજાર	chisel
ટૂક	જરાય, થોડું	little bit
ટુકડા	ટુકડા	pieces
ટોઈએ	ટોયોઈએ, ખેતરમાં પંખીઓ ઉડાડવા	scaring the birds away from the field
ટોટ	નુકશાન	loss
ટોડા ટામણ	જાદુમંત્ર	magic
ટોપ	ટોપી	cap
ટોબે	ખાબોચીયું, નાનો ખાડો	puddle
ટોપો	ખેતરમાં પંખીઓ ઉડાડવા માટે વપરાતું વગડતું ડબ્બો	the sound making box used to scare the birds away from field.
ટોલે	ટોળી સાથે, જમાત સાથે	with a group or congregation

૬

ઠણકે	રણકે, અવાજ કરે	tinkling
ઠાકુર	નાનો રાજા, શેઠ	petty ruler, boss
ઠાલા, ઠાલે	ખાલી	empty

ઠાંહે, ઠાંઈ	સ્થળ, ઠેકાણું	place
ઠાંય, ઠામ		
ઠીકડી	તાવડી	a frying pan
ઠેરાઈ	મજબૂત, સ્થિર	firm, strong
ઠોકા	ઠોકર	stumble
ઠોકા	મજબૂત, સ્થિર	firm, strong
ઠોર	જગ્યા, મજબૂત, કીનારો	place, strong, shore

S

ડમર ડમ્મર	ડમરું, નાનું ઢોલ	tambourine
ડરધે	ભયથી	due to fear
ડાલ	ટોપવું	basket
ડુલાવવું	ડગવું, હીચ હીચાહટ કરવું	totter, hesitate
ડેડા	માર્ગ, કણસવું	passage, spike
ડેરા ડેરા	તંબુ, ગામ, ઠેકાણું	tent, village, place
ડેલા	ફીદા થવું, વારી જવું	offer the life

ટ

ઢકીયો	ઢાંકીને	coveringly
ઢઢૂંધીયા	ગાજી ઉઠયા	exclaimed
ઢંગ, ઢંગા	રીતભાવ	manners
ઢંગ	નકશી, દેખાવ	engraving, mien
ઢાડી	સંઘરી	collecting
ઢાલો, ઢાળો	કાપણી કરવી	harvest
ઢાળો	નાંખો, ફેંકો	put down, throw
ઢીલડી	દીલ્લી	Delhi
ઢુકે	સતાર્ધને ફરે	moving hidingly
ઢૂંકડી	પાસે, નજીક	near
ઢુંગા	જોરાવર	powerful
ઢુંઢી	ગોતી, શોધી	having searched
ઢેઢી	ઢેડ, અજીત	non-Aryan, foreigner
ઢોઈ	બેસાડવું, જમાવવું	implant, fix up

ઢોય	લાંગરેલું	anchored
ઢોયા	લીધાં, રાખ્યા, મલાવ્યા	obtained, kept, maintained
ઢોરા	ઢોર	cattle
ઢોલ	ધણી, માલીક	lord
ઢોલઈયા	ઢોળવું, નાંખવું	spill
ઢોલા	બહાદૂર	brave
ઢોલીયો	પહોળા પાટલો	a broad cot
ઢ્રઢ	મજબૂત	strong
ઢ્રવ્ય	ધન	wealth
ઢ્રષ્ટિ	આંખ, નજર	eye, vision
ઢ્રાખા	ઢ્રાક્ષ, કીશમીશ	grapes

ત

તકસીર	ગુનોહ	fault, sin
તકીયો	ઓશીકું, ઉદેશ સ્થાન	pillow, aim, abode
તજલ્લી	જલક, ક્ષણિક રૌશની	theophany, glimpse
તજો	છોડી દીઓ	give up
તડ	તીર	arrow
તડ	તટ, કિનારો	shore
તડીયા	તળીયું	bottom
તડે થો	ત્યારે તો	then that
તડોતડ	તરત જ	at once
તણા, તણી,	પ્રમાણે, નું	according of
તણો		
તતખેવ	તુરતજ	immediately
તતક્ષણ	તત્ક્ષણ, એક પળમાં	in a trice
તતબર	તાત્કાલિક	immediately
તતવ અક્ષર	પવિત્ર શબ્દ	solemn word
તત્તીયા	તપેલાં, ગરમા ગરમ	heated
તતા	તન્હા, એકલું	alone

તપ	તપસ્યા, આધ્યાત્મિક જ્ઞાન પ્રાપ્તિનો માર્ગ	a mode to attain spiritual knowledge.
તપત	બળતરા	agony
તપીયા	તપસ્વી, તપ કરનાર	one who attains spiritual knowledge.
તફસીલ	વિગત	detail
તબીબ	વૈદ, હકીમ	doctor
તમકું	તમને	you, your
તમા	દરકાર, પરવા	care, regard
તપ	પાર, પસાર	pass
તશ્ક	તરીકો	way, mode
તરગસ	કામઠું	bow
તરણ	તરણી, હોડી	boat
તરપત	તર્પણ, મૈયતની દ્રિયા	intermental rite
તરલા, તરણાં	એક પ્રકારનું નેતર જેવું ઘાસ	reed
તરવા	ચોકખી કરેલી કલાઈ	filtrated tin
તરસ	પીયાસ, દવા	thirst, pity
તરીકત	માર્ગ	path
તરી	હોડી, જળમાર્ગ	boat, water-way
તરીયા	ત્રિયા, સ્ત્રી, માયા	woman, illusive force
તશેવર, તરવર	તરૂવર, મોટું ઝાડ	big tree
તરંગા	તરંગ, કલ્પના	imagination
તલબ	ઈચ્છા	desire.
તલપણ,	તલસાટ, ઉગ્ર ઈચ્છા	uncontrolled desire,
તલપત	માટે ફાંફાં	vain effort to meet intense desire.
તલે	નીચે	below
તસ્કરા	તસ્કર, ચોર	thief
તસવ્વર	કલ્પના, અનુમાન	imagination
તળાઈ	ગાદલું	mattress
તંતવ	તત્વ ભેદ	essence, secret

તંતી	તંત, રક્તવાહિની	capillary
તંબલ	નગારું	drum
તંબોલ	તંબોળ કે પાનનું બીડું	betel leaf
તંબોલી	તંબોળી કે પાન વેચનાર	dealer of betel leaves
તા	કે	that
તાઅત, તાયત	બંદગી, તરીકો	worship, mode
તાએલો	તાઅલા, સૌથી મોટું	greatest
તાકું	સ્થળ, નિવાસ	place, abode
તાક, તાંકી	તેને	him, his
તાજણા	તાજયાણા, ચાબૂક	whip
તાજ	ધોડાની એક જાત	a kind of horse
તાજયા	તાજ	crown
તાજર	તાઝીર, સજા	punishment
તાડી	તાળી, ધ્યેય, સફળતા, જોડણી, ધ્યાન	clapping, objective, success, joint, concentration.
તામસી	તમસ, તમોગુણ, પ્રકૃતિના ત્રણ ગુણોમાનો અજ્ઞાનતા, ક્રોધ વગેરે સુચક એક ગુણ	one of the three qualities of nature suggesting ignorance, anger etc.
તામું	હું તો	that I
તાર	સંપર્ક	connection
તારણહાર	તારનાર, મુક્તિ આપનાર	saviour, redeemer
તારન	મુક્તિ માટે	for salvation
તારો	તરનાર, પાર ઉતારો	swimmer, get redeemed
તાવી	ગરમ કરીને શુદ્ધ કરવું, સખ્ત કસોટી	purify by heating severe testing
તાં	કે જેથી	so that
તાંગ	છીછરું પાણી	shallow water
તાંણ	ખેંચીને	pullingly

તાંસું	તેની સાથે	with him
તિતે	ત્યાં	there
તિન સાણ	તેઓ સાથે	with them
તિનીજી	તેઓની	theirs
તિરથ	યાત્રા	pilgrimage
તિલ	તલ, કણ, અણું	sesame, whit, atom
તિસ	તેને, તે	him, this
તીખી	તેજ	sharp
તીત	ત્યાં, તે સાથે	there, with them
તીતરીયા	તીતર	a kind of bird like partridge
તીન	તેણે, તેઓ	he, they
તીનીબે	તેનેજ, તેઓ પર	only they, upon them
તીમીર	તિમિર, અંધકાર, અજ્ઞાનતા	darkness, ignorance
તીરા	કીનારો	shore
તુછા	ત્વચા, ચામડી	skin
તુર	શરણાઈ, વાજું	a kind of trumpet
તુરહો	તરણિ, મોક્ષનું સાધન, તરવાનું સાધન	means of swimming, means of salvation
તુરી, તુરીંગ	તુરંગમ, ઘોડો	horse
તુરી	તુરાઈ, એક પ્રકારનું રણશિંગુ	a kind of trumpet
તુલ	મૂડી	capital
તુલહારિયા	તરહારિયા, તરાપો	raft
તુસા	તમે	you
તુંની	તુંજ	only you
તુંબા, તંબુ	તંબકી, તંબ	gourd plant
તુંબડા, તુંબા	તુંબડું	a gourd-like musical instrument
તુંબા જારી	ફૂટેલું તુંમડું	broken gourd-like instrument
તેગ	એક પ્રકારની નાની તલવાર	scimitar

તેજ મનોનામ	નુરાની નામ, નુરાની	spiritual name or
	હાલત	condition
તેડાં	નોતરાં, લઈ જનાર	call, taker
તેનની	તેઓ	they
તેજો	તેન	of that, of him
તો	તારોજ	yours
તોઆમ	ખોરાક	food
તોઈકે	તારો જ છું	belong to you only
તોક	ગળે પહેરવાની સાંકળ	a fetter to be tied round the neck.
તોજી	તારી	your
તોજે	તારા	yours
તોજો	તારો	your
તોડા તોડ	છેવટ સુધી	till last
તોફીક	મદદ બોધ	help, guidance
તો મુનીવરભાઈ	તો અય મોમન ભાઈઓ	so o' believer brothers
તોરણ	ઘરોબ, મુખ્ય દરવાજો	arch
તોરો	ત્રાજ્યું	weighing scale
તોલ	બરાબરયું	equality
તોસા, તુસા	તમે	you
તકલી	ત્રાક, તકલી, કાંતવાનાં સાધનનો સોયો	spindle
તટ	નદી	river
તટ	તટ, કિનારો	shore
તખ્ખા, તસના	તરસ	thirst
ત્રાગડ	ત્રાગ, દોરો	thread
ત્રાગા	બીજાને ઠેકાણે લાવવા પોતા ઉપર કરેલી જબરજસ્તી	self-torture with a view to reform the other
ત્રાટી	ત્રાતા, બચાવનાર	saviour
ત્રાટી	મુડદાને સુવાડવાનો ખાટલો	a cot for dead body

ત્રાટી	વાંસ	bamboo
ત્રાંટી	ઘાસની ભીંત	a wall made of grass
ત્રિકાલ	ત્રિકાળ, ભુત, ભવિષ્ય અને વર્તમાન કાળ	age of past, future and present
ત્રિકુટી	ત્રિવેણી, ઈંગલા, પીંગલા અને સૂખમણાં નાડીઓનું મિલન સ્થાન	The region junction- ing the Ingla, Pingla and Sukhmna channels.
ત્રિયા	સ્ત્રી	woman
ત્રીગુણ	પ્રકૃતિનાં ત્રણ ગુણો, સત્વ, રજસ અને તમસ	Three qualities in the psychical organism: Sattv, Rajas and Tamas.
ત્રીધારી	ત્રણ ધારવાળી	three-edged
ત્રીભોવર	ત્રિભવન, સ્વર્ગ, પૃથ્વી અને પાતાળ	three realms : the heaven, earth and nether.
ત્રીરાહા	ત્રણ રસ્તાઓ	three roads
ત્રીલોક	સ્વર્ગ, પૃથ્વી અને પાતાળ	heaven, earth and nether.
ત્રીવેણી	ઈંગલા, પીંગલા અને સુખમણાં નાડીઓનું ભેગું મળવાનું સ્થાન	The region joining the Ingla, Pingla and Sukhmna channels
ત્રૂટી	તુટેલી	broken
ત્રુંઠા, તરૂડડા, તરૂખ્માન, પ્રસન્ન તુઠે		pleasure
ત્રેતાયુગ	ત્રણ ભાગ સત્યતા અને એક ભાગ અસત્યતાનો જમાનો	age in which three parts belong to the truth, and one to untruth

થ

થડ	મુળ, ઉત્પત્તિ સ્થાન	root, origin
થર, થીર	સ્થિર, અડગ, એક ઠેકાણે ઉભું	steadfast, stationing
થલ, થલું	સ્થળ, જગ્યા	at one place.
થંભ, થંભીયા	સ્તંભ, થાંભલા	place, abode
થા	અંત	pillars
થાગ	તળિયું, છેડો	ending
થાન	સ્તન, આંચળ	bottom, limit
થાન, થાનક, થાનોતર	સ્થળ, જગ્યા	feat
થાનોતર		place, abode
થાન થાનોતર	દરેક સ્થળે	
થાપણ	મુડી, પુંજી, લીંપણ	in every place
થાપના	સ્થાપના, રચના, નિર્માણ	capital
		setting up, forma-
થાપીયા	સ્થાપ્યા, નિર્માણ કર્યા	tion, shaping
		established, get
		appointed
થાવર	શુક્રવાર	Friday
થુડ	થડ, ડાળીઓ અને પાંદડા	trunk of tree
	વિનાનો ઝાડનો મુખ્ય ભાગ	
થે	હતી	was
થોક	જથ્થો	whole, mass
થોથ	ઠોઠ, મુર્ખ	slow-witted, stupid

દ

દકાવે	વેગે	speedy
દડીપર	લશ્કરનો સીપાઈ	soldier
દદામા, દધામા દદામું, યુધ્ધનું ઢોલ		war-drum
દફતર	મહત્વનાં કાગળો	important papers
	અને ચોપડા	and books
દમડી	જૂના ચલણના પૈસાનો	one-fourth of an old

	ચોથો ભાગ	pice
દમકી	શ્વાસો શ્વાસ	at each breath
દમસર	શ્વાસો શ્વાસ, શ્વાસ સાથે	with every breath
દમુંશુક	દમિશ્ક દમાસ્કસ	Damascus
દયાવંત	દયાળુ	merciful
દરગા,	હુઝુરે	holy presence
દરગાહ		
દર દીવાન	કચેરી, ન્યાયપંચ	council, court
દરવેશ	ફકીર	friar
દરીયાવંદી	દરીયાની	marine
દલ	દળ, લશ્કર	army, force
દવ	આગ, બળતરા	fire, burning
		sensation
દશ	દશ, ખબર	indication
દશ મણિયા	દશ મણ જેટલું	about ten mands
દશવંદી	ચોકખી દસોદનું ધ્યેય	vow of pure fitting
દસમું દુવાર	માથાના તાળવા પર	the tenth door
	આવેલું દશમું દ્વાર	located at the base
		of the skull.
દંડવત્	લાકડીની જેમ પડીને	an act of bowing as
	પગે લાગવું તે	if the fallen stick
દાખી	જોઈ	looking
દાગ	ડાઘ, એબ	stain, blemish
દાગ	દુહાગ, વિયોગ, જુદાઈ	separation
દાગીજે	દાગવું, સળગાવવું	burn, kindle
દાડી	ચહેરો	face
દાડો, દાડલો	દહાડો, દિવસ	day
દાઢો	અત્યંત, કડક	extreme, severe
દાઢો દાઢ	અતિશય ભારી	exceedingly strong
દાણવ	શૈતાન	satan
દાણી	ધાણી	oil-mill
દાદ, ધાધ	ફરીયાદ	complaint

દાદા	દાદ, ઉચ્ચપણું, ફજીલત	greatness, dignity
દાનવ	રાક્ષસ	demon
દાના	સમજદાર	prudent
દામ	પૈસો, કિંમત	money, value
દામણ	કામણ, તોફાની પશુનાં પગ બાંધવા વપરાતું ટૂંકું દોરડું	a short rope to tie the legs of mischievous beast.
દાયમ	સદાય	perpetual
દારૂ	દવા, દારૂગોળો	drug, gun-powder
દારોદાર	બધી ડાળીઓમાં	in all branches
દાલિદ્ર,	દારિદ્ર, ગરીબી	poverty
દારિદર		
દાવે	વિરૂધ્ધ	against
દાસ, દાસા	સેવક	servant
દિલડી	દિલ્હી, દીલ	Delhi, heart
દિવાન	મુખ્ય કારભારી, મુનીમ	executive of a royal court, a chief accountant.
દિવાની,	દીવાનગીરી, ગાંડપણ	ministership, insainty
દીવાની		
દીઝ, દીખડી,	દિવસ	day
દીઝ		
દીઠડા	જોયેલાં	seen, viewed
દીન કરણી	નેક કમાઈ	virtuous deeds
દીન, દીના	દીધેલું	given
દીતવાર	રવીવાર	Sunday
દીદારો	દીદાર આપો	have a glimpse
દીન	આપે છે	giving
દીન દયાલ	ગરીબો પર દયા કરનાર	merciful towards the poors
દીના છેહ	છોડી દીધા, દગ્ગો કર્યો	gave up, defrauded
દીપ	દ્રીપ, ત્રણ બાજુએ	peninsula

દીપણી	પાણીવાળી જમીન	aloofness
દીસતણાં	જુદાઈ	in the sight
દુઆગ	દ્રષ્ટિમાં	state of
દુઆપુર યુગ	દુહાગ, પતિ વગરની સ્થિતિ	spouselessness
	દાપર યુગ, તે જમાનો	age of equal truth
	જેમાં સત્ય અને અસત્ય	and untruth
	બરાબર હોય	
દુગ	બંને તરફ, બેઉ બાજુ	two sides
દુગલ	બે ધારવાળી	double-edged
દુજા	બીજો, અન્ય	other, else
દુજે	ધ્રુજે	trembling
દુબલ	ખાબોચીયું	puddle
દુમ	ભંગી	scavenger
દૂર ચૂકાવો	કાઢી નાખો, ફેંકી કાઢો	drain off, throw away
દુરમત	ખરાબ બુદ્ધિ	evil wit
દુરસ	દુરસ્ત, ખરું, યોગ્ય	correct, proper
દુરીજન	દુર્જન, દુષ્ટ, દુશ્મન	wicked, foe
દુરસ્ત	યોગ્ય ખરું	proper, right
દુલદુલ	હ. અલી.અસ.ના	the name of Hazrat
	ઘોડાનું નામ	Ali's horse
દુવાર	દરવાજો, ઘર	door, house
દુવે	દુઃખ આપે	giving pain
દુવેખ	ભાંડવું, નિંદવું	revile
દુસ્તાક	દસ્તાર, ચાદર	sheet of a cloth
દુસારી,	દોષથી ભરેલો, ગુનેહગાર	full of guilt, sinful
દોસારી		
દુસાસો	નીસાસો	sigh
દુહાઈ	મદદની પુકાર, સોગંદ	tragic shout for help,
		oath
દુહાગણ,	પતિ વગરની	spouseless
દુઆગણ		

દઈ	આપીને	having given
દેખતા	દેખાદેખી, જોઈને	imitation, having seen
દેણાં	બરણી, કરજ	outstanding debt
દેદું	બે મોઢાવાળો સાપ	two-mouthed serpent
દેરડી	દેવડી, કોઢી, નાનું ઘર, ઈબાદત માટેની એકાંત જગ્યા	small house, a separate space for meditation.
દેવ, દેવલ	પેદા કરનાર, પુદા	Creator, God
દેવંતા	દેવતા, મલાએક	angels
દેહ, દેહડી,	શરીર	body
દેહડો, દેહાઈ		
દેહ પદેહી	દરેક જન્મમાં	in every birth
દૈત્ય	દાનવ	demon, monster
દોઉ	દસમું	tenth
દોદીશ	બંને દીશાએ, બન્ને તરફ	at both directions, on both sides
દોધારી	બે ધારવાળી	double-edged
દો પહોર	બે પહોર, બપોર	period of six hours, noon
દોમના	બે ઠેકાણે દિલ લગાડનાર	casting heart on two places.
દોમુખ	બંને મોઢે, બંને તરફ	both-mouthed, both-sides
દોયલો,	કઠણ, ભારી સંકટ	difficult, severe,
દોહલા, દોહેલી		distress.
દોર	અમલ, સત્તા, જમાનો	sway, power, period.
દોશ	દોષ, ગુનોહ	drawback, sin

ધ

ધડેરા	ધડી, ઠેકાણાસર, ધોરણસર	in fixed state or standard
ધન	ધન્ય, ભાગ્યશાળી, વાહવાહ	fortunate, bravo
ધન	દૌલત	wealth
ધનક	ધનું, કામઠું	archer's bow
ધફ	નાકું, છિટું	hole
ધર	ધર, મૂળ, ધરતી, ધરવું	house, root, earth, offer.
ધરણ	ધારણ	adoption
ધરદે	દુઃખથી પીડાયેલાં	bereaved
ધરબડી	ધબકારા, ભણકારા	humming sound
ધરમસરા	ઈબાદતગાહ	place of worship
ધરીધે	ધરશે, રાખશે	will lay
ધસ્ત	ગરદન	neck
ધસ્ત, ધસત	દસ્ત, હાથ	hand
ધંધ	ધમાસણ, તૂફાન	commotion, uproar
ધંધુકાર,	ધંધુકાળ, અંધકારનો	age of darkness
ધંધુકાળ	જમાનો	
ધાઈ	દોડી	running
ધાગા	દોરો	thread
ધાત, ધાતા	મર્મ, ભેદ, સર્જનહાર	essence, mystery, Creator
ધાદો ધાધ	દાદો દાદ, અત્યંત જોરથી	vigorously
ધાધ	દાદ, ફરીયાદ	complaint
ધાન	ધાન્ય, અનાજ	grain, corn
ધાપડ	ધાબંડ, મજબૂત	stout
ધામ	પડાવ કરવું, રોકાઈ જવું	lodge, stay
ધામ નીજ	પોતાનું અસલ સ્થળ	one's original abode
ધારણા	મનસુબો, અનુમાન	plan, supposition
ધારા	વહેણ, પ્રવાહ	flow, current

ધારીયું	અમલ કરનાર	one who follows
ધાવ	વીધવું	pierce
ધાવા	ધાવું, ઉતાવળે ચાલવું	walk hastily
ધાવે	પીવે	sucking
ધીઅ, ધીઆ	પુત્રી	daughter
ધિપર		
ધી આવવું,	માનવું, અનુસરવું,	adore, follow, obey
ધ્યાવે	તાબેદારી કરવી	patience, firmness,
ધીર	ધીરજ, અડગતા, વિશ્વાસ	trust
ધીરપ	ધીરજ	patience
ધીરો	ધીરજ રાખો, ખમો	have patience
ધીગાણા	ધિગાણું, તુફાન	violence
ધુજે, ધોજે	ઘોઈએ	wash
ધુડ	ધૂળ, માટી	dust, clay
ધુણી	ધુમાડાયુક્ત અગ્ની	smoky fire
ધુત	ધુતારા	deceivers
ધુતારી	ઠગારી	deceitful
ધુતીયે	છેતરવું	cheat
ધૂપ	લોબાન	frankincense
ધુલંજમેલા	ધુળ જેવા કરી નાખવા	cause to dust
ધુંધ	ખોટા ખ્યાલો, વંદોળિયાથી	evil thoughts,
	થયેલાં ઝાંખપ કે અંધકાર	dimness or darkness
		caused by a
		whirlwind
ધોખો	ધોકો, હાની, ચિંતા ઠગાઈ	loss, anxiety, fraud
ધોરી	ધોરિયો, બળદ	bullock
ધોસડું,	બળદની કાંધ પર રખાતું	a wooden stick
	લાકડું	placed on the
		shoulder of an ox
ધોળ	એક જાતની	a kind of a song
	રાગણીનું નામ	
ધ્યાય	માનવું, સ્મરણ કરવું	adore, remember

ન

નઈડું, નેહ, નેહડો	સ્નેહ, પ્રેમ, વહાલ	love, affection
નઈડે, નેડો, નેડા	નજીક	beside
નકશ	છાપ, મહોર	stamp, seal
નકલંક	નિષ્કલંક, કલંકરહિત, માસૂમ	stainless, infallible
નકા	નતી	neither
નખત્ર, નક્ષત્ર	જ્યોતિષશાસ્ત્રના ૨૭ તારાસંગ્રહમાનું એક તારો	constellation
નચિંત	બેદરકાર	careless
નડેલા	રીસાયેલા	offended
નથ, નથડી	નાકની કડી	nose-ring
નથડી	ઉટનાં નાકની કડી	nose-ring used for
નફર	નોકર	camel
નફસા, નફસી	મારું મારું, સ્વાર્થપણું	servant
નફેરી	ઢોલ જેવું એક સાધન	egotism, selfishness
નમણી	નમ્રતા	a drum-like instrument
નમશકાર	નમસ્કાર, નમન	humbleness
નર	મર્દ, મુરશીદ, ખુદા	salutation, bowing
નરક, નરગ	નર્ક, દોજખ	man, lord, God
નરખ	નરમર્દ, બહાદુર	hell
નરગે	ગંદવાડ, મળમૂત્ર	courageous, brave
નરગુણ,	નિર્ગુણ, ગુણ વગરનો	filth, excretion
નિરગુણ		attributeless
નરવંશ	નિર્મળ, પાક	clean, pure
નવખંડ	નવક્ષેત્રો, નવ ભૌગોલિક વિભાગો	nine realms, nine continents
નવ જેહી	તેના જેવો કોઈ નહિ	none equals him

નવ નેજા	સંપૂર્ણ શક્તિ સાથે, મહા આફત	absolutely powerful, great calamity
નવનંદ	નવનિધિ, સંપૂર્ણ સમૃદ્ધિ	perfect prosperity
નવબાર	નવ દરવાજા વાળી	city of nine gates,
નગરી	નગરી, શરીર	body
નવબાર, નવદ્વાર	નવ ફાંટાઓ	nine openings
નવશા	વરલાડો	bridegroom
નવસરો	નવ સેરોવાળું	having nine strings
નવાજીયા	નવાગીશ કરી	conferred
નહી પણ	લા, શૂન્યકાળ, જ્યારે કોઈ નહોતું	nothingness chanting the name,
નાઓ	નામ લીઓ, વીર	brave
નાઓજી	ધણી, માલિક	lord
નાપુદ	નાપુદા	seaman
નાગનાથ	નાગનો રાજા	king of the snakes
નાટ	નાટક	play
નાડી	મહેમાન, જમાઈ, મુસાફર	guest, son-in-law,
નાક, નાડી	ગતિ, સૂક્ષ્મ શરીરમાં શક્તિ આપનારી વાહિની	traveller motion, a force channel in subtle body.
નાડા	નાડી, ચામડાનું દોરડું, વણકરનો કાંઠલો, ફરકડી	leather-rope, weaver's shuttle.
નાડા	વણાટકામનાં આડા દોરા	horizontal threads of a loom woof.
નાતરા	નોતડું, દાવત	invitation
નાથ	ધણી, માલિક	lord
નાદ,	અવાજ, સંગીત	sound, music
નાદ બંધ,	પોતાની હદમાં આવતી	divine revelation
નાદ બંદ	ઈલાહી વાણી, શ્વાસ ઉશ્વાસ	revealing to its limit, respiration.
નાભ, નાભી, નાફ, ફૂંટી, કમળના		naval, a lotus of

નાભ કમળ	આકારવાળી ડૂંટી પાસેનું ચક્ર	naval or solar plexus, lying in the region of naval
નામે	નામાંકિત, નામ ધરાવનાર	reputable
નાયક	સેનાપતિ	soldier
નારાયણ	ખુદા	God
નાલ	સાથે	along
નાવ	હોડી	boat
નાવણા	નાહવું	bath
નાસિકા	નાક	nose
નિકટ	નજીક	beside
નિકાર	નીકળી ગયેલાં, ગુમરાહ	gone astray
નિજ	પોતાનું, પોતાપણું, અસલીયત	one's own self, one's origin
નિજપદ	ફનાફીલીલ્લાહનો દરજ્જો	stage of annihilation
નિપટ	લપટાઈને	stickly
નિપણહાર	પાળનાર	nourisher
નિપાયા	નિર્વાહ કર્યું, ટકાવી રાખ્યું	nourished, maintained
નિભસી	નભશે, ટકશે	will last
નિયમ	કાયદો, પ્રણાલિકા	rule, tradition
નિયાજી	નિયાઝી, નમ્ર	
નિયાર	પરખનાર	examiner
નિયારી	નિરાલી, અનોખી	matchless, wonderful
નિયામત	નેઅમત	blessing
નિરખી	માપીને, પરખીને	examiningly
નિરત	નિરાંત, આનંદ, નિયત, લાગણી	peace, bliss, inten- tion, emotion
નિરમલ,	સ્વચ્છ, સાફ	clean, pure
નિરમળ		
નિરવાણ	નક્કી, ખરેખર,	verily, redeemer

	મુક્તિ આપનાર	
નિરંજન	જે આંખે દેખાય નહિ, નૂર	invisible, the Light
નિરાકાર	આકાર વગરનું	formless
નિરાલંબ	નિરાલંબ, બેનિયાળ, અદ્ધર	supportless
નિરાલા	અજોડ	unique in essence
નિશ્ચિત, નિષ્ઠ	નક્કી, ચોક્કસ	verily, really
નિસ્તાર	નિવેડો, ફેસલો	decision, verdict
નીઅડા	લઈ ગયા	taken away
નીકર	નહિ તો	otherwise
નીકી	બારીક, સાંકડું	thin, narrow
નીખેદ	રદ	rejection
નીગમ	ભૂતકાળ	past time
નીચ	નઠાડું, હલ્લું, જમીન તરફ	low, towards the earth
નીતાજી	નિત, હમેશા	always
નીદાન	પુકાર, અવાજ	call, voice
નીન	લઈ જાય છે	taking away
નીભાવે	ટકાવે, પાળે	maintain, nourish
નીમ	લીંબડો	nimb-tree
નીયા, નીયાય	ન્યાય, ઈન્સાફ	justice
નીરખીયા	ઓળખીયા, પરખીયા	recognised, examined
નીરત	ઈશક, લાગણી, અશક્તિ	love, emotion, inability
નીરધના	નિર્ધન, ગરીબ	poor
નીરંગા	રંગ વગરનું	colourless
નીલવટ	નીલરંગી, સુશોભિત, સુંદર	decorated, beautiful
નીલવરણી	ગળીના રંગ જેવી	indigo-coloured
નીલાડ	નિલવટ, કપાળ	forehead
નીશ	રાત	night
નીશદીન	રાત-દિવસ	night and day
નીશાન	વાવટો	banner

નીસ, નીશ	નક્કી, ખરેખર	certainly, verily
નીસબત	નિસ્બત, સંબંધ, નાતો, દરકાર	relation, concern, care
નીસરે	નીકળે	sprouting out
નીસીજલ	નીશીજળ, સતત પવિત્ર, પાણી જેમ પાક	incessantly pure, pure like water.
નીહાર	જોવું, દેખવું, ધુમ્મસ, ઝાકળ	examine, watch, fog, dew
નીંદામણા	નીંદણ, નકામું ઘાસ, ઘાસ હટાવવાનું વેતન	useless weeds, wages for weeding
નૂગરા	નગુર, ગુરુ વગરનાં	without having lord
નૂજરે	નીજરે, પોતામાં	within one's self
નૂમેરી	નામેરી, સમાન નામ ધરાવતું	having similar name
નૂરધર	જમાનાનું નૂર	the light of the age
નૂરવરણી	નૂરાની	radiant, bright
નુરવાઈ	નુરાની	radiant, bright
નૂરશાહ	નૂરનો માલીક, ઈમામે ઝમાન	lord of the light, Imam of the time.
નેઆ	ટકી શક્યા, સાથી	could last, companion
નેઆર	નઆહાર, ભૂખ્યો	hungry
નેઈ	ઉપાડી	lifting
નેચલ	નેહચલ, મક્કમ, હંમેશા	steadfast, permanent
નેજો	નેજું, વાવટો, ભાલો	flag, lance
નેડે	નેડું, નજીક, પાસેનું	nearby
નેણ, નયણ	નયન, આંખ	eye
નેમ	નિયત, હેતે, નિશાન, વ્રત, નિયમ	intention, objective, target, vow, estab- lished practice
નેન, નૈન	નયન આંખ	eye
નેસુતન	પગે બાંધવાની પટ્ટી	a strip worn on legs
નેહાર	દીદાર	glimpse of face

નોખલા	નોખા, અલગ	separate
નોધરશો	બંધાશો, જોડાઈ જશો	will join, will attached
નોરિયા	લાંગર્યા, પાર ઊતર્યા	anchored, redeemed
નો વાટા	નવ પાંતી, નવ ભાગ	nine parts
નોહ	દીકરાની વહુ	son's wife

પ

પએકણા		utterly liars
પઈકા ખોટા	તદન જુઠા	penny
પઈકે	પાઈ	foot
પઈયા	પગ	subterranean
પઈયાર	પાતાળ, નિકટતા	region, nearness
પકાયા	પાકા બન્યા, ઘસાયા	property executed, exerted
પખ	પખવાડીયું, સાથે	fortnight, along
પખ	પક્ષ, પાંચ, વિભાગ	side, five, division
પખવાજ	પખાજ, બંને બાજુ	a kind of two-sided
	વગાડી શકનાર તબલું	drum
પખારો	સાફ કરો	wash, clean
પગર	પસીનો	perspiration
પચંદ	પાકવું તે	ripenning, maturing
પછટાવણ	પસ્તાવો	repentance
પટંતર	જુદાઈ, ફરક	distinction, difference
પટુંતર	સામ્યતા, અંતર રહિત	similarity, without distinction.
પટો	પટો, ભોગવટો, સનદ	lease document, charter
પટોલ, પટોળ	પટોળી, પટોળું, રેશમી	silken cloth, silken
	કાપડ, રેશમી સાડી	sari
પડ	જોડી	pair

પડયા	ભણયા	learnt
પડિયા	પડ્યા પડ્યા	lain at flank
પડે	પેઠે	in the manner of
પડો	ઢંઢેરો, ઢોલ	proclamation, drum
પત, પતીજ,	પતીજ, પત્તર, વિશ્વાસ,	confidence,
પતીત	આબરૂ, શાખ	reputation, credit.
પતણ	માર્ગ, નાની હોડી, કિનારો	path, small boat, shore
પતંગ	તરત ઉડી જાય એવો રંગ	fadding colour
પતંત્ર	જુદાઈ	aloofness
પતીલાય	વિશ્વાસ કરે	trust
પદ	પગપાળા, પગ	pedestrian, foot
પદ, પદમી	પદવી, દરજજો	rank, gradation
પદમ	કમળ, કમળ જેવું નીશાન	lotus, symbol of lotus
પદમણી	પદ્મિની, ઉત્તમ પ્રકારની સ્ત્રી	ideal woman
પધરો	જાહેર, ખુલ્લું	manifested, disclosed
પનવા	પાણી	water
પનીહારી	પનિયારી, કૂવા વગેરે માંથી પાણી ભરતી સ્ત્રી	a woman fetching water from a well.
પયરવી	અનુસરણ	an act of following
પરગડા	પ્રગટ, જાહેર	manifested
પરગટ કહેણાં	જાહેરમાં કહેવાય	being called publicly
પચ્છ	પીછાળ, ઓળખ	recognition
પરછું	પૂછવું તે, બોલાવવું તે	asking, calling
પરછે	સમજે, કસોટી કરે	understand, test
પરછો, પરતો;	અનુભવ, ચમત્કાર	feeling, marvel
પરચો		
પરડાએ,	મોકલ્યા, ઠેરાવ્યું	sent, resolved
પરડાવીઆ		

પરણામ	પ્રણામ, સલામ	salutation
પરતક,	પ્રત્યક્ષ, જાહેર	apparent, manifest
પરથમી	પૃથ્વી	earth
પરધન	પારકું ધન	other' wealth
પરધાન	પ્રધાન	minister
પરપોટા	પાણી પર થતું બુદ્ બુદ્	bubbles
પરબ	પર્વ, પવિત્ર સમય, ગ્રંથનો ભાગ	sacred day, a volume of the work.
પરનાત	ગેર જમાત	other community
પરબ	પર્વત, ભંડાર	mountain, granary
પરબોધ	પ્રબોધ, ઉપદેશ	preaching
પરમ	હંમેશા	perpetual
પરમલ	પરિમલ, સુગંધ	fragrance
પરમા	પ્રતાપ, ભવ્યતા	glory, greatness
પરમાણ	પ્રમાણ, સાચું, ગુણોત્તર	authoritative, true, full of merit.
પરમાણીયા	કિંમત જાણી, ઓળખી લીધાં	appreciated, recognised.
પરમાણો	સાચું માનો, ગણો	believe it truth, count
પરમાનંદ	પરમ આનંદ	eternal bliss
પરમે	પરમેશ્વર, ખુદા	God
પરલ	પ્રલય, મહાવિનાશ	devastation
પરલે	એક તરફ, અલગ, નાબૂદ	apart, separate, destroy
પરવ	અવતાર, અગાઉ	incarnation, ago
પરવરીઆ	પધાર્યા	arrived
પરવસ	પરવશ, બીજાને તાબે, મોહ	in other's control, dependent
પરસાદ	કૃપા, પ્રસાદ, વસીલો	grace, approach, channel
પરસીઓ	દીઠો, પસાર થયું	perceived, passed
પરહરો,	દૂર કરો, ખત્મ કરો	remove away, crush
પરહરી		

પરાણી	પ્રાણી	animal
પરાયો	પારકું	pertaining to other
પરિઆણ	શરૂઆત, વિચારણા	inception, discussion
પરિવાર	ખાનદાન	family
પરીબ્રહ્મ	પરમતત્ત્વ, ખુદા	Supreme Being God
પરીયાણ, પીઆણાં	પ્રયાણ, વિદાય	departure
પરે	દૂર	away
પરે પરે	ઘણાં સમય પહેલાં	long long ago
પરોણું	પરોણી, આરવાળી નાની લાકડી	goad
પરોના,	પરોણો, મહેમાન	guest
પરોણલા		
પરોલે	દરવાજે	at the door
પલ	૪૫-૫૦ ગ્રામનું વજન, પાછળ	weight of 45.50 grams, behind.
પલ	પળ, ક્ષણ, ચોવીસ સેકન્ડનો સમય	moment, a time of 24 seconds.
પલત્ર	બાદ, પરલોક	then, Hereafter
પલાણ	ઘોડાનું જીન, સવારી	saddle, ride
પલાણ	પલટણ, સૈનિકોની ટૂકડી	a battalion of soldiers
પલીતો	જામગરી	a thick wick
પશુ જીવડા	પ્રાણી સમાન જીવો	animal-like souls
પસાર	પ્રસાર, ફેલાવવું, લાંબુ કરવું	pervade, spread
પસારા	ધન દૌલત, પ્રસરણ	wealth, expansion
પસી, પસો	દેખી, જોઈ, મેળવવું	looking, avail
પહેલી	ઉખાણું	riddle
પહોર, પહોરા	પ્રહર, ત્રણ કલાકનો ગાળો	a time of three hours
પંચુ	પાંચ	five
પંચ, પંચ	ઝઘડાના નિકાલ માટેનું પાંચ કે એથી વધારે સભ્યોનું મંડળ, લવાદ	a body of five or more arbitrators, arbitration

પંચુકા બાના	પાંચ તત્વોનો માનવી	man composed of five element
પંથી	પંથક, મુસાફર	traveller
પંથી	પંથનો અનુયાયી, ચાલનાર	sectarian, treader
પાઉ	ખોરાક, રોટલી	food, bread
પાખર	પાઘર, પાઘડી	turban
પાખરી	સ્વારી કરી	ridden
પાખંડ	ઢોંગ, છેતરપિંડી	hypocrisy, imposture
પાખી,	પખે, સિવાય	except
પાખે, પાખું		
પાખે	બરોબરીયું	equal
પાગડે, પાખર	પલાણ	saddle
પાઘ	પાઘડી	turban
પાછમ	પશ્ચિમ	west
પાટ	નીચા બાંકડાં જેવું લંબચોરસ બાજઠ	a low oblong block with short props
પાટણ	પટ્ટણ, પટ્ટન, શહેર, શરીર	city, body
પાણ, પાંણ	પથ્થર, હાથ, જાતે	stone, hand, self
પાણસે	પોતા સાથે	alongwith one
પાત	પાતડું, પાંદડું	leaf
પાતક	નાપાકી, પાપ	uncleanliness, sin
પાત્ર	જોમો, વાસણ, વ્યક્તિ	dress, bowl, individual
પાતાળ,	નીચેનું, જમીનની નીચે	nether
પાતાલ	આવેલું	
પાધરા	પાદુકા, ચાખડી	an open wooden shoe
પાધર	પાધરું, બરાબર	proper
પાખો	સ્તનમાં દૂધનું બરાણું	gushing of milk in mother's breasts.
પાખર	દુઃખી, લાચાર	miserable, helpless
પાય, પાવ	પગ	foot

પાયક	પાયદળ	infantry
પાર	મુક્તિ	salvation
પારખું	પરખનાર, કસોટી	examiner, test
પારણ,	પારણું, બાળકને સુવાડવાનું	cradle
પારણી	જુલો, ઘોડીયું	
પારસ	પારસમણિ, જેનાં સ્પર્શથી લોહું સોનું બને એવો મણિ	philosopher's stone
પારા	પાર, મુક્તિ	salvation
પારખા	પરખ, કસોટી	test
પારી	માટીનાં વાસણ	earthen utensil
પાલવ	પનારે, દામન	chasing, hands
પાલવે	પરવડે, પોસાવવું	afford
પાવ	ચોથો ભાગ	fourth part
પાવડી	માર્ગ, પગદંડી, ચાખડી	path, foot-path, a wooden shoe
પાવન	પવિત્ર થવું, પવિત્ર	consecrate, sacred
પાવલ, પાવળ	પવિત્ર પાણી	holy water, nectar
પારાધી	પારધી, શિકારી	hunter
પારીન	પાળે છે	nourishing
પાસા	ચોપાટ રમવાનો કક્કો, પડખું	dice, side of a body
પાસન	ફરક	difference
પાળ, પાળી	કિનારો, દિવાલ, પુલ	edge, wall, bridge
પાંખડિયા	પાંખો	wings
પાંગળી	અપંગ	crippled
પાંચ ભૂ	કામ, ક્રોધ, મોહ, મદ અને લોભ	carnal desire, anger, attraction, pride, allurement.
પાંચ ભૂત, પંચભૂત	પદાર્થના પાંચ મૂળ તત્ત્વો જેમ કે આકાશ, વાયુ, અગ્ની, પાણી અને પૃથ્વી	five root elements of matter, viz. ether, air, fire, water and earth
પાંમુ	એક પ્રકારનું ફૂલ	a kind of flower
પાંડ	પાંડિત્ય, વિદ્વાન, આલીમ	highly learned

પાંતિ	ભાગ	part, share
પાંધી	પગે ચાલનાર, મુસાફર	one who walks on foot, traveller
પાંસણ, પાષણ, પાષાણ, પથ્થર		stone
પાખણ		
પાંહિજે	પોતાના માટે	for themselves
પિયા	પડેલો, ઢળેલો	lain
પિંડ સવારથ	શરીરનો સ્વાર્થ	selfishness of body
પિંટા	માર્ગ, તરીકો	path, way
પીઠ	જથ્થાબંધ બજાર, વાંસો	whole-sale market, back
પીડ	પીડા	pain
પીતાજી,	ઝેર, ઉગ્ર મિજાજ	poison, hot-temper
પીતડો, પીતો		
પીયું, પીયા	વહાલમ, મૌલા	beloved, Mowla
પીરછ	પરખ, ઓળખ	recognition
પીરતમા	પ્રિયતમ, વહાલ, દરજજો	love, grade
પીવ	પીયા, મૌલા	Mowla
પીંગલા	પિંગળા, સૂક્ષ્મ શરીરમાં શક્તિ આપનારી એક નાડી જે કરોડની જમણી તરફ ચાલે છે અને ડાબા નસકોરા વાટે ખત્મ થાય છે	a force channel in the suitable body, lying on the right side of the spinal column and terminating in the left nostril.
પીંજર	પીંજણ, રૂનાં રેસા છૂટા	carding
પાડવા		
પીંજર, પંજર	પીંજણું શરીર	cage, body
પીંજા	પચાસ	fifty
પીંડ,	શરીર	body
પીંઢ, પીંઢ		
પુકારા	વહી લાવનાર	revealler, angel
પૂછંત	પૂછે છે	asking

પુજોની પાય	પગે લાગી સેવા કરવું	to serve by bowing down at feet.
પુઠી અડે	પીઠ પાછળ	pursuing
પુડી	પડીકું	parcel
પુતળા, પુતલા -	મુર્તિ	idol, image
પુતલી	આંખની કીકી	eye's pupil
પુતા	પુત, પુત્ર	son
પુન, પુનડા	પુન્ય, બદલો, કમાઈ	reward, earning
પુન પુની	ફરીથી	once again
પૂની	પૂરી થઈ	accomplished
પુની સકલ	પૂન શકલ આપવું, ફરીથી રૂપાંતર કરવું	transform once again
પરખ, પૂરખાં	પુરુષ, મર્દ, ધણી, મૌલા	man, brave, lord, Mowla
પૂરણ	પૂર્ણ, સંપૂર્ણ,	perfect
પૂર્વ,	અગાઉ, પૂર્ણ	before, ago
પૂરણ	ખાવાના પૂળા	a kind of sweet bread
પૂરણબ્રહ્મ	પરિબ્રહ્મ, સર્વવ્યાપક બુદ્ધ	Omnipresent God
પૂરવ	પૂર્વ, આગળનાં	former, preceding
પુરાના	પુરાણું, પ્રાચીન, જીનું	ancient, old
પૂરિ, પૂરિયા	પેઢી	generation
પુરીયું	પૂર્વની (કમાઈ)	(deeds) of the past
પૂશ્ત, પોશ	ચામડી	skin
પુસ્તક	પુસ્તો, પાણી સામે રક્ષણ માટેની પાળ	pier, dam
પુંજ	પુષ્કળ, અંબાર, દોલત, મૂડી	heap, pile, wealth, capital
પુંબડા	પુંબડા, માસુમ બાળકો	innocent children
પેખવું	નીરખવું, જોવું	observe
પેખણો, પેખણું	દેખાવ, નાટક	appearance, drama
પેન્ના	પીળા રંગનું	yellowish
પેડ	પેર, ઝાડ	tree

પેરે	પગ, પહેલ, પ્રકાર, રીત, જાણકારી	foot, initiative, mode way, acquaintance
પેરે	પહેરવેશ કે પોષાક	dress, clothes
પેસવું	દાખલ થવું, ઘૂસી જવું	enter, intrude
પોખી	વધારવું, પોષવું	build up, nourish
પોખી	પોષણ કરનાર	nourisher
પોટ	પેટ	stomach
પોટડી,	ચામડાની મશક	water-beg made of
પોટડીયું		leather
પોઢણ	સુવાનું, પલંગ	an act of sleeping, bed
પોતી	સ્વાધીન કરવું	deliver
પોથી	પુસ્તક	book
પોપ	પ્રભાત	dawn
પોપ, પહોપ	ફૂલ, ફૂલ ખીલ્યું	flower, blossom
પોપ વેળા	ફૂલ ખીલ્યાની ઘડી	the time of blossoming of the flowers.
પોરા	પહોરા, સમય	time, hour
પોહો	પોહ, પરોઢિયું, સમય	dawn, time
પ્રજાલી	પ્રજળ, બળતું, સળગતું	igniting
પ્રતિત	પ્રતીતિ, ઓળખાણ, ખાતરી	recognition, conviction
પ્રતીપાળ	પ્રતિપાલક, પાળનાર	sustainer
પ્રપંચ	દગાબાજી	fraud
પ્રમાણ	પ્રમાણે	according
પ્રવાહ	વહેણ	flow
પ્રસન	પ્રસન્ન, ખુશ	happy
પ્રાછત	પ્રાયશ્ચિત, તૌબા, પાપ	repentance, sin
પ્રાણ	જીવનશક્તિ, જીવન, શ્વાસ, શક્તિ	dynamism of life, life breath, vitality.
પ્રાણ પુરુષ	શારીરિક આત્મા, રૂહ	embodied soul

પ્રાણી	પ્રાણ ધરાવનાર જીવ	an animate being
પ્રીત, પ્રીતડી	ઈશ્ક	love
પ્રેમ અખર	પવિત્ર શબ્દ	solemn word
પ્રેમ જાલ	વિરેહ	separation
પ્રેમ પિયો	વહાલમ પ્રભુ	Beloved God
પ્રેમ પ્યાલા	ઈશ્કનો જામ	a cup of love
પ્રેમ હંસા	ઈશ્કમાં ડૂબેલા આત્મા	the soul sunk in love

ફ

ફએઝ	લાભ	benefit
ફજલ	ફઝલ, દયા	mercy
ફઝીહત	ફજેતી, નામોશી	disgrace, defamation
ફતવો	કાયદા પર આધારિત અભિપ્રાય	legal opinion
ફતશી	વખાણ	praises
ફન	કળા, ખુબી	art, skill
ફના	ફનાહ, નાશ, વસ્તે હક	ending, annihilation
ફયાઝ	લાભ આપનાર	benefactor
ફરતાળ વેળા	ફળાઉવેળા, ફળ આપનાર જમાનો	age of recompense
ફરદ	ફરાએઝ, ફરજિયાત બાબતો	obligatory duties
ફલક	આસમાન	sky
ફંદ	ફંદો, ફરેબ, કાવતરું, ચાલ	trap, deceit, plot, trick
ફાલ	શુભવાણી, ઉચ્ચારણ	good tidings, utterance
ફાસ	ફાશ, ઉઘાડું પાડવું	disclose
ફાંદા	ફસાણા	entrapped
ફીટફાટ	ફૂટેલી, ખરાબ થયેલી	torn, polluted
ફીઠ	ફીટકાર	hatred
ફીરનતી	ફરતો રહે, બદલાતું રહે	spinning; changing

ફરી ફરી	ફરી ફરીને, વારંવાર	repeatedly
ફીરોઈયું	મોતિવાળું	pearly
ફેઝ	કૃપા, સદભાવ	grace, favour
ફેર	ફેરવવું, બદલવું	change, alter
ફોક	ફોગટ	vain
ફોમ	ફામ, યાદ, સ્મરણ	remembrance,
		recollection
ફૂલ્યા	ફૂલેલું	blossomed

ઙ

બઈત	ઘર	house
બકિયા	બકવાટ, બકબક	meaningless utterance
બખાની	વખાણી	admired
બગ	બગલાં	cranes
બટાઉ	વટેરું, રાહદારી	a way-farer
બથ	બાથ, બે હાથે કીધેલું પકડ	clasping with two hands
બદગોઈ	નિંદા	calumny
બદબડાઈ	મોટાઈ	boasting
બધો	બાંધ્યું	tied
બન	વન, જંગલ	forest
બયણ	બયાન, વાચા, જીભ	description, speech, tongue
બરક	બર્ક, વિજળી	electricity
બલ, બલહારી, કુરબાન, ફીદા		offering, sacrifice
બલિહારી		
બલ	નજર ઉતારવી	relieve from evil sight
બલદીઆ	બળદ	bullock
બલાપ	બલા, આફત	trouble, calamity

બશારત	પ્રેરણા	inspiration
બસંત	વસે છે	dwelling
બહારે	બીજે દહારે	next day
બહાય	લગાડવું	touch
બહાવરા	દીવાનો	lunatic
બહાવે	વીતી જાય	passing away
બહોળા	વિશાળ	wide
બહોણ, બોહોણ	ફરીથી, વધારાનું	again, excessively
બહોતણ	વિશાળ, સફર કરીને	extensive, having travelled
બહોતેરા	બહુજ, ઘણું	too much
બંકા	લંકા	Srilanka
બંધ	કેદખાનું, બંધન	prison, bondage
બંધવા	બંધવ, ભાઈઓ, બીરાદર	brothers, relative
બંધીયા	બંધીવાન	captived
બંબ	બિંબ	reflection
બાઈ	પ્રગટી	sighting
બાઈએ	વાવીએ	sow
બાજ	સિવાય, વગર	except, without
બાજ, બાજલાં	પાંદડાની બનેલી થાળી, પડીયા	plate made of leaves, lain
બાજત	બ્રહ્મચારી	celibate
બાજીકાર	કપટી	deceitful
બાજોટ, બાજોઠ	બાજઠ, પાટલું	foot-stool
બાટ,	વાટ, માર્ગ	path
બાટ પાડ	ઘાડપાડું	robber
બાણ	તીર	arrow
બાતાં	વિંટબણા, ઉપાધિ	trouble
બાતી	ભાતી, પ્રકાર	type
બાતી	દીવાની વાટ	wick
બાના	કારણ, હેતુ	cause, motive
બાના	બંધા, ભાઈ	slave, brother

બાના	વહેમ, શક	doubt
બાની	વાણી, વાતો, શબ્દો, બાષા	speech, utterances, words, dialect
બાપડે	બિચારા	miserable
બાબુ	શેઠ, માલિક	boss, lord
બારે	બાર વરસે	at twelfth year
બાલ	બાજ પક્ષિ	hawk
બાલા પૂંબડા	માસુમ બાળકો	innocent children
બાલમ	વહાલમ	beloved
બાલી	કુંવારી કન્યા	damsel
બાલુ બાલા	વાળ, વાળમાં	hair to hair
બાવણ	નાંખવા માટે	for putting in
બાવન બોધ	બાવન બોધ વચનો	52 advices
બાવરી, બાવરે	દીવાનો, વ્યાકુળ	crazy, uneasiness
બાવા	ભાઈઓ, બાપ	brothers, father
બાવે, બાપ	નાંખવું, મૂકવું	put in, place
બાસ	વાસ	smell
બાહા,	બાથ, દામન	hand
બાંય, બાંહ		
બીલ્લસ	બીલ્લીસ, બાર ઈંચનું માપ	measure of 12 inches
બાહે	ટાળીને	having averted
બાહુ	બાવડું, હાથ	upper arm, hand
બાહોબંધ	બાંધેલી પાળ	fortified wall
બાંધો	બંધાઈ જાવ, હકદાર થાઓ	get tied up, entitle
બાંબી	નોળીઓ	mongoose
બિધ	વડે, વસ્તુથી	with, with a thing
બીછડા	જુદા પડ્યાં	separated
બી છોડા	જુદાઈ	separation
બીડાને	જોડીને	folded
બીદાયત	પાપ, ખરાબ, વર્તણૂંક	sin, misbehaviour
બીદીતી	જાણીતું	famous
બીનમ	ઓળખવું	recognise

બીના, બીતા	વિતી	passed away
બીર	બિરંજ, ભાતની મીઠી	sweet dish of rice,
	વાનગી, ખોરાક	food.
બીર	નિયતમાં નક્કી થયેલું	fixed in intention
બીરખ	વીરખ, ઝાડ	tree
બીરદ	ટેક, નિયત, ધ્યેય	solemn pledge,
		intention, objective.
બીરાના,	વેરાન, બરબાદ, પારકું	barren, spoiled,
બીરાની		others
બીસરત	ભૂલાય	forgetting
બીંદ્રારે વન	બિંદ્રાવન નામનું જંગલ	Bindravana, a name
		of forest
બુજ	જાણકારી, જાણવું	acquaintance,
		acquaint
બૂજનીરંજન	અલ્લાહની ઓળખ	cognition of God
બુજત	બુજનાર, જાણનાર	one who acquaints
બુજયા,	જાણયા	knew
બુજાયા		
બૂટિયાં	બૂટિ, જડીબૂટી, હકીકી	herb, understanding
	સમજ	of the reality
બૂડે	ડૂબે	be sunk
બુદી	ડૂબતી	sinking
બુધ	બુદ્ધિ, શિખામણ	reason, advice
બુધઉપાની	બુદ્ધિવંત	intelligent, wit
બુરંધા	ઉભા હશે, હાજર હશે	will stand or present
		to attend.
બુહારે	કચરો સાફ કરે	sweeping
બુંદ	ટીપુ	drop
બુંબ	બુંદ, ટીપુ, વિર્ય	drop, semen
બેકોલી	બેઝબાન, વચનનાં ખોટાં	violator of words
બેડલા, બેડીયા	બેડલી, હોડી	boat, boats
બેડા, બેડી,	વહાણ	ship

બેડો

બેડી, બરલા સાંકળ, હાથકડી, બંધન

fetter, chain,

bondage

બેડીઆ

પેંગડું

stirrup

બેદના

વેદના

pain

બેના

વેણો, વચનો

words, promises

બેરિયા, બેરડા

બહેરા

deaf

બેરી

વેરી

foe

બેલ

બળદ

bullock

બેલી

મદદગાર, તારણહાર,

helper, saviour, lord

માલીક

બેસ

વેશ

dress

બેસ

ભાત, રંગ

variety, colour

બોટયું

બોટિયું, ચાખીને ખરાબ

polluted by testing

કરેલું

બોડ

ફરીથી

once again

બોડા

મૂંગા

dumb

બોડે

મુંડે, ફૂલો બનાવે

shaved, making a

follower

બોહી

બહુગણી, વિવિધ

numerous, various

બોહોતણ

પાર કરી

crossed

બ્રહ્મ

મૂળ સત્ય સ્વરૂપ, ખુદા

Ultimate Reality,

God

બ્રહ્મ ગાયત્રી

હ્રમ્, અલ્લાહના ગુણગાન

doxology

બ્રહ્મ ગીનાન

ઈલ્હેલદુની, રૂહાની જ્ઞાન

divine knowledge,

spiritual knowledge.

બ્રહ્મ પ્રકાશ

અલ્લાહની રૌશની

divine illumination

બ્રહ્મ સુખ

પરમાનંદ, ખુદાની સાથે

divine ecstasy

મીલાપનું સુખ

બ્રહ્માંડ

કાએનાત

universe

ભ

ભગત	ભક્ત	devout
ભગવત	કુદરતનાં ગુણ	divine attribute
ભગસી	ભાંગી જશે	will be broken
ભગવા	લાલ ભૂખરા રંગના વસ્ત્રો	reddish gray clothes
ભગાડ	વાઘ	tiger
ભછમ	બીછાનું	mattress
ભછંમ	વચન	promise
ભજ	ભજવું, ભાગીજા	adore, run away
ભજનહાર	મટાડનાર	reliever, curer
ભઠ	હેફ	fie
ભઠું	કીડા	insects
ભણે	વર્ણન કરે, ગાવે	relates, recites
ભભૂત	રાખ, માટી	clay, ash
ભભો	ભભક, ચળકાટ, સુંદર	brilliance, splendour
ભમર	આત્મા, ભમરી	soul, wasp
ભમર ગૂફા	ભમ્મર ગૂફા, નાકનાં મૂળ પર આંખના ભવા વચ્ચેની જગ્યા	a den at the root of nose betwixt the two eyebrows or cerebrum.
ભમરો,	મોટી ભમરી	bumblebee
ભમરડો		
ભયેનંદ	આનંદ આપે, આનંદ હોવું	giving bliss, having bliss
ભયો, ભયા	થયા	became
ભરણ	તાજ	crown
ભરદે	ભોગવીશ, પામીશ	will suffer, avail
ભરથાર	પતિ, ઘણી	husband, lord
ભરમ	બ્રાંતિ, ખોટા ખ્યાલો કે ઉમ્મીદોથી છેતરાવું	illusion, to be trapped into false conceptions and hopes.

ભરમંડ,	બ્રહ્માંડ, કપાળનો વચલો	Ecliptic, universe,
ભીરમંડ,	ભાગ	middle of eye-brows
ભીરમંડલ		Thursday
ભરેસપતવાર	ગુરુવાર	earth
ભલ	ભૌમ, જમીન	extreme blade of an
ભલકા	ભાલોડું, તીરનું ફલક,	arrow, stroke.
	પ્રહાર	well, all right
ભલે	સારું, ઠીક	kind, well, all right
ભલેરે	ભલાં, સારું, ઠીક	birth, world
ભવ	જન્મ, સંસાર	holy man, believer
ભવનીસ	ભવનિષ્ઠ, ઉત્તમ દેહધારી,	
	મોમીન	birth wheel
ભવસાગર	જન્મોજનમનું ચક્ર	friend
ભવાઈ	દોસ્ત	ashes
ભસ્મ	રાખ, ધૂળ	hindrance
ભંગ	અડચણ, રૂકાવટ	break, ruin
ભંજ, ભંગ	ભાંગી નાખવું, નાશ થવું	liked
ભાઈ, ભાઈ	ગમી	brothers
ભાઈબર	ભાઈઓ	our brothers
ભાઈઅમજી	અમારા ભાઈઓ	brothers
ભાઈડા, ભાઈડા	ભાઈઓ	tell
ભાખવું	કહેવું	speech, dialect, told
ભાખિયા,	વાણી, ભાષા, કહીયા	
ભાંખીયા		narrated
ભાખી	કહી	lot, fortune
ભાગ	ભાગ્ય, નસીબ	misfortune
ભાગ ઉણાં	બદનસીબી	break
ભાજ	ભાંગવું	sun
ભાજા, ભાજા	સૂરજ	employ, assign
ભાજા	કામે લગાડવું	wrong promises
ભાજા	બાના, ખોટા વચનો	pretext

ભાણાં	બહાનું	sister's son
ભાણેજડા	ભાણેજ	type, embroidered
ભાત	પ્રકાર, ભરત ગૂંથણની નકસી, રાંધેલા ચોખા	design, cooked rice. weight, quantity of
ભાર	વજન, ૨૦૨૧૭૪૦૦૦ ની સંખ્યા	202174000 bundle of grass or
ભારો	ધાસ કે ફૂલનો ઝૂડો	flower whereabouts
ભાલ	ભાળ, ખબર	spear
ભાલ	ભાલું	illusion, wrong notion
ભાવ	ભ્રમ, ખોટા ખ્યાલ	disposition, love,
ભાવ	સ્વભાવ, પ્રીત, લાગણી	feeling be liked
ભાવન	ભાવે, ગમે	regard, love
ભાવા	ચાહના, પ્રેમ	desire
ભાવહી	ઈચ્છા કરે	ruining
ભાંગડે	બેહાલ કરે	breakage into
ભાંગા	ટુકડે ટુકડા	pieces
ભાંડ	વાસણ	vessel
ભાંડા	પેટ, પહોળા મોઢાનું ઘડા જેવું પાત્ર	stomach, broad- mouthed pot.
ભાંડૂ	ભાંડૂ, ભાઈ કે બહેન	brother or sister
ભાંત, ભીરાત, ખોટા ખ્યાલો કે ઉમ્મીદોથી		entrap into wrong
ભાંતિ, ભ્રમણા -છેતરાવું		conceptions or hopes.
ભિરાવે, ભીરાંવા ભાઈઓ, બીરાદરો		brothers
ભીતર	આંતરિક, આતીન	internal, batin
ભીતર ભેદ	આતીની રહસ્ય	inner secrecy
ભીન ભીન	અલગ અલગ, પૃથ્થકરણ	various, analysis
ભીના	ભીંજેલા, ખાતરી થઈ	being wet, convinced
ભીરખ	ભરખવું, ખાવું, ખોરાક	eat, food
ભૂ	જમીન	earth

ભૂજા	ભૂજ, હાથ	hand
ભૂપત, ભૂપાલ-ભૂપ, રાજા		king
ભૂરકી	વશીકરણ	enchantment
ભૂલો	ભટકી ગયો	gone astray
ભૂંગળા	ભૂંગળું, બ્યુગલ	bugle
ભૂંઢકા	ભૂંડું, હલ્કું, ખરાબ	inferior, bad
ભેઅંગ	અંગ વગરનું, રૂહાની	incorporeal, spiritual
ભખે	વેશ, લીબાસ	dress, guise
ભેણ	બહેન	sister
ભેદાણી	ભેદી ગઈ, પ્રવેશી	pierced, entered
ભરે, બેર	ભેગો, વખત	along, time
ભેરીઉં	ભેરિ, નગારા	drum
ભેલાણા	મળ્યાં	met, mixed up
ભેલીયાં	ખલાસ કર્યા	completed
ભેલે	ભેળા, સાથે	with
ભેલે	વેલ	creeper
ભવો	ભેદ	secrecy
ભો	ખોફ	fear
ભોખાર	ભાખર, કઠણ રોટલી, ખોરાક	thick bread, food
ભોગ	કુરબાની	sacrifice
ભોગા	આનંદ, માણવ	pleasure, enjoy
ભોગી ધાવે	ભોગવશે, મેળવશે	will enjoy, avail
ભોગીયા	ભોગી આશીક, કૂરબાની	one who sacrifices,
	આપનાર	lover
ભોજ	બૂઝ, બકરી	goat
ભોજાઈ	ભાભી	brother's wife
ભોમ	ભૌમ, જમીન	earth
ભોર	પરોઢિયું	dawn
ભોરીઆ	સંપૂર્ણ, જથ્થો	full quantity
ભોરીંગ	ભોરીંગ, મોટો સાપ	big serpent
ભોળા, ભોળે-	નિર્દોષ, માસૂમ	innocent

મ

મ	નહિ	do not
મઈધકા	માપ કરનાર, તોળનાર	measurer, weigher
મઈયરલો	કાએનાત, આકાશ	universe, firmament
મઉમ	મીણ	wax
મએરાજ	ઉરૂજ, ઉપર જવું તે	ascension, exaltation
મએલા	મેલાં, મલીન	dirty
મએસર	હશરનો દિવસ, કયામત	dooms-day,
મક્કરાજ	ઢોંગ	judgement day
મકબુલ	કબૂલ, પ્રખ્યાત	hypocrisy
મકર, મુકર,	ભટકી ગયેલાં, કપટી	accepted, familiar
મુકીરા		misguided,
મકરૂં	ખાવા માટે અયોગ્ય	fraudulent
મગજ	સાર તત્વ	not suitable for
મગતી	માંખી	eating
મગરબ	પશ્ચિમ	essence, gist
મછ	માછલી	fly
મઝહર	કુદરતનું પ્રતીકરૂપ	west
મટડો	થાશો નહિ	fish
મડી	મળીને	divine apiphany
મડો, મડોર	મડું, મડદું	do not become
મઢી	સુંદર ઝૂંપડું	unitedly
મત	નહિ	corpse
મત	મતિ, બુદ્ધિ, શિખામણ	fine cottage
મતરી	મંતરી, મંત્ર, ભણીને	do not
મતવાલા	મસ્ત	idea, intellect,
		advice
		enchanting
		carefree, charming

રંકાર	રણકાર, અવાજ	tinkling
રંચરાતી	પ્રકાશિત, નુરાની	radiant, illuminative
રંજત	દુઃખ	grief
રંજધે	હજમ થાય	be digested
રંડાઈ	વેડફાઈ	spolled
રંધ	રંધ, ખામી	defect
રંમ જમ	દબદબાભર્યા	pompous
રાઈ લે	વાવી લે	get sowed
રાચો	ભળી જાવ, ખુશ થાઓ, રચ્યા પચ્યા રહો	mix-up, delight, overwhelm.
રાજસ, રાજસી, રજોગુણ, પ્રકૃતિનાં ત્રણ		one of the three
રજસ	ગુણોમાંનો અભિમાન, વાસના વગેરે સૂચક એક ગુણ	qualities of nature, suggesting egoism, passion etc.
રાઝક	રાઝીક, રોજી આપનાર	sustainer
રાડો	વેડફી નાંખો	spoil
રાતા	શક્તિશાળી	powerful
રાતા, રાતી	ઓતપ્રોત થઈ, ખુશ થઈ	thoroughly ab- sorbed, delighted.
રાતિયા	રાતે	at night
રાધન	રોપેલાં	planted
રાધેધા	વાવેલું	sowed
રાનીયા	હાંકી કઢાયા	driven
રાય, રાઈ	રાજા, શ્રીમંત	king, rich
રાયોજન	રાજન, બાદશાહ	king
રાવત	શૂરવીર	brave
રાવન	રાવત, ધોડેસ્વાર, લડવૈયો	horseman
રાવલ	ધોડેસ્વાર, યોદ્ધો, જમીનદાર	horseman, landlord
રાવળ	મુશ્કિલ કામીલ	guide, master
રાસ	લગામ, દોરડું	rein
રાહાલે	રોપી લે	get sowed

મરગ	મૃગ, હરણ	deer
મરજીવા	મરજીવ્યા, મરીને જીવતા થવું તે	animation after dying
મરજીવા	મરજીવો, સમુદ્રમાં ડૂબકી મારીને મોતી કાઢનાર	one who dives into the sea to bring out the pearls.
મરત	મૃત્યુ	death
મરદંગ	મૃદંગ, બંને બાજુ વગાડી શકાય એવું તબલું	a kind of two-sided drum.
મરમ	મર્મ, ભેદ	meaning, secrecy
મરવો, મરૂઆ	એક સુગંધી વનસ્પતિ	a kind of fragrant vegetation.
મરૂઆ	મરવાને લાયક	deserving to death
મલ મલ	ધસીને, મસળીને	smearingly
મલામત	પોતાની જાતને ઠપકો આપવું તે	self-reproach
મલુલ	નાખુશ	displeased
મલકે	બાદશાહ	emperor
મસકા	માખણ	butter
મસાકત	રમતો	plays, games
મસાણ	કબ્રસ્તાન	cemetery
મસાલ	મશાલ, દીવો	torch
મશીત, મશીતા, મસ્જીદ		mosque
મેત, મએન		
મસ્તક	માથું	head
મહાજમ	ભવ્ય, શાનદાર	grand, splendid
મહાજમ	ભવ્ય મોત, કયામત	great death, dooms-day
મહાદન	કયામત	judgement day
મહાપેરી	મહાપેદળી, મોટો પ્રવાસી	great traveller
મહારાજ	સમ્રાટ, બાદશાહ	sovereign
મહારસ	મહારસપ્રદ, મહારહસ્ય	full of cream, mystery

મહાવ	મહાન	great
મહિમા	પ્રતાપ, ભવ્યતા, મરતબો	grandeur, dignity
મહીયારી	ગોવાલણ, દહીવાળી	milk-maid, curd-maid
મહેડા	મેળા, મીલાપ	assembly
મહેર, મહેરૂં	કૃપા	grace
મહેરી, મેરી	મહોરદાર, પત્ની	wife
મહોર	છાપ, શીલ, સીક્કા	stamp, seal
મહોલ, મોલ	મહેલ, શરીર	palace, body
મહેશરી	માનવી	human being
મહાપદ	મોટી પદવી, મોટો દરજજો	lofted grade, high stage
મંગ	મંગરો, મોટો ડૂંગર	big hill
મંગલ, મંગળ	શુભ ગીત	auspicious song
મંગશી	માંગશે, પૂછશે	will demand, ask
મંછા	માછલી, કલ્પના, વિચાર, ઈચ્છા	fish, imagination, thought, desire.
મંજલી	પાટલું, જનાજો	cot, bier
મંજીએ	માનીએ	should believe
મંજીયો	માન્યું	believed
મંડણહાર	ઘાટ ઘડનાર, રચના કરનાર	designer, originator
મંડપ	શણગારેલો માંડવો	decorated canopy
મંડાણ	ઉત્પત્તિ	creation
મંઢણ, મંડલ	સજાવટ, બનાવટ	decoration, make up
મંઢી	ફાયદો મેળવવાની તક, ઘર	chance to gain, house
મંતરબાજી	જંતર મંતર	an act of spell
મંથિયો	મંથન કરવાથી, વલોવવાથી	churningly, Searchingly
મંત્ર	ગૂઢ શબ્દ, જાદૂ મંતર	mystical word, magical formula

મંદીર	ઘર, બ્રહ્માંડ	house, universe
માક	ઝેળ, દેખાવ, ઝાકળ	pretence, dew
માચે	સંપૂર્ણ સ્વાદ સાથે	with entire taste
માછી	મચ્છીમાર	fisherman
માત	મસ્તી, ધૂન, માતા	infatuation, mother
માતમી	કિશ્તી	boat
માતખા	મનખા, માનવ શરીર	human body
માતક, માણેક	એક કિંમતી પથ્થર	ruby
માનસ	માનવીની અસલીયત, મનને લગતું	origin of man, mental
માના	માનપૂર્વક, ઈઝઝતથી	with respect
માવેરી	મારા દોસ્ત	my friends
મામે	મારામાં	in me
માય	સમાય	contains
માયા	અસત્યને સત્ય તરીકે બતાવનારી શક્તિ	a force showing the real as unreal.
માયા	ભ્રામક શક્તિ, ભૌતિક આકર્ષણ, અવિદ્યા	illusoary force, ma- terial attraction, ignorance
માર	અયોગ્ય શબ્દો, ગાળ, મારવું તે	unworthy words, abuse, beating.
મારફત	ઓળખ, ઓળખાણ	gnosis
માલણ	માળણ, ફૂલોનો વ્યવસાય કરતી સ્ત્રી	female gardener
માલમ	વહાણનો સુકાની	helmsman of a ship
માલા	માળા, તસબી	rosary
માલી, માળી	બગીચાની દેખરેખ કરનાર	gardener
માલો	માણો	enjoy
માવણા	સમાવી દેવું, સમાવવું	consist
માસ	માંસ	meat
માંખીઅ	મધ	honey
માંજે	સાફ કરે, ધોએ	cleanses, washes

માંડવ, માંડવો મંડપ, માથા પરનું છત્ર	canopy
માંડીઉ મેડીઓ	storied house
માંઢલ, માંડલા, ઢોલ	drum
માંઘલા	
માંઘ, માંધા આગળ, આખરત	future, Hereafter
મિઝાન તરાજુ	weighing scale
મીટ સ્થિર દ્રષ્ટિ, ઉમ્મીદ	a fixed look, expectation
મીટીયા મટી જનાર, ફાની	perishable, mortal
મીત, મીત, દોસ્ત, પુદા	friend, God
મીતૂ	
મીથીયા, મીથ્યા-ખોટાં, ફોગટ	vain, meaningless
મીન માછલી	fish
મીર વડો, રાજા	nobleman, king
મીલછ મલેચ્છ, ગેર આર્ય, દિલનાં મેલા	non-Aryan, fifth-hearted
મીસ મેસ, મેશ, કાજળ	blakish, soot
મીસે મીશાલે, બહાને	like, as if
મીસક મશક	water-beg
મીજાર અંદર	in side
મીંદર અંદર, ઘર, દીલ, ઈબાદતગાહ, દુનિયા	inside, house, heart, prayer-hall, world.
મુકર, મુનકર નાસ્તિક	heathen
મુકંધ મુકંથ, મારા માલીક, બક્ષનાર	my lord, forgiver
મુગત મુક્તિ, નજાત	salvation, liberation
મુજ પોતાનું, માંડું	self, mine
મુડ મૂળ, મકસદ, ધ્યેય	origin, aim, objective
મુદામ મુખ્યત્વે, નિસંદેહ	chiefly, undoubtedly
મુન્નવર મુન્નવર, પ્રકાશિત, જાહેર	rediant, apparent
મુનાફક બેઈમાન	hypocrite
મુનિવર મહાન તપસ્વી, મોમીન	believer

મુનેરી	મુનાદી, આણ, ઢંઢેરો, રાજ્યના નગારા	proclamation, drumming of the state
મુફતી	ફતવો આપનાર	one who gives legal opinion
મુરગ, મિરગ	મૃગ, હરણ	deer
મુરત	ચહેરો, ધ્યાન, હકિકત	face, attention, fact
મૂરદાર	મુડદાલ, જુસ્સારહિત	lifeless, spiritless
મુરારી	મૂરારિ, બક્ષણહાર	pardoner
મુલ	મૂળ આરંભ	origin, inception
મૂલ	મૂલ્ય, કિંમત	price, value
મુલયોક	બેસવાનું યોગ્ય સ્થળ	proper space for sitting
મુલહીદ	પાખંડી	heretic
મુશરક	ખુદાની જાતમાં કોઈને શામીલ કરનાર	polytheist
મુશાયદો	જ્ઞાન ચર્ચા	knowledgeable discussion, observation.
મુસલ	મૂશળ	torrential
મુસલ્લે	ગાદી પર	on official post
મુસલો, મુસલો નમાઝ પડવા માટેની ચટાઈ		prayer-mat
મુસાફર	પીર શમ્સનાં સમયમાં દસોદ એકઠી કરનાર	tithe-collector in the time of Pir Shams.
મુસ્તક, મસ્તક	માથું	head
મૂળગા	મૂળ મૂડી, અસલ મૂડી	principal amount, capital
મૂળબંધનો અછોડો	ઉત્પત્તિ વિષેની એક સાંકળ	a chain dealing the cosmology
મું	હું	I, me
મુંજા	મારા	mine

મુડ	માથું	head
મુંડાવે	બોડાવે	get shaved
મુંઢ	મૂર્ખ	idiot, stupid
મૂઢમતી	મંદમતિ, પોતાના મન મુજબ ચાલનાર, મૂર્ખ	one who follows his own bigoted views, idiot.
મુંઢો	બોડયો	shaved
મૂંદ્રા	કાનની વાળી	ear-ring
મુંતા	હું તો	that I, I myself
મુંદ	મંદ	dull
મુંઘણી	મારો ઘણી, મારો મૌલા	my lord
મુંબી	હું પણ	me too
મુંસે	મારા પર	upon me
મેઘ	વરસાદ, વાદળા	rain, clouds
મેઘાડમર	મેઘાડમ્બર, વરસાદની ગર્જના, વાદળાનો જમાવ	thunder, widespread gathering of clouds destination,
મેજલ	મંઝીલ, વિસામું સ્થાન	traveller's halt
મેડીએ	મીલાવજો	get united
મેડે, મેડે	મારા	my, mine
મેડો, મેડામેડ	મેદની, મેળા, મીલાપ	assembly, union
મેતા	હિસાબ રાખનાર	accountant
મેદની, મધની	દુનિયા, મેળો	world, assembly
મેર	મેરૂ પર્વત, મહાન	Mount Meru, great
મેરામણ	સમુદ્ર	sea
મેરી મેરી	મારું મારું	mine mine
મેરૂ,	મેરૂ પર્વત, સોનાનો	Mount Meru, a
મેરૂ પરબત	કાલ્પનિક પર્વત	mythological mountain of gold.
મેલા	મીલાપ, મેળો	assemblage
મેલાણ	છાવણી નાંખવી	encamp
મોક	મોકા પર	in time

મોકળા,	મોકળું, ખુલ્લું, મુક્ત	spacious, open,
મોકલાય		free
મોકાસર	વખત પર	timely
મોખ	મોક્ષ, મુક્તિ	salvation, liberation
મોખ	ઉમંગ, હોશ	Ethasiasm
મોખા	બીજી તરફ મોઢું રાખીને	by turning the face
		on other side
મોટ	મોટાઈ	greatness
મોટ	ગાંસડી, પોટલું	bundle, package
મોટીઆ,	પાછા ફર્યા	returned
મોટી ગયા		
મોડ	વળાંક દેવું, ફેરવવું, ખૂણો	twist, turn, corner
મોડા મોડ	ઉતાવળ	haste
મોડેગે	મરકશે	will twist, coil
મોમન	મોમીન માટેની સૂચનાઓ	instructions for
ચીતવરણી		believer
મોમન	મોમીનનાં મનને ગૂંથનારી	knitting up of
ચીતવેણી	વાણી	believer's mind
(મોમન મોમીન માટેની સાવચેતીઓ)		cautions for the
ચેતામણી		believer
મોમન રહ્યા	મોમીન થઈને, રાહ પર	being a believer,
	ચાલનાર મોમીન	the believer who
		treads.
મોરિયું	ખીલી ઉઠી	blossomed
મોરી	મારી	my, mine
મોરું	ફીકું	sattless
મોરે	આગળ, હરો ફરો	foremost, loitering
મોલ, મોલજ	ખેતરનો ઉભો પાક	standing crops
મોલ અવાસ	મહેલ આવાસ, રહેવાનો	palace for dwelling
	મહેલ	
મોલેધા	મૌલાનાં	Mowla's, lord's
મોસાર	મોસાળ, માતાનું પિયર	house of mother's

મોહ	મમતા, કામણ, મુગ્ધ,ભ્રમ	parents affection, charm, fascination, delusion
મોહે	મને	to me
મોહોભણ	મોરચો	battery

ય

યામ	યામિની, રાત	night
યામે	અંદર	inside
યાર	દોસ્ત	friend
યોગ, જોગ	મિલન, મેળાપ, આત્મા અને પરમાત્માના મિલનની રીતી	union, the way of the soul's union with the Universal Soul
યોગી, જોગી	તપસ્વી	ascetic

ર

રખીયા, રીખી, રૂષિ, હકીકતનો		seer of truth
રૂખી, રૂખીસર, તલબગાર		
રીખીસર, રૂખીસર		
રખે	કયાંક	lest
રગત	પીપ	pus
રગત	રક્ત લોહી	blood
રગતા	રક્તા, લાલ રંગનો	red-coloured
રજ	અણું, માટી	atom, clay
રડગડ	ઢેંફા અને પથ્થર	brick and stone
રણ	રેતાળ પ્રદેશ, યુદ્ધનાં ગીતો	desert, war-song
રણકો	અવાજ	tinkling
રણોરણ	એક રણથી બીજા રણમાં	from one to another desert
રતનાગર	રત્નાકર, રત્નો પાકે તે સમુદ્ર	the sea producing

રતા	લાલ, મોહક	jewels
રતી	જરાક	red, charming
રટીયાત	હૃદય, દિલ	little bit
રબાબ	એક જાતનું તંતુવાદ્ય	heart
		a kind of stringed musical instrument
રમ્મ	ભેદ	secrecy
રમે, રમત	ખેલ કરવું, દુન્યવી જીંદગી	play, worldly life
રયણ, રયણી, રાત		night
રયની, રહેન,		
રયણ, રેણ, રએન		
રલ	મળીને, સાથે	together
રલીયા	રળિયા, આનંદમય, કમાઈ	gay, earning
રવ	રવિ, સૂરજ	sun
રવ છાયા	ધૂળના વાદળા	smoky clouds
રવાઈ	રવઈ, વલોણાનો વાસ	churning stick
રવીરસ	સૂર્યનાં અંશથી બનેલાં, સૂર્યમંડળ	originated from the sun, orb of the sun, the solar system
રસ	સત્વ	essence, extract
રસકસ	મોહ, માયા	attraction, illusive force
રસના	જીભ	tongue
રસાયણ	જલદ દવા, કીમિયાગીરી	intensive c jg, alchemy
રસીયા	રચ્યા પચ્યા, મસ્ત	overwhelmed
રસોઈ	ભોજન	cooked food
રહીયા	રસ્તે ચાલનાર, રાહી	treader,
રહેણી	પાલન, રાત	breeding, night
રહને બહાવે	રાત વીતે	the night passes
રહેમ	દયા, દયાળુ	mercy, merciful
રળિયા, રલિયા	આનંદમય	gay
રળિયાત	પુશ	delighted

મતા	નહિ, રખેને	do not, lest
મત્સર, મતસર-અદેખાઈ, મિથ્યાભિમાન		jealousy, vain pride
મથમથો	છલોછલ	brimful
મથા	ઉપર	upward
મદ	નશો, મસ્ત, અહંકાર	intoxication, carefree, pride
મદમાતી	મધમાખી	bee
મદે, મેદે, મેડે-મારા		mine, my
મધ	શરાબ	wine
મધમ	અધમ, નીચ, હલકું	lowest, inferior
મધૂસુદન	મધૂસુદન, પુદા	God
મધૂકર	મધુકરી, ભમરો	wasp
મનએ	મનાઈ	prohibition
મનચ્છા	મનીષા, મહેચ્છા, ઈચ્છા, બુદ્ધિ	motive, desire, intellect
મન ચિત્ત	મન અને ચિત્ત, એકાગ્રતા	concentration, awareness
મન મૂડ	મન મૂંઢ, મૂર્ખ	idiot
મન મૂડ	હેતુસર	objectively
મન	મનને સમજાવનારી વાણી	advice convincing
સમજામણી		the mind
મનશુદ્ધ	શુદ્ધ થયેલું મન	pure-mind
મનહઠી	મનનાં હઠીલા, જદી	stubborn
મનીઅડો	રાજપો, ખુશી,	pleasure
મનોર	મનોવિકાર, વાસના	passion, carnal desire
મનોરથ	ઉમંગ, ખુશી,	zeal, pleasure, motive
મયરલો	મેહુલો, વરસાદ	rain
મયા	મહેરબાની	kindness
મરકબ	ઘોડા પર સાજ નાખવો તે	saddling
મરકયાઈ	ખુશ થઈ	smiled

રાહુ	એક ગ્રહ	a planet
રાંક	ગરીબ	poor
રિઆમત	રાહત	concession
રિધ સિધ	રિદ્ધિ સિદ્ધિ, સમૃદ્ધિ અને સફળતા	prosperity and achievement
રીજે, રીઝન	રીઝવવું, મનાવવું	persuade
રીડીભીડી	એકરસ થવું, રગદોળ	completely mix-up, rolling into the dust.
રીસ	રિસામણું, નારાજી	displeasure
રૂખાં, રૂખડાં	ઝાડ	tree
રૂડાઈ	સારું, ઈઝઝત	nice, respect
રૂડો	સારું, સુંદર, નેક	nice, fair, vice
રૂઠા, રૂઠો	રીસાયેલાં	displeased
રૂપલ	રૂપું, ચાંદી	silver
રૂલેસી	રખડી પડશે, ભસ્મ થઈ જશે	will ruin, consume to ashes
રૂવે	રડે	weeping
રૂહીયા	રૂ, કપાસ	cotton
રૂહુલ કુદુસ	પવિત્ર રૂહ	Holy Spirit
રૂઢ	માનવ ખોપરી	skull
રૂઢ	રૌદ્ર, ભયંકર	horrible
રૂઢીયા	રોકી લીધા, અટકાવ્યા	stopped, obstructed
રેણ, રહેણ,	ધાતુને સાંધવા વપરાતું	solder
રએન	રસાયણ, ટાંકો	
રેલ	રેલછેલ, વિપુલતા, કમાલ, ખૂબી	exuberance, abundance, quality
રેલજો	માણો	enjoy
રેવત	રેવંત, ઘોડો	horse
રેટમાળ	કૂવામાંથી પાણી ખેંચવા માટે વપરાતી રસી	a rope used for drawing water from a well.
રોગ	બીમારી	disease

રોજન	દરરોજ, હંમેશાં	daily, always
રોમ, રોમરાય	ફૂંવ, વાળ	hair
રોલા	વૈતરૂ, વળતર	wages
રોલીયા	નાશ કર્યા	destroyed
રોલે	દુઃખ આપ્યું, હેરાન કર્યા	distressed
રોલો	કમાઈ, બંદગી	earning, worship
રોહણ	વાવણી	cultivation
રોહોણ	રોહિણી, ચોથું નક્ષત્ર	the fourth constellation

લ

લખપતિ	લાખોનો માલિક	millionaire
લખાયા	ગુણવાન થયા, સંબોધાયા, ઓળખાયા	attributed, known, recognised.
લખે	વર્ણન કરી શકે	expressible
લગણ	લગી, સુધી	till
લગડી	ચોંટી ગઈ, ખૂંચી ગઈ	stuck, penetrated
લગન લખાવો	લગનની તારીખ નોંધાવો	report the wedding date
લગની	લઘુની, પેશાબની હાજત	feeling of urination
લગાએશી	લગાવી દેશે, દેખાડશે	reckon, show
લજ	સઢવાળી કિશ્તી	sailing boat
લજ, લાજ, લજા	શરમ, ઈઝઝત	modesty, bashfulness, credit
લતીયા	કાટમાળ, નાશ પામેલાં હાડકાં	salvage, perished bones
લતુ	તક, મોકો	chance
લતુની, લતીયા	લાત	kick
લથે	નીકળી જાય, વિદાય થાય	depart
લઘડે	લેનાર, પામનાર	taker, availer
લઘકો	મેળવ્યો, પામ્યું	achieved
લઘ્વીત	સાફ કરવું, ધોવું	clean, wash

લપટાંણા	નાશ થયાં	rolled up, perished
લભે	શોધી શકાય	traceable
લય	ધૂન	infatuation, whim
લરજી	ડરી, ધૂજી	fearing
લક્ષ	લક્ષણ, ગુણ	quality
લક્ષ્મી, લક્ષ્મી,	દૌલત	wealth
લસ	લપસનારી	slippery
લહેરે	ધૂન, વ્યાપકતા, લહેરેલું	whim, omnipres- ence, waved
લહંધા, લોહંધા	પામશે	will get
લળી લળી	નમી નમીને	with humility
લંગવું	પસાર થવું	cross
લંગીધા	પસાર થાશે	will cross
લા	કંઈ જ નહિ, અનસ્તિત્વ	nothingness
લાઈ	અગ્નિ	fire
લાખ	જલ્દી બળે એવો ગુંદર જેવો પદાર્થ	quickly burning matter
લાખેલો	લાખો	millions
લાગ	ભાગ, હક, કર	share, right, tax
લાદાણું	વિદાય થવું, ચાલ્યા જવું	depart
લાધા, લાધી,	હાંસલ કર્યું	achieved
લાધો		
લાય	મારે, માટે, લગામ	beat, for, rein
લાયો, લાઓ	ઉતારી નાંખો, કાઢી નાંખો	take off, drain off
લાર	ઈશ્ક	love
લાર	લાળ, મોઢાનું ચીકણું પ્રવાહી	saliva
લાલ	એક કિંમતી પથ્થર	ruby
લાલ	બહાલા, ખારા	beloved
લાલન	મહેબૂબ, વહાલમ	beloved
લાલા	ચોકીદાર	watchman
લાહો	લાલ	red

લાંચ	રૂશવત	bribe
લીઅણા	મ્રહણ કર્યું, લાગુ પાડ્યું	availed, applied
લીડ, લીદ	લાદ	dung
લીણા	આનંદમય, અનહદ	pleasant, uncountable
લીણાં લાડ	અનહદ લાડ	limitless fondling
લીયો	લીધું, ધારણ કર્યું	took, adopted
લીલા	ખૂબી, રચના, રમત	trait, creation, game
લીલાટ	કપાળ	forehead
લીપણા	છાણથી લીપવું તે	daubing with cow-dung
લુડંધા	ઝૂલશે	will swing
લુણ	નમક	salt
લુણીધા	પામશે, મેળવશે	will get, avail
લુણીયા	લણયા, કર્મફળ મેળવ્યું	harvested, attained the fruit of deeds.
લુતરાઈ	લુઆઈ	roguery
લુપીયા	લુપ્ત થયા, નાશ પામ્યા, હાર્યા, ફરેબ	perished, defeated, fraud.
લુહા	તલવારનો ઝટકો, લોહું	sword's stroke iron
લૂંઢ	લુંડ, ચોર	robber
લેખા	કમાઈ, હિસાબ	earning, account
લેખો	ગણો	count, reckon
લેટિયા	લેટીને, આડે પડખે	lying on one's side
લેણા	લેણું, બદલો, યશ	credit, reward
લેહ	લગની, પ્રિત	whim, ripple, love
લૈલ	રાત	night
લૈલો નહાર	રાત-દિવસ	day and night
લોઈ	અંગત	personal
લોકડીયા	લોકો	people
લોચન	આંખ	eye
લોડીએ	ત્યાગ કરવું	give up

લોડીયો	મેળવો	obtain
લોઢકી, લોઢી	મૂર્ખ	idiot
લોઢણ, લોઢી	કસોટી	trial
લોઢણ	લોઢ, ઉપાધિ	trouble
લોણી	શોધી	searching
લોણીયે, લોણે,	જીવન ગુજારે, કાપણી કરે	leads life, harvest
લોહીએ		
લોણે	ઈચ્છા કરે	desire
લોભ	લાલસાં	allurement
લોલ	ઝૂલતી વસ્તુ	pendulum
લોહ, લોહા	લોહે મહેફૂઝ	guarded tablet
લોહન	પામશે, મેળવશે	will obtain
લોહા	કાગળ	paper
લોળીયો	ડોલાવવું, ઉછારવું	wave, toss

વ

વઈફૂઠ, વૈફૂઠ	જન્મત	paradise
વઈને	ઉપાડીને	having taken
વએ, વહે, વય	એજ, તેજ	that
વએસી, વએસે,	ચાલશે, લઈને જઈશ	will come, will take
વયસી		away
વકરો	વેચાણ	sale
વખર	સામાન વસ્તુ	goods, items
વખર, વખરડી	નાની દુકાન	small shop.
વખાર	ગોદામ	warehouse
વગુતા, વીગુતા	વિખૂટું, જુદુ પડેલું, ભટકેલું	separated,
		misguided
વગોણા	ફજેતી	disgrace
વગોયા	વાગોવાયા, હલકા થયાં	defamed, insulted
વછૂટે, વિછૂટાં	અલગ	separate
વજ, વેજો	લોઢા જેવો પ્રહાર	ironic stroke

વજર, વજ	વજ, લોહું	iron
વજર	વંજ, વહાણનું હલેસું	oar
વજાઈ	મારે	smiting
વટ	બીજ વાવવાનો સમય	time to sow seeds
વટારૂ	વટેમાર્ગુ	passer-by, farer
વઢવેડ	વઢવાડ, કજીયો, લડાઈ	quarrel, dispute
વદ્ર	મોસમ	season
વણ વણ	વિન્ય વિન્ય, દાખલ થા	get entered
વણજ	વાણિજ્ય, વેપાર	trade, transaction
વણજણ	વેપાર કરવો	transact
વણજાર, વણઝાર	વેપારી	trader
વણ થંભે	થાંભલા વગર	without pillar, supportless
વણ દેહા પુરૂષ અંગ રહિત આત્મા		unembodied soul
વણવું	દાખલ થવું	entre
વણવે	વળ દેવો, મરડાવવું	turn, twist
વણે	પસંદ પડે	like
વત	પાછું, ફરીથી	again
વતથે	વરતીશ	will treat
વદા	વડા	elder
વદીયા	બોલ્યા	spoke
વદીયા	વધીયા	advanced
વદીયે	છવાઈ જાય	spreading
વધાઈ	આનંદના સમાચાર	gift for one who
	લાવનારને અપાતી ભેટ	brings good news
વધાઈ, વધાયું	વધામણી, ધન્યવાદ	good tidings, hailing
વધામણા,	આનંદના સમાચાર	good-news.
વધાવો	આવકાર આપો	greet, hail
વન	જંગલ	forest
વર	વરદાન	boon, blessing
વરજી	પરખી, વશ કરી	examiningly,
વરડી	વીટી, ઘાસ ઉગાવવા લાયક	controlling
		soil favourable for

જમીન	growing grass.
વરણ, વરન, વર વર્ણ, રંગ, જાત	kind, colour, class
વરણા વરણ વિવિધ તબક્કાઓ	different stages
વરતીયા વરતાડું, જોશી	palmist
વરદાતા, વરરાજ, વરદાન આપનાર	boon-giver
વરસ્વામી	period between the
વરધ લગ્ન મંડપની સ્થાપના અને	installation of mar-
લગ્નવિધિ વચ્ચેનો ગાળો	riage platform and
	marriage ceremony.
વરની તપાસ	investigation
વરન વર્ણવા લાયક	expressible
વરશણ વરસવું તે	raining
વરસીઓ વરસ્યો	rained
વરાણી ધ્રુપદ, કાવ્યની કડીઓને	refrain, return-tie in
પુનઃ જોડનારી કડી	the stanzas
વરો, વારો કુરબાન થાવ	be sacrificed
વલ વેલ	creeper, tendril
વવર વહુ	daughter-in-law
વશ સપડાઈ જવું	entrap
વશીયરલો વશિયર, મોટો સાપ	a big serpent
વસત વસ્તુ	things
વસન, વાસત વસે છે	living
વસન વાસ, સુગંધ	smell
વસનવ ખુદા	God
વસમી, વસમું, કઠણ, ભારી	difficult, heavy
વસમો	
વસવા વિશ્વ, દુનિયા	world
વસંતા વસેલા, આબાદ થયેલા	prospered
વસ્તર વસ્ત્ર, કપડાં	clothes
વસાણ વસાણું, દેશી દવા	herbal drugs
વસીલો જરીયો, સાધન	channel, approach
વસો, વસું ગણું	times, fold

વહીણા	પાછા ફરશે, જશે	will return, will go
વહેદત	એકતા, એકયત્વ	unity, oneness
વહરે	રીત	mode
વહેવાર	લેવડ દેવડ, સંબંધ	dealing, concern
વહોરત	વેપાર, ખરીદી	trade, purchasing
વહોરા	વેપાર	transaction
વહોરો	વેપાર કરવો	transact
વળાં	છાપરાનાં મોભા	decoration of roof
વંકનાડ, બંકનાડ	કરોડનાં તળિયા પર	a coiled force
	આવેલી વાંકી નાડ	channel at the base of spine
વંજાઈ	ગુમાવી દીધું	lost
વંદ	વંદન, નમસ્કાર	salutation
વાએ, વાય,	પવન	wind
વાએજ, વાહો		
વાએક	વ્યાખ્યાન	discourse
વાએજ	વસવસો	suspicion
વાકડા	વાંકૂ	curve
વાચા	બોલી, કહેણ, વચન	speech, utterance, promise
વાચે	કહે	says, tells
વાછ, વાછરું	વછ, વચ્છ, વાછરું	calf
વાછી	નુરાની જળહળતા	spiritual glitterings
વાટ લૂંટશે	ગુમરાહ કરશે	will misguide
વાણોતર	ગુમાસ્તો	clerk
વાદ	વાદવિવાદ, હરીફાઈ, શોભા	debate, competition, beauty
વાપરી	વસમી, ભારી, પ્રચલિત, ઉપજી	difficult, weighty, prevalent, felt
વાપીઆ	વ્યાપી ગયા, ફેલાઈ જવું	spread, extend
વામી	ફેંકી, ઓછું	get thrown, decreasing

વાયક	આદેશ, ફરમાન	advice, guidance
વાયેલા	સૂકા	dry
વાર, વારે	સહાય, મદદ	support, help
વારણા	વારી લેવું, અટકાવવું	control, stop
વારા	વખત	time
વારાતી, વારાંતે	વાળ જેવું, વખતના માલીકની	hair-like, of lord of the time.
વારી	બિછાવી	being spread
વારે કેરો પૂરખ જમાનાનો માલીક		lord of the time
વાલમ, વાલે, વહાલમ, પ્રિયતમ, મૌલા		beloved, Mowla
વાલો		
વાસ, વાસા	રહેઠાણ	residence, abode
વાસલ હક	વસ્તે હક, પુદામાં એક થઈ જવું	annihilation in God
વાસંગ	વાસૂકિ, નાગ	cobra
વાહદિયત	વાહદાનિયત અલ્લાહની એકતા	unity of God
વાહરે	વાહ વાહ	well-done, bravo
વાહ્ય, વાહજ	વાયુ, હવા	air
વાહાના	સ્વર્ગીય, આકાશી	celestial
વાહાના	વહન શ્વાસ-ઉશ્વાસની ઢિયા	respiration
વાહીયા	વાહી	blown
વાંકુ	તેનેજ	to him
વાંકો	તેના જેવો	like that
વાંઝ	વાંઝણી સ્ત્રી	barren woman
વાંટા	વાટ, માર્ગ	path
વાંસ	વાંસડો	bamboo
વિકરમ	વકરવું, ખરાબ થવું	worsen
વિકારા	વિકાર, વિકૃતિ, નૈતિક બગાડ	moral deterioration
વિછોડા	વિયોગ, જુદાઈ	separation
વિજાસ	વિનાશ	destruction

વિધિયા	વિદાય કરવું	send off, depart
વિન્યાઈ, વિયાઈ	ગુમાવી દીધું	lost
વિનોદ	મનોરંજન	gaiety
વિનોવે	વિનંતી કરે	implores
વિમરસ	ચિંતન અને મનન, અમૃતવાણી	reflection, sweet advices
વિમરસ	વિમર્શ, વિમર્ષ, ચર્ચા- વિચારણા	mutual deliberation
વિમરસ	પીર શમ્સનાં જમાનાનો એક મૂરીદ	a follower during the time of Pir Shams.
વિમાસી	બારીકીથી	minutely
વિરેહ	વિયોગ, જુદાઈ	separation
વિરેહવંતી	વિયોગમાં સપડાતું, જુદાઈમાં રહેનાર	suffering from separation, one who feels loneliness.
વિરોધીયા	વૃદ્ધિયા, વિકાસ કરનાર, વધાવનાર	nourisher, developer
વિલાસ	આનંદ	merriment
વિલોડી	વ્યાધ, શિકારી	hunter
વિશ્વકુંવારી	કુંવારૂ જગત, ગુરૂ રહિત દુનિયા	virgin world, the world without the lord.
વિસ્તાર	ફેલાવો	spreading
વિધીઓ	વિધી નાંખો, સંશોધન કરો	analyse, research
વીઆ	શાદી	wedding

વીકાતા	વેચાતા	be sold
વીક્રમ	વિક્રમ, બહાદુરી	chivalry
વીખ	ઝેર	poison
વીખ વાસના	ઝેરીલી ભાવના	evil passion,
		poisonous de sire.
વીખડી, વીખડો	નાજીક, ભારી, કટોકટી	critical, hard, crisis
વીધ, વીધન	વિધન, મુશ્કેલી, અડચણ	trouble, hindrance
વીચ	વચ્ચે	middle
વિચાર	હેતુ, મર્મ, તત્વજ્ઞાન,	motive, meaning,
	ખ્યાલ	philosophy, care.
વીછાણા	બિછાનું, પથારી	mattress, bed
વીજોગણ	વિયોગી, જીદાઈથી	one who suffers
	પીડાતી	from separation.
વીત	વિતેલું, પૂર્વનું	past time
વીદારીયા	વિદ્ધ, વિધી નાખ્યું	pierced
વીધીયા	વિદ્યા, ઈલ્મ	knowledge,
		learning
વીની	વીન્ચી. જઈ	going
વીયાણી	વિતી ગઈ, પસાર થઈ	passed away
વીર	ભાઈ, મરદ	brother, man
વીરખ, વીરખા	ઝાડ	tree
વીરત	વ્રત, ટેક	solemn pledge
વીરૂ	વીર મરદ, ભાઈ	courageous, man,
		brother
વીલાયત	સરપરસ્તી	mastership,
		guardianship
વીવા	શાદી	marriage
વીશેખો	વિશેષ ગણો	in additional
વિસરામ	વિશ્રામ, આરામ, વિસામો	rest, repose
વીસમું	વસમું, દુઃખદાયક, કપરું	troublesome, tough
વીસારી	વિસરી, ભૂલી	forgotten
વૂઠા	વૂઠવું, ઝબક્યાં, વરસ્યાં	shinned, rained

વૃક્ષ	ઝડ	tree
વખે	વેખવું તે, નિરીક્ષણ	observation
વેગ	ઝડપ	speed
વેગળો	વેગળું, દૂર રહેલું, મુશ્કેલ	lie at a distance, difficult
વેચના	ફેલાયેલું, વિશાળતા, વૃદ્ધિ	spread, vastness, expansion.
વેચના	એક શહેરનું નામ	name of a city
વેઠો	બેઠો	seated
વેણ	વચનો, શબ્દો, ભાષા	promise, words, dialect
વેતરણી	પૂલે સીરાત	bridge of sirat
વેદ	વિદ, જ્ઞાન	knowledge
વેદના	પીડા	agony
વેરા	વેળા, મર્યાદિત સમય	time, limited time
વેરાણા	વીખરાઈ ગયા	scattered
વેલ	પૂરવણી	appendix
વેલડી, વેલા	વહેલું	early
વેહ	વીંધ, કાણું, છીદ્ર	hole, bore
વેળું	વેલું, રેતી	sand
વેધડા	પસાર થઈ રહ્યું હતું	was being passed
વેધી, વીંધી	થાશે	will be done
વૈરાગ	પરહેઝગારી, દુન્યવી	renunciation
	લગાવનો ત્યાગ	
વોરત, વોરત	ખરીદી	purchasing
વોરતિયા	ખરીદકાર	buyer
વોર લોરે	ખરીદ કરી લીઓ	get purchased
વોરા	વહોરા, વેપાર	trade
વોહણા	વગર	without
વોહરી	લઈ, હાંસલ કરો	taking, avail
વોહીસે	થાશે	will be
વોળામણાં	વળાવિયો, ભોમિયો	escort

વોળાવાં
વોળાવી

નસિયતના બોલ
વળાવી, મૂકીને

words of advice
to see one off

શ

શકર	સાકર, ખાંડ	sugar
શફાઅત	મધ્યસ્થી, ભલામણ	intercession, recommendation
શમસા	શમ, માનસિક શાંતિ	mental peace
શબદ	શબ્દ, વાણી, રૂહ	word, utterance, soul
શબદ	મૃત્યુ દેહ	corpse
શય રગ, સ રગ	ધોરી નસ	jugular vain
શરણા	શરણાગતિ	submission, surrender
શરસી	શ્રેષ્ઠ	excellent
શરા, શરઈ	શરીઅત	Muslim Law
શશીયર	શશી, શશધર, ચાંદ	moon
શામ, સામ, સામી	શ્યામ, ઘઉંલું, માલીક	wheatish colour, the lord
શામલી	સોહામણ, શણગારેલું	magnificent, decorated
શામલી	શાલ્મલિ, રેશમ જેવું સુંવાળું કપાસ ઉગાવતું એક ઈરાની ઝાડ	a tree in Iran growing cotton- like soft silk.
શાન	સાન, સમજશક્તિ	sensibility
શાન, શાના	ગૌરવ	glory
શાહ	શહેનશાહ, માલીક	emperor, the lord
શાહધે	મૌલાનાં	Mowla's
શાહ પરવ	શાહ પરસું, હાજર જોમો	the lord of the time
શાહ નજફ	હ. અલીનું ખિતાબ	title of Hazrat Ali
શીતલ	શીતળ, ઠંડુ, ટાઠા મનનું	cold, cool-minded
શીયો, શીઆ	કેવો	which one
શીરી	સાકર, મીઠાશ	sugar, sweetness

શીલ	શિલા, પથ્થરની છાટ, પવિત્ર	slab of stone, pure
શીલ	શીળ, સ્વભાવ, ચારિત્ર્ય	temperament, character
શીલવંતી	શિયળવંતી, પતિવ્રતા	woman's chastity, woman's devotion to husband
શીશ	માથું	head
શુકર	શુક, ધાતુ, વીર્ય	sperm
શેખ	વડો, આલીમ	head, learned
શેઢે	શેઢો, ખેતરની ચોમેર છોડેલી જમીન	outskirts of a field
શેતા	આપમેળે, આપોઆપ	automatically
શેષ્ટ, શેષ્ટી	સૃષ્ટિ, દુનિયા	world
શેસ્ત્ર, સહસ્ત્ર	હજાર	thousand
શોણીત	શોણિત, લોહી	blood
શોરભ	સુરભ, સુગંધ	fragrance
શેલો	શેલું, કસબી ચાદર	embroidered scarf
શ્રવણ	કાન	ear
શ્રેવા, સેવા,	ઈબાદત, ભક્તિ	worship, adoration
સીરવો		
શ્રેષ્ઠ	શ્રેષ્ઠ, ઉત્તમ	excellent
શ્રી, સીરી	નામની આગળ વપરાતો સન્માનદર્શક ખિતાબ	an honorific prefix being used in the beginning of name.

સ

સઈઅ	બરોબર, સારી પેઠે	property
સકપે	જમાનાનો	belongs to the age
સંકટ	સખ્ત, મુશ્કીલ, તંગ	hard, difficult, narrow
સકલ, સકળ	સમસ્ત, સર્વ	whole, all
સખાયો	સખા, દોસ્ત	friend

સખી	સાહેલી	woman's female friend
સગ	રાગ, ઢગલો, અંબાર	heap, mass
સગ	ફૂતરો	dog
સગંધા	શકરો	can do
સગીયા	કરી શક્યા, સગાવહાલાં	could do, relatives
સજણ, સજન, સારો માણસ, મુરશીદ		gentleman, the lord
સાજન		
સજીવા	સજજડ, સજેલાં, પરિધાન	equipped, laden, dressed
સજો	આખું	whole
સડપ	સડાક, ઝડપથી, જોરથી	at once, with force
સડપ	સડક	road
સઢ	વહાણને પવનથી ગતિ મળે તે માટે એનાં થાંભલા સાથે બંધાતું કપડું	ship's sail
સત	સાચું, ખરાપણું, અસ્તિત્વ ધરાવતું	true, actual, existent
સતશબ્દ	પવિત્ર શબ્દ	holy word
સતઈમા	મહિનાની સાતમી તારીખ	7th day of a month
સતગુર	સાચો મુરશીદ	true preceptor
સતચીત	હકીકી એકાગ્રતા	perfect awareness
સતપંથ	સાચો પંથ, સીરાતલ મુસ્તકીમ	path of truth, true path
સતવરણી	સાચી બોલી	true dialect
સતવાણ	સાચી વાણી, ખરી વાતો	true utterances
સતવેણી	સાચી વાણી	factual sayings
સતવેણીની વેલ	સાચી વાણીઓનો વેલો	creeper of the true words.
સતવંતી	સચ્ચાઈને વળગેલાં, હકીકીઓ	clung to the reality, true ones.
સત્ય યુગ,	સત્યતાનો જમાનો	age of truth
સત જીગ		

સત્વ, સાતસી પ્રકૃતિનાં ત્રણ ગુણોમાંનો
સદગુણ સુચક એક ગુણ

one of the three
qualities of nature
suggesting virtue.

સત્તાર ગુનાહો પર પડદો
નાંખનાર, ખુદા

one who conceals
sin, God.

સતી સદ્ગુણવાળી સ્ત્રી

virtuous woman

સદ એક સો

one hundred

સદ કંધ સાદ કરીશ, બૂમ પાડીશ

will call, shout

સદકે કુરબાન

act of offering
oneself

સધાઈ ધાવે મુક્ત થાય

get redeemed

સધાણા મીલાપ

meeting

સધાયા તૈયાર કર્યું, દાખલ કર્યું

prepared, entered

સધારે સિધાવ્યે

being departed

સધોસધ સદેહ, અંગેઅંગ

in the whole body

સનમુખ મુખ સામે જ

before the face

સનાશી ઓળખ

realization

સપટ સપાટ, વેરાન

flat, barren

સપત સપ્ત, સાત

seven

સપનાતર સ્વપ્નાની અસર, સ્વપ્નું

effect of dream,
dream

સફ્ધ સફ, હરોળ

line, queue

સબરસ દરેક પ્રકારનાં સ્વાદો

all kinds of taste

સબળા સબળ, બળવાન

strong

સબુડો તૈયાર થા

get ready

ભીખ સૌને

to all

સભાગા ભાગ્યવાન

fortunate

સભાગા પીર શમ્સનો એક મુરીદ

a follower of Pir
Shams

સમર ભાણું, પરલોકનું ભાથું

tiffin, provision for
Hereafter

સમર યુધ્ધ

battle

સમરણ	રટણ, ઝીકર	remembrance, invocation
સમરથ	સમર્થ, બળવાન, સત્તાવાન, આગેવાન	capable, strong, authorized, leader.
સમરીયો	યાદ આવ્યું	remembered
સમરૂં	યાદ કરું	remembering
સમાધી	એકાગ્ર ધ્યાન	meditative state in meditation
સમાતી	એક સમાન, સરખા	similar, equal
સમાર્યા	ઠીક કર્યા, સરખા કર્યા	improved
સમારીયા	રચના કીધી	originated
સમા	તક	opportunity
સમો	સમય, જેવો	time, like
સરકાર	મૌલાનો હક	right of the Mowla
સરગ, સરગ	સ્વર્ગ, સ્વર્ગ ભુવન, જન્નત ભવન	paradise
સરગુણ	સદ્ગુણ, ખૂબી	virtue, good quality
સરજેઆ	તક	chance
સરતી	સાહેલીઓ	female friends
સરપ	સર્પ, સાપ	snake
સરફરાજ	મહાન	grand
સરવણ	શ્રવણ, કાન	ear
સરશે	સરળ થાશે	will be easy
સરાઈયું	ખુશ કર્યા, સુખી કર્યા	pleased, prospered
સરાણ, શરાણ	ધારકાઢવાનું યંત્ર, કસોટી પથ્થર	whetstone, touch-stone
સરાપ	શ્રાપ, બદદુઆ	curse
સરાવે	સરા, મુસાફરખાનું	caravanserai
સરાસર	છલોછલ	over flowing
સરિતા	નદી	river
સરીખી, સરીખો	સરીખું, સરીખું, નાં જેવો બરોબરીયું	like it, equal

સરૂપ	સ્વરૂપ	own form
સકે, સરેતી	સહન કરે, ખમે	tolerate
સરો	ઠંડો, શરાબ	cold, wine
સરોવર	મોટું તળાવ	lake
સલોક, સલોકો	શ્લોક, ચાર પંક્તિનું પદ	quatrain
સવસારો	મોટી પથારી, મુકામ	big bed, lodging
સવાઈ	સવાયા, સચ્ચાઈથી	truthfully
સવાન	શ્વાન, કૂતરો	dog
સવારથ	સ્વાર્થ	selfishness
સવારો, સવારો	પવિત્ર બનાવો	purify
સવાયું	સવાગણું	one and a quarter times
સવેરા, સવેળા	સારો સમય, સમયસર	good time, timely
સહી	સહન કરે, ખમી	suffered, tolerated
સહી	ખરેખરું, સાચજે	actual, in truth
સહી સમરણી	ખરી સ્મરણવાળી વાણી	advices of true remembrance
સહેજ	જશ, જોતજોતામાં, રાજખુશી, વસ્તેહક, દેખાવ	all of a sudden, happily, state of ultimate union with God, apperance
સહેસ્ત્ર	સહસ્ત્ર, હજાર	thosand
સંખ, શંખ	શંખ	conch
સંખણી	શંખિની, ઝઘડાખોર અને નિર્લજ્જ સ્ત્રી	quarrelsome and shameless woman.
સંગ	સાથે, સહવાસ, હુંડું, કણસહું	with, assoeiation, spike
સંગમ	જોડાણ, મીલાપ	meeting, union
સંચ	સંગ્રહ, કમાઈ	accumulation, earning
સંચ	સંગ્રહખોરી, ભેગું કરવું તે	hoarding, collection
સંચકવું	દાખલ થવું	enter

સંજ	સાંજ	evening
સંજા, સંધ્યા	સાંજ, સૂરજનું આધમવું	evening, sun-setting
સંજોગા	મીલાપ, પરિસ્થિતિ	meeting, circumstances
સંતોષ, સંતોષ	શાંતિ, સૂકુન	peace
સંતોષીઆ	સંતોષ પામ્યું	satisfied
સંધ	છેડો, અંતિમ, સર્વત્ર	end, last, everywhere
સંધ	સિંધ (પાકિસ્તાન)	Sind (Pakistan)
સંધીવે, સાંધીને	સાથે	alongwith
સંધેઆ	જોડ્યા	attached
સંપત	સાધનબળ, દૌલત	resources, wealth
સંભાર	યાદ કરવું	remember
સંભારો	યાદ કરો	recollect
સંવાદ	ચર્ચા, સંભાષણ	dialogue
સંવારે	પહેરે	wearing
સંહાર	નાશ કરવું તે	destroying
સા	જેવો	like
સાએ	સાચા હેઠળ, છત્ર નીચે	under shelter
સાએર, સાહેર	સમુદ્ર	sea
સાકાર	આકારવાળું	having a form
સાખ	ફળ	fruit
સાજી	સાજું, તંદુરસ્ત, આખું, ઠીકઠીક	healthy, entire, hale
સાટા	સોદો, કરાર, મૂલ્ય નક્કી કરવું તે, બદલ	dealing, contract evaluation, replacement
સાડલો	સુંડલો, સુંડો, ટોપલો	basket
સાડા	તાંશો, વણાટકામની સાળનાં ઊભા દોરા	vertical threads of a loom, warp
સાડા	સાડલો, સાળ, કાપડ વણવાનું યંત્ર	sari, weaving loom

સાણ	સાથે	alongwith
સાણસી	સાણશી, ચીપીયો	pincer
સાથડો	સથવાળો, દોસ્તી	company, friendship
સાથરો	ચટાઈ	mat
સાધ, સાધકાત સાધક, સિદ્ધ પુરૂષ		enlightened person
સાધણ	સાધન, ઓજાર	instrument, tool
સાધના	આત્મિક શિસ્ત	spiritual discipline
સાધીયા	ઝીકર કરનાર	meditator
સાન	સુધ, સમજ	understanding
સાફી	શુદ્ધ, સાફ	pure, clean
સાબદા	સાબદું, હુંશિયાર, તૈયાર	alert, ready
સાબદી	તૈયારી, પૂરેપૂરી	readiness,
		completely
સાબરા	સબુરી કરનાર	patient
સાખિત	મક્કમ, અડગ	firm, steadfast
સામલ	શામિલ	included
સામલી	સામેની	opposite
સામી	સ્વામિ, માલીક	lord
સાર	સત્વ, ખરેખર, સંત્રાણ, દસોદ, શાંતિ, ખબર	essence, indeed, care, tithes, peace news.
સારદાર	શાનદાર	splendid
સારંગ, સારંગધર, ખુદા		God
સારંગપાણ		
સારંમ	સાર, તત્વ	essence, substance
સારિયા	સારા કીધાં, પરિપૂર્ણ કર્યા	purified, perfected
સાલ	શાલ, સાગ નામનું લાકડું	teak-wood
સાવ	શુદ્ધ, બીલકુલ	pure, absolutely
સાવ	શાહના	lord's
સાવજ	સિંહ, વાજું	lion, musical instrument
સાવલડી	રૂપાળી, દેખાવડી	beautiful, handsome

સાવા	સહાય કરનાર, વહાલ, સ્વાદ	helper, affection, taste
સાસ	શ્વાસ, દમ	breath
સાસ ઉસાસ	શ્વાસ ઉશ્વાસ	inhale and exhale
સાસાઈન	સહન કરવું	bear
સાસે વીજ	શ્વાસમાં	in the breath
સાંખ	ગવાહી	witness
સીખ	શંખ	conch
સાંખ	ઈઝત, વિગત, છાપ	respect, detail, credit
સાંખી, સાંખીયા	ગવાહ	witness
સાંધા	જોડાયા	joined
સાંરી	માલિક	lord
સાહી, સાહીયા, સઈયાજી, સાંઈ	માલિક, મૌલા	lord, Mowla
સિંચણહાર	પાણી પાવનાર, પવિત્ર કરનાર	one who waters, purifier
સિંચવું	પાણી પાવું, પવિત્ર કરવું	to water, purify
સિપાણા	ચાલાક	clever
સિરબંધ	પાઘડી, મુગટ	turban, crown
સિરબંધી	માથું આપવાને બંધાયેલો	bound to offer head
સીઆ	સંગાથીઓ, મિત્રો	friends
સીજરા	સજરો, વંશાવળી	genealogy
સીજે	પાર પડે, નાબૂદ	accomplishing, ruin
સીજે	ડરી જાય, ખત્મ થઈ જાય તે	get fusible, ending
સીતેજ	સ્વેદ, પસીનો ગરમી કે બાફથી જન્મેલું	born from sweat, heat or vapour.
સીદક, સીધક	સદાકત, સચ્ચાઈ	truth, reality
સીધડી	શિંગડું, એક પ્રકારનું વાજાંત્ર	trumpet
સીધા	પાર ઉતર્યા	redeemed
સીધાણે	રવાના થયાં	get departed, set out
સીધી	સિદ્ધિ, આત્મિક બળ	psychic power

સીફ	છીપ	shell
શીફત	સદગુણ, લક્ષણ	merit, quality
સીભાણા	ગમ્યા, પસંદ પડીઆ	liked
સીમ	ખેતર કે ગામની હદ	border of a field or village
સીયાણું	બાજ, શકરો	falcon, hawk
સીર	માથું, તીર	head, arrow
શીરગુણ, શરગુણ	ગુણવાળું	with attribute
સીરનામાં	માથું ઝુંકાવવું	bowing the head
સીરાણ	ઓશીકા તરફનો ભાગ	a side of a pillow
સીલ, શીલ	પવિત્ર, સચ્ચાઈ	pure, reality
સીસ, શીશ	માથું	head
સી હરફી	ત્રીસ મૂળાક્ષરો	thirty alphabets
સીંગાસન	તખ્ત	throne
સીંગી	શિંગડું	trumpet
સીંગાણ	પાકી ગયું	swollen
સીતરે, સોહોસો	૭૦×૧૦૦×૧૦૦=૭૦૦,૦૦૦	seven lacs
સુકણ	કરમાવવા	withering up
સુકરમ	સુકર્મ, સારા કામો	virtuous deeds
સુકરમી	સારા કામ કરનાર, નસીબદાર	virtuous, fortunate
સુકરીત	સુકૃત, સુકૃત્ય, હાથે કરેલાં સારા કામ, સત્કાર્ય	virtuous deeds committed by hands, meritorious deeds.
સુખમણા	સુખમણાં, શક્તિ આપનારી સુક્ષ્મ શરીરની નાડી જે કરોડની સૌથી નીચે ત્રિકોણાકૃતિ હાડકાથી નીકળી શરીરની ઉપરની તરફ ચાલે છે, અને કપાળ નાં વાટે માથાનાં નીચલા ભાગને ભેદીને મગજનાં	a force channel in the subtle body, passing through the spinal column, which originates inside the sacrum and runs up the body, and pierces the base of

મુખ્ય ભાગમાં જઈ મળે છે.

the skull from
eyebrow and joins
the cerebrum.
having the lord,
possessor of the lord
clean minded
understanding
wakefulness
knowing thoroughly
recognize
will hear
son
impurity
understanding and
intellect
very strong
watchfully, pure
pure, real, excellent
patient, witted
nothingness, zero
period of zero,
non-existent
vain, void
nothingness, cere-
brum
desolated
recognized
deserving, true
intention
good rewards
God
brimful

સુગરા સગુર, ગુરવાળા, ગુર
ધરાવનાર
સુચંદ સૂચિત, સાફ દીમાગવાળા
સુજ, સુધ ખબર, ભાન
સુજાગા જાગૃતિ
સુજાણ સારી રીતે જાણકાર
સુજાણો ઓળખો
સુણીધો સાંભળશે
સૂત પુત્ર
સૂતક નાપાકી
સુદ્ય બુદ્ય સમજ અને બુદ્ધિ

સુધજ સુદ્રઢ, ખૂબ મજબૂત
સુધા હોશિયારીથી, ચોખા
સુધી ચોકખી, સાચી, ઉત્તમ
સુધીર ધિરજવાન, અક્કલમંદ
સુન, સુની લા, કાંઈ નહિ, શૂન્ય
સુનકાલ શૂન્યકાળ, અનસ્તિત્વ કાળ

સુની નકામી, ખાલી
સુની સુન મંડલ, માથાનું તાળવું

સુનેડો સૂનો
સુન્યાતો ઓળખ્યો
સુપાત્ર લાયક, નેક નીયત

સુફલ સારો બદલો
સુબહાના પુદાપાક
સુભરહી છલોછલ

સુભાણી	સવારે	at morning
સુમત	સાચી સમજ	reasoning
સુમીયો	સૂઈ રહો	be slept
સૂર	પીડા, સૂરજ, સ્વર	pain, sun, vocal tune
સૂર	શૂર, બળ, ખુદા	power, strength, God
સુરજી	સૂરતી (ધ્યાન) નું રૂપક	symbol of surati (concentration)
સુરત, સુરતી	સુરતિ, સુરતા, ધ્યાન, આત્મા, લગની	concentration, soul, dedication of mind.
સુરત	ચહેરો	face
સુરત સમાચાર	સ્વરૂપની ખબર	news of the form
સુરંગી	લહેરી સ્વભાવનું	jolly
સૂરા	શૂરા, શૂરવીરો	braves
સુરીનર	માલિક	lord
સુલી	કાંટા	thorn
સુવાટ	સાચી વાટ, સતપંથ	true path
સુવેલા	સુવેળા, સારો વખત	good time
સુક્ષ્મ	અત્યંત બારીક	subtle
સુહાગ	ધણીયાતી	spousal state
સુહાગન,	ધણીયાતી સ્ત્રી	spousal state of
સુહાગી, સોહાગી		woman
સુહાવે	ગમે	like
સેજ, સહેજ	બીછાનું	bed
સેતરદીપ	શેતરનાં આકારનો પ્રદેશ, ઈરાન અને ઈરાકનો ઈલાકો	the land having the form of mulberry fruit, the lands of Iran and Iraq.
સેતાં	શ્વેત, સફેદ	white
સેતા	ઘોડાની એક જાત	a kind of steed
સેતા	તેઓ, હજારો	they, thousands

સે તો	તે તો	that he
સેન,	સૈન્ય	army
સહેન, સેના		
સેર	શેરી, માર્ગ	street, path
સેર	એક પ્રકારનું વાજાંત્ર	a kind of musical instrument
સેલ, સેર	સહેલ, મોજમજા	loitering, merriment
સેવક	ગુલામ	servant
સેવડા	શિવડા, સન્યાસી	ascetic
સેહીન	તેઓ નહિ	not those
સેહેવે	સહન કરે	tolerate
સમૈશ	સમસ્ત, આખું	whole
સેંધડા	સડણાં, સનીઅ ઘેંધડા,	called for, imparted
	બોલાવ્યું, બોધ કર્યું	
સેંધડા	સન્નણાં, બારીક, ઝીણું	micro, minute
સેંહસો, સેસો	સંદેહ, સંભ્રમ, શક,	doubt, delusion,
	વસવસો, ગભરામણ, ભોહું	fallacy, bewilderment, crestfallen.
	પડવું	
સો	સાંભળ્યું	heard
સોકા	શોક, શોક્ય, પોતાનાં	co-wife
	ઘણીની બીજી પત્ની	
સોકિયા	સો અમલ	hundred acts
સોચા	ચિંતાઓ, ફિકરો	worries
સોડા	હમદર્દ	compassionate
સોજી	સમજી, સોચી	heedfully
સોણું	ઉઘ, સ્વપ્નું	sleep, dream
સોણેઘી	ઉઘવાની	for sleeping
સોદા	વેપાર	dealing
સોધન	શોધન, શોધ	research, finding
સોરીયા	તેજ	sharp
સોલ થડ	ઉત્પતિ પૂર્વનાં સોળ	16 stages before
	તબક્કાઓ	cosmogony

સોવણ	ઉઘ	sleep
સોવન	સોનું	gold
સોસો, સોહસો,	૧૦૦×૧૦૦ દશ હજાર	ten thousand times
સોહોસો	ગણો	
સોહણ	શોભા	charming appear- ance
સોહંગ	સોહમ (હું તે છું) શબ્દાકારે નાભિથી નીકળતો શ્વાસ	the exhaling from the naval with the sound of Soham (I am He).
સોહાગ	શૃંગાર	well -adornment.
સોહાય	પસંદ પડવું	like
સોહાવે	શોભાવે, શોભે	looking elegant
સોહેલીયા	સુખી	prosperous
સોહલો	સહેલું	easy
સોહો	સાંભળ્યું	heard
સોહો કોસડે	સો કોષનાં અંતરે	at the distance of 200 miles
સોળ કળા	સંપૂર્ણ શક્તિ	absolute power,
સોળ શીંગાર	સંપૂર્ણ ભભકાદાર	absolutely pompous
સોઘા	સસ્તા	cheap
સોઢિયા	સોઢયા, તૈયાર થયા	prepared
સ્થુલ, સ્થુળ	ઈન્દ્રિયોમાંથી ગ્રહણ કરી શકાય તે, શરીર	comprehensible by senses, gross body.
સ્નેહ	મહોબ્બત	love
સ્ફૂરણ	રૂપ, પ્રેરણા	shape, inspiration
સ્વેતા	શ્વેત, સફેદ, સુંદર	white, beautiful

હ

હઈડું, હપડું	હિલ	heart
હક	હકતાલા, સાચું	God, truth
હકીકત	સત્યતા	reality, actuality

હટ, હટી, હટ	દુકાન	shop
હણો	અફાળો, પટકાવો	to dash against
હથવાડો	હસ્તમીલાપ	hand-shaking
હથીહથી	હથેળી વડે	with palm of hand
હત	હણ, ઘોડો	horse
હફત	સાત	seven
હબીયા	હાવીયા, તળિયા વગરનું, દોઝક	bottomless, hell
હમતમ	હું અને તું	I and You
હમદીલ	મારું દિલ, અમારું દિલ	my heart, our hearts
હમસું	મારી સાથે	with me
હમેરા, હમેરી	મારા	my, mine
હર	દરેક	every
હર, હરી	ખુદા	God
હરખ	ખુશી	happiness
હરણી	એક તારો જે મધરાતે ત્રણ વાગે ઉગે છે	a star visible at midnight at 3.00a.m.
હરતણી	હરિની, મૌલાની	Lord's, Mowla's
હરદમ	દરેક શ્વાસે, હર ઘડી	at every breath, every moment
હરફ	શબ્દ	letter
હરફી	શબ્દોવાળી	with letters
હરસે	ખરાબ કરશે	will ruin
હરાવો	ગૂમાવી દીઓ	get lost
હરીખા, હરીખો	સરખાં, સીધાં	orderly, uniform
હરીયા	હરિયાળું, લીલોછમ, તાજું	green, fresh
હરૂઅડા	ચાલાક	clever
હરૂડા	હળવું, ધીમું	slow, light
હરેડો	લૂચ્ચાઈ	roguery
હરેણહાર	હરણ કરનાર, ભોળવીને લઈ જનાર	kidnapper, one who takes away by befooling.

હરોહર	વારંવાર	oftenly
હલકાર	હલકારો, સંદેશ વાહક	messenger
હલકે	અવાજ કરે	getting shouted
હલણહાર	ચાલી જનાર	not lasting
હલત્ર	અહીં, આલોક	here, this world
હલહલકાર	હોહોકાર, અરાજકતા	anarchy
હલંધ	જવું તે	going
હલાક	ખુવાર, નાશ	perished
હવાલ	હાલત, પરિણામ	condition, result
હસ હસ	હસતાં હસતાં	laughingly
હસ તણી	હસ્તિની, મનમોજી તેમજ લોભી સ્ત્રી	impulsive and greedy woman.
હસનાપુરી	દિલ્હીનું જૂનું નામ	old name of Delhi
હસ્તી	હાથી	elephant
હસી	હસતાં, વાર્તા વિનોદ	smilingly
હંસ, હંસા	હંસી, મઝાક	laughing, joke
હંસ, હંસા	આત્મા, રૂહ	soul
હંસ	ગળાનો હાર, એક પક્ષી	necklace, goose
હંસ હંસલી	હંસ અને હંસલી નામના નરમાદા પક્ષીઓ	gander and goose
હંકારા	તેડું	one who calls
હંડીયા	માટલું	earthen pot
હંસપુરી	મુલ્તાન શહેરનું જૂનું નામ	old name of Multan
હંસપુરી	આત્માનું ધામ	abode of the soul
હંસાજીના રાજા	આત્માઓનો માલિક	lord of the souls
હાક	હાંક, બૂમ	shout
હાટ, હાટકી	નાની દુકાન	small shop
હાટપાટ	દુકાન અને બેઠક	shop and stall
હાટપાટન	દુકાનોવાળું ગામ	a village full of shops
હાણ, હાણી	હાની, નુકશાન	harm, loss
હા તો	તે પછી	after that
હાથીડું	હાથી જેટલું, હાથ ભરીને	elephantine, handful

હામ	હિમત	daring
હારના	આકાશગંગાની હારમાળા	milky-way
હારી	ખેડૂત	peasant
હારે, હારસે	નિષ્ફળ થાશે	will fail
હારે	સાથે	along
હાલ	ફરજની બજાવણી, પાપોની કબૂલાત કરીને તૌબા કરવું	performance of duty, to repent after admitting sin
હાલ	હર્ષવેશ, હરખના રંગમાં	rapture
હાલજી	જવાની, કૂચ કરવાની	going, marching
હાલ વાયક	સમય પ્રમાણેની હિદાયત	guidance according to time
હાલી	નાની સાળી	younger sister of wife
હાલી	અલગ	separate
હાલે	હાલ, રીત	mode, system
હાવા	હાવભાવ	flirtation
હાવે	ખાતર	for
હારે	અરે	oh
હિજાં ખીજાં	લેખવામાં ન આવે એવાં	immeasurably
	ઊતરતી કક્ષાનાં	inferior
હિયારી	હૈયારી, અશ્વાસન	consolation
હિંગોળ	કઠેરાવાળો મોટો હીંચકો, જૂલો	a large swing
હી, હીઅ	આ	this, that
હીઅસા	આવા	that he
હીચોડ	ઝપાટું, ધસારું	blow
હીજા, હીજા,	હલકું, અધમ, વગરનું,	inferior, base, defi-
હીજી	વિનાનું	cient, lacking
હીતે	અહીં, આલોક	here, in this world
હીન	એવા	such
હીર	રેશમી વસ્ત્ર	silken clothes
હીલા	ઉદ્યોગ	industry
હીચે	જૂલે	swinging

હીચોલ	કુદકો	jump
હીડસે	ભટકશે	will wander
હીડો	ચુલો, વર્તો, ચાલો	swing, behave
હુકા	હોકાયંત્ર	mariner's compass
હુડ	ઝપાઝપી, અફસોસ,	scuffle, grief, scorn
	તિરસ્કાર	
હુણ	હવે, હવેથી	hence, hence Forth
હુજત	હઠ, જીત	stubbornness
હું ખુંદી	અહંકાર, ગર્વ	pride
હુંધ	અગર	if
હુંતા	હું તો	I, I myself
હું હું	હું હું પણું, અહંકાર	ego, pride
હડે મન	એક દિલ	one hearted
હેકાંધા	એકઠાં થાય	be assembled
હે જે	આ જેઓ	they that
હેઠા	નીચે	beneath
હેતારસ	હેત મહોબ્બત, સાચી પ્રીત	love, true love
હેમ	સોનું	gold
હેમાજલ	હિમજળ, ટાઢૂં પાણી	snowy water, cold
		water
હેરે	વશ કરે	control
હોકાર	પડકાર	challenge
હોજરે	અય જીવતા રહો	O'be alive
હોણી	પરિણામ, થવાનું	result, outcome
હોલે	હળવા વજનવાળાં	light weighted
હોલે હોલે	હળવા હળવા	light, sinless

SELF-INSTRUCTOR

ALPHABET :

The letters of alphabets are classified into two categories. The letters being pronounced independently by themselves are called Vowels (સ્વર) and the letters which cannot be so independently pronounced, but require the addition of vowels are called Consonants (અંજન). Thus, the 9 vowels and 33 consonants in Gujarati alphabats have been tabulated below :

Vowels :

<u>letters</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
અ	a	short as a in Ali
આ	aa	long as a in Aga Khan
ઈ	i	short as i in Imam
ઉ	oo	long as oo in Noor
ઊ	u	long as u in Usool
એ	e	long as a in Atlas
ૐ	ai	as ai in Kaiser
ઓ	o	as o in Ohud
ૐ	au	as ow in how

CONSONANT :

These have been tabulated below into five different groups according to the different organs of speech being used in pronouncing them :-

1. Guttural Group : (ક-ખ-ગ-ઘ) : It is spoken from the throat.

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
ક	Ka	as k in karim
ખ	kha	as kh in Khoja
ગ	gh	as gh in Ghadir
ઘ	gha	as gh in Ghatpat

2. Palatal Group : (ચ-છ-જ-ઝ) : It is pronounced by the front part of the tongue touching the palate flatly.

<u>letters</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
ચ	cha	as ch in Karachi
છ	chha	as chh in Chhantta
જ	ja	as j in Jug
ઝ	za	as z in Zanzibar

3. Cerebral Group : (ટ-ઠ-ડ-ઢ-ણ) : It is pronounced by rolling the tongue to touch the top of the palate.

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
ટ	ta	hard as t in terminal
ઠ	da	hard as d in done
ડ	dha	hard as d in donkey
ણ	na	as nn in Kankann
ઢ	tha	hard as th in thug

4. Dental Group : (ત-થ-દ-ધ-ન) : Pronounced when the tip of the tongue touches the upper teeth.

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
ત	t	soft as t in Takhat
થ	th	soft as n in thermal
દ	d	soft as in Darkhana
ધ	dh	soft as d th in them
ન	na	soft as n in nervous

5. Labial Group : (પ-ફ-બ-ભ-મ) : Pronounced with the lips

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
પ	pa	as p in public
ફ	fa	as f in France
બ	ba	as b in Birth
ભ	bha	as bh in Bhopal
મ	ma	as ma in Masiyaf

6. Miscellaneous Group

a) Liquid Group : (य-र-ल-व)

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
य	ya	as y in Balyat
र	ra	as r in Badr
ल	la	as l in luck
व	va	as v in verb

b) Aspirate Group : (श-स-ह)

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
स	sa	as s in Salman
श	sh	as sh in Shams
ह	ha	as ha in Hasan

c) Cerebral Liquid : (ल)

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
ल	la	as l in Kamal (Lotus)

d) Combined letters : (क्ष-ज्ञ)

<u>letter</u>	<u>Roman</u>	<u>Pronunciation</u>
क्ष	ksa	as ct in action
ज्ञ	gna	as gn in vighna

The pronunciations given in Roman characters should prove of some guidance except in the case of a few characters which need further clarification.

The first group (ङ-झ-ञ-ट) is pronounced from the throat, and thus it is called the guttural group. The second group is the palatal group (च-छ-ज-झ) which is pronounced by the front part of the tongue touching the palate flatly. The third cerebral group (ट-ड-ड-ड-ड) is pronounced by rolling the tongue to touch the top of the palate. The fourth dental group (त-थ-द-ध-न) is

pronounced when the tip of the tongue touches the upper teeth. The fifth labial group (ㄴ-ㄷ-ㄱ-ㄹ-ㄴ) is pronounced when the the tip of the tongue touches the upper teeth. The fifth labial group (ㅂ-ㅅ-ㅁ-ㅌ-ㅍ) is pronounced with the lips.

The last letters of each group is nasal (ㄴ-ㄷ-ㄱ). To get correct pronunciation of these characters, let the sound come through the nose while using the respective organs of speech of that group. The pronunciation of the nasal needs no trouble. When conjoined as compounds with other consonants their sound are determined by the letters which immediately follow them. So far as the sounds of the nasals are concerned, the students must follow following points

ㄴ na is a harder letter being pronounced by touching the back of the palate with tip of the tongue, with the sound coming through the nose.

ㄷ na is pronounced as in the English not, but here na is more dental than the n of English. The sound comes through the nose, e.g. nano

While pronouncing the letter ㅁ ma as a nasal, the lips contact each other and the sound comes through the nose, e.g. maqar

The correct use of the above nasals can be mastered only through practice.

The letter ㄷ and ㄱ are somewhat more emphatically pronounced than the simple ㄷ and ㄱ. The dental ㄷ and ㄱ are softer than the English equivalents (t and d).

ㅍ is more emphatic sound than the simple while ㅍ is f and not ph. ㅍ and ㅍ have the same sound except that the letter is more aspirate. But they should not be confounded with the simple ㅍ

While pronouncing the liquids (પ-ર-લ-વ) of the miscellaneous group, the tip of the tongue does not touch completely any portion of the mouth. has a sound midway between the English y and w, but is neither. (પ-ર-લ-વ) are pronounced in the same way as the vowels are. Thus they are sometimes spoken of as half-vowels.

In pronouncing the aspirate (શ-ષ-સ-હ), we are required to take a deep breath, which means that in producing these letters, a kind of expiration of air is experienced.

Gujrati adds but one character, cerebral liquid ળ (la), which is pronounced like લ (la) but which the tongue more rolled up.

EXCERCISE :

નખ	nakh	nail
થગ	thag	rogue
ઘર	ghar	house
ફળ	fal	fruit
બતક	batak	duck
મગર	magar	crocodile
કમળ	kamal	lotus
લસણ	lasan	garlic
અજગર	ajgar	phyton
પરતક	partak	apparent
ઝમઝમ	zamzam	sacred well
ખસખસ	khaskhas	poppy

BARAKHADI OF THE CONSONANTS :

In Gujarati, each vowel combined with a consonant is

represented by a special mark or sign, either prefixed, suffixed or placed on the top of, or underneath the consonants. It is primary important to master these marks or signs. These produce different sounds of a single consonants, and the series of these sounds is known as barakhadi i.e. a series of twelve letters. Let us take the consonant ک (ka) for illustration, and see how the different vowels (their symbols) are attached to it.

sign	equiv.	applied like	pronunciation
ک	aa	kaa کَا	as <u>ca</u> in cartoon (suffixed)
کِ	i	ki کِي	as <u>ki</u> in kin (prefixed)
کَ	ee	kee کِي	as <u>kee</u> in keep (suffixed)
کُ	oo	ku کُو	as <u>cu</u> in cushion (fixed underneath)
کُو	oo	ku کُو	as <u>qu</u> in Quran (underneath)
کَو	e	ko کُو	as <u>co</u> in corner (suffixed)
کِو	o	ko کُو	
کِن	n	kan کُن	as con in convert (fixed on top)

The following is an illustration to know the consonant ka (ک) is attached with the above marks or signs :

ک	+	کَا	ka	as <u>ka</u> in kam
ک	+	کِي	ki	as <u>ki</u> in kitab
ک	+	کِي	kee	as <u>ki</u> in kirat
ک	+	کُو	ku	as <u>cu</u> in cushion
ک	+	کُو	ku	as <u>qu</u> as qu in Quran
ک	+	کُو	ke	as <u>ca</u> in camel
ک	+	کُو	ko	as <u>co</u> in corner
ک	+	کُن	kon	as <u>kan</u> in Kandhar

Hence, all the consonants governed with the above marks or signs for different sounds has been given in next page

BARAKHADI OR THE VOWEL MARKS

ક	કા	કિ	કી	કુ	કૂ	કે	કો	કં
k	ka	ki	ki	ku	ku	ke	ko	kan
ખ	ખા	ખિ	ખી	ખુ	ખૂ	ખે	ખો	ખં
kh	kha	khi	khi	khu	khu	khe	kho	khan
ગ	ગા	ગિ	ગી	ગુ	ગૂ	ગે	ગો	ગં
ga	ga	gi	gi	gu	gu	ge	go	gan
ઘ	ઘા	ઘિ	ઘી	ઘુ	ઘૂ	ઘે	ઘો	ઘં
gh	gha	ghi	ghi	ghu	ghu	ghe	gho	ghan
ચ	ચા	ચિ	ચી	ચુ	ચૂ	ચે	ચો	ચં
ch	cha	chi	chi	chu	chu	che	cho	chan
છ	છા	છિ	છી	છુ	છૂ	છે	છો	છં
chh	chha	chhi	chhi	chhu	chhu	chhe	chho	chhan
જ	જા	જિ	જી	જુ	જૂ	જે	જો	જં
ja	ja	ji	ji	ju	ju	je	jo	jan
ઝ	ઝા	ઝિ	ઝી	ઝુ	ઝૂ	ઝે	ઝો	ઝં
za	za	zi	zi	zu	zu	ze	zo	zan
ટ	ટા	ટિ	ટી	ટુ	ટૂ	ટે	ટો	ટં
ta	ta	ti	ti	tu	tu	te	to	tan
ઠ	ઠા	ઠિ	ઠી	ઠુ	ઠૂ	ઠે	ઠો	ઠં
tha	tha	thi	thi	thu	thu	the	tho	than
ડ	ડા	ડિ	ડી	ડુ	ડૂ	ડે	ડો	ડં
da	da	di	di	du	du	de	do	dan

ઢ	ઢા	ઢિ	ઢી	ઢુ	ઢૂ	ઢે	ઢો	ઢં
dhadha	dhi	dhi	dhu	dhu	dhe	dho	dhan	
ણ	ણા	ણિ	ણી	ણુ	ણૂ	ણે	ણો	ણં
nnanna	nni	nni	nnu	nnu	nne	nno	nnan	
ત	તા	તિ	તી	તુ	તૂ	તે	તો	તં
ta	ta	ti	ti	tu	tu	te	to	tan
થ	થા	થિ	થી	થુ	થૂ	થે	થો	થં
tha	tha	thi	thi	thu	thu	the	tho	thian
દ	દા	દિ	દી	દુ	દૂ	દે	દો	દં
da	da	di	di	du	du	de	do	dan
ધ	ધા	ધિ	ધી	ધુ	ધૂ	ધે	ધો	ધં
dha	dha	dhi	dhi	dhu	dhu	dhe	dho	dhan
ન	ના	નિ	ની	નુ	નૂ	ને	નો	નં
na	na	ni	ni	nu	nu	ne	no	nan
પ	પા	પિ	પી	પુ	પૂ	પે	પો	પં
pa	pa	pi	pi	pu	pu	pe	po	pan
ફ	ફા	ફિ	ફી	ફુ	ફૂ	ફે	ફો	ફં
fa	fa	fi	fi	fu	fu	fe	fo	fan
બ	બા	બિ	બી	બુ	બૂ	બે	બો	બં
ba	ba	bi	bi	bu	bu	be	bo	ban
ભ	ભા	ભિ	ભી	ભુ	ભૂ	ભે	ભો	ભં
bhabha	bhi	bhi	bhu	bhu	bhe	bho	bhan	
મ	મા	મિ	મી	મુ	મૂ	મે	મો	મં
ma	ma	mi	mi	mu	mu	me	mo	man

ય	યા	યિ	યી	યુ	યૂ	યે	યો	યં
ya	ya	yi	yi	yu	yu	ye	yo	yan
ર	રા	રિ	રી	રુ	રૂ	રે	રો	રં
ra	ra	ri	ri	ru	ru	re	ro	ran
લ	લા	લિ	લી	લુ	લૂ	લે	લો	લં
la	la	li	li	lu	lu	le	lo	lan
વ	વા	વિ	વી	વુ	વૂ	વે	વો	વં
va	va	vi	vi	vu	vu	ve	vo	van
શ	શા	શિ	શી	શુ	શૂ	શે	શો	શં
sh	sha	shi	shi	shu	shu	she	sho	shan
ષ	ષા	ષિ	ષી	ષુ	ષૂ	ષે	ષો	ષં
sh	sha	shi	shi	shu	shu	she	sho	shan
સ	સા	સિ	સી	સુ	સૂ	સે	સો	સં
sa	sa	si	si	su	su	se	so	san
હ	હા	હિ	હી	હુ	હૂ	હે	હો	હં
ha	ha	hi	hi	hu	hu	he	ho	han
ળ	ળા	ળિ	ળી	ળુ	ળૂ	ળે	ળો	ળં
la	la	li	li	lu	lu	le	lo	lan

EXERISE :

ગિનાન	:	Ginan	:	Knowledge
હુકમ	:	Hukam	:	Order
માણસ	:	Mannas	:	Man
કુરઆન	:	Kuran	:	Holy Koran
ફરમાન	:	Farman	:	Guidance
સાધારણ	:	Sadaran	:	Ordinary

NB : The readers are requested to Start reading the Gujarati books slowly to be mastered in pronucia-tions and its understanding.

